

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

IZVAJANJE POMOČI NA DOMU

Analiza stanja v letu 2017

Končno poročilo

Ljubljana, junij 2018

Naročnik:	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Direktorat za socialne zadeve
	Kotnikova 28
	1000 Ljubljana
Skrbnik naloge pri naročniku:	Aleš Kenda
Št. pogodbe:	2611-18-050238
Izvajalec:	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
	Tržaška 2
	1000 Ljubljana
Vrsta poročila:	končno poročilo
Skrbnica naloge pri izvajalcu:	mag. Mateja Nagode
Naslov poročila:	Izvajanje pomoči na domu: Analiza stanja v letu 2017
Avtorji poročila:	mag. Mateja Nagode Lea Lebar, mag. družb. inf. Sanel Ramović, mag. družb. inf. Nejc Vidrih, dipl. soc., mag. kult. mag. Barbara Kobal Tomc
Drugi sodelujoči:	Nadja Kovač, univ. dipl. soc. Žiga Tičar Tjaša Udovič, študijska praksa pod mentorstvom Mateje Nagode
Št. delovnega poročila	IRSSV 12/2018
Datum izdaje poročila:	30. junij 2018
Izdaja:	01
Odgovorna oseba:	mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

Objava besedila in podatkov v celoti ali deloma je dovoljena le z navedbo vira.

Nekateri uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

POGOSTO UPORABLJENE KRATICE

APZ	Aktivna politika zaposlovanja
AS	povprečje oz. aritmetična sredina
CSD	Center za socialno delo
DD	Denarni dodatek
DSO	dom starejših občanov
EK	Evropska komisija
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut RS za socialno varstvo
JZ	javni zavod
MAX	maksimum, enota z najvišjo vrednostjo
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
ME	mediana je vrednost enote populacije, od katere ima polovica enot manjšo, druga polovica pa večjo vrednost
MIN	minimum, enota z najmanjšo vrednostjo
N	število enot
NP	ni podatka
NPK	nacionalna poklicna kvalifikacija
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
PND	pomoč na domu
POS	posebni zavod
Pravilnik	Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev <ul style="list-style-type: none"> - stari: Uradni list RS, št. 52/95, 2/98, 19/99, 28/99 popr., 127/03, 125/04, 120/05 – Odl. US: Uradni list RS 192/05-29, 60/05, 120/05, 2/06 popr., 140/06, 120/07, 90/08, 121/08, 53/09 in 45/10. - novi: Uradni list RS, št. 45/10, 28/11, 104/11, 111/13.
Pravilnik o metodologiji oblikovanja cen	Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev, Uradni list RS, št. 87/06, 127/06, 8/07, 51/08, 5/09, 6/12.
Program	Program razvoja varstva starejših oseb na področju socialnega varstva do leta 2005
PV	Patronažno varstvo
ReNPSV 2006–2010	Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2006–2010, Uradni list RS, št. 39/06.
ReNPSV 2013–2020	Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020, Uradni list RS, št. 39/13.
RS	Republika Slovenija
SCSD	Skupnost centrov za socialno delo
SD	standardni odklon
SI-STAT	Podatkovni portal Statističnega urada Republike Slovenije
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
Uredba o oprostivah	Uredba o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev, Uradni list RS, št. 110/04, 124/04, 114/06 – ZUTPG, 62/10 – ZUPJS, 99/13 – ZUPJS-C in 42/15.
ZDVDTP	Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, Uradni list RS, št. 41/83, Uradni list RS, št. 114/06 – ZUTPG, 122/07 – odl. US, 61/10 – ZSVarPre in 40/11 – ZSVarPre-A.
ZOD	Zavod za oskrbo na domu
ZPIZ-2	Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD in 102/15-
ZSV	Zakon o socialnem varstvu, Uradni list RS, št. 3/07 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 23/07 – popr. in 41/07 – popr., 122/07 Odl. US: U-I-11/07-45, 61/10-ZSVarPre, 62/10-ZUPJS, 57/12.
ZVojl	Zakon o vojnih invalidih, Uradni list RS, št. 63/95, 2/97 – odl. US, 19/97, 21/97 – popr., 75/97, 11/06 – odl. US, 61/06 – ZDru-1, 114/06 – ZUTPG, 40/12 – ZUJF in 19/14.
ZVV	Zakon o vojnih veteranih, Uradni list RS, št. 59/06 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 101/06 – odl. US, 40/12 – ZUJF in 32/14.

POVZETEK

Inštitut RS za socialno varstvo v okviru letnega programa dela že več kot desetletje sistematično spremlja izvajanje pomoči na domu v vseh slovenskih občinah. Gre za temeljno socialnovarstveno storitev, ki je organizirana v okviru formalne oskrbe v skupnosti in katere razvoj država spodbuja v okviru strateških dokumentov s področja socialnega varstva. Cilj do leta 2020 je v storitev vključiti 3,5 % prebivalstva starih nad 65 let (ReNPSV2013-2020). Za preverjanje uresničevanja zastavljenega cilja ima pričujoča analiza velik pomen, saj zagotavlja nacionalno statistiko s tega področja, obenem pa ponuja tudi primerjavo med lokalnimi okolji (občinami). V smislu seznanjanja s stanjem ter nudenja podpore pri nadaljnjih ukrepih je uporabna tako za politično, strokovno kot tudi za laično javnost.

Na inštitutu smo za naročnika analize Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v letu 2018 pripravili enajsto analizo, ki temelji na v letu 2016 spremenjeni metodologiji. V tem letu smo namreč prenehali z zbiranjem agregiranih podatkov na ravni občin ter uvedli dvostopenjsko zbiranje podatkov. V prvem koraku zberemo podatke, ki so relevantni za občinsko raven (organizacija storitve, cene ipd.), nato pa podatke, ki se nanašajo na vsakega uporabnika in vsakega zaposlenega posebej (anonimizirani mikro podatki), kar nam omogoča bolj poglobljen vpogled v stanje na področju zagotavljanja in izvajanja pomoči na domu.

S tokratno analizo ugotavljamo, da je ob koncu leta 2017 pomoč na domu prejelo 7.731 uporabnikov v 210 slovenskih občinah, izvajalo pa jo je 81 različnih izvajalcev, med njimi največ domov za starejše. Uporabnik je za storitev v povprečju plačal nekoliko več kot leto prej - 5,30 evra, ena občina je storitev sofinancirala v celoti. Strokovno pripravo, vodenje in koordiniranje je izvajalo 119 oseb, neposredno socialno oskrbo pa 1.074 oseb. Ugotavljamo, da določen delež potreb po storitvi ostaja nezadovoljen ter da je bilo ob koncu leta 2017 na čakalnem seznamu 524 oseb. Z analizo pokažemo tudi na počasen trend zasledovanja strateško zastavljenega cilja, saj pomoč na domu prejema 1,7 % starih 65 let in več, kar pomeni, da je cilj REPNSV (2013-2020) realiziran skoraj do polovice.

Ključne besede: socialnovarstvena storitev pomoč na domu, dostopnost, uporabniki, kader, nezadovoljene potrebe, strateški razvoj

KAZALO VSEBINE

1	UVOD V ANALIZO	9
2	METODOLOŠKI PRISTOP	13
2.1	KAKOVOST ZBRANIH PODATKOV	17
3	ZAGOTAVLJANJE IN ORGANIZACIJA STORITVE PO SLOVENSКИH OBČINAH - KJE JE NA VOLJO IN KDO JO IZVAJA	24
3.1	ORGANIZACIJE, KI IZVAJAJO POMOČ NA DOMU	25
4	CENOVNA DOSTOPNOST POMOČI NA DOMU – PO KAKŠNI CENI SE IZVAJA IN V OKVIRU KOLIKŠNIH SREDSTEV	29
4.1	VELJAVNA CENA NA URO	30
4.2	CELOTNI STROŠKI NA URO	35
4.3	CELOTNA SREDSTVA ZA POMOČ NA DOMU	39
5	ČASOVNA DOSTOPNOST POMOČI NA DOMU – KDAJ SE STORITEV IZVAJA	43
6	KADER IN IZVAJANJE POMOČI NA DOMU – KDO JO IZVAJA IN POD KAKŠNIMI POGOJI	47
	STROKOVNA PRIPRAVA, VODENJE IN KOORDINIRANJE STORITVE	49
6.1	IZVAJALKE NEPOSREDNE SOCIALNE OSKRBE	50
6.2	POVPREČNO ŠTEVILO OBISKOV ENEGA UPORABNIKA NA MESEC, EFEKTIVNE URE IN EFEKTIVNI ČAS	55
7	UPORABNIKI POMOČI NA DOMU – KDO PREJEMA STORITEV, POD KAKŠNIMI POGOJI IN KAKO	58
7.1	ŠTEVILO VSEH UPORABNIKOV POMOČI NA DOMU V LETU 2017	60
7.2	SOCIO-DEMOGRAFSKA SLIKA UPORABNIKOV	61
7.3	UPORABNIKI GLEDE NA UPRAVIČENOST	63
7.4	STRUKTURA POMOČI NA DOMU PO VSEBINSKIH SKLOPIH	64
7.5	STRUKTURA POMOČI NA DOMU PO POSAMEZNIH OPRAVILIH	67
7.6	OBSEG POMOČI NA DOMU	68
7.7	ŠTEVILO OBISKOV NA MESEC	68
8	NEZADOVOLJENE POTREBE –(POTENCIALNIH) UPORABNIKOV PO POMOČI NA DOMU	69
8.1	OCENA NEZADOVOLJENIH POTREB MED UPORABNIKI POMOČI NA DOMU	70
8.2	OCENA NEZADOVOLJENIH POTREB MED POTENCIALNIMI UPORABNIKI POMOČI NA DOMU	71
9	STRATEŠKO NAČRTOVANJE RAZVOJA POMOČI NA DOMU – DOSEGANJE NACIONALNO ZASTAVLJENIH CILJEV	73
10	SKLEPNE UGOTOVITVE IN PREDLOGI	80
11	VIRI IN LITERATURA	88
12	PRILOGA	92

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 2.1: Ovrednotenje kakovosti podatkov za uporabnike storitve PND</i>	18
<i>Preglednica 2.2: Ovrednotenje kakovosti podatkov za uporabnike storitve PND</i>	19
<i>Preglednica 2.3: Ovrednotenje kakovosti podatkov za zaposlene, ki izvajajo storitev PND</i>	21
<i>Preglednica 2.4: Ovrednotenje kakovosti podatkov o vodenih in zaključenih uporabnikih storitve PND</i>	23
<i>Preglednica 3.1: Izvajalci pomoči na domu glede na status v izbranih letih</i>	27
<i>Preglednica 4.1: Povprečna potrjena cena storitve v evrih/uro (2009–2017) in mediana</i>	31
<i>Preglednica 4.2: Povprečna potrjena cena pomoči na domu po regijah (2012–2017)</i>	33
<i>Preglednica 4.3: Cena storitve za uporabnika v evrih/uro glede na status izvajalcev (2012–2017)</i>	34
<i>Preglednica 4.4: Celotni stroški storitve v evrih/uro (2007–2017) in mediana</i>	35
<i>Preglednica 4.5: Povprečni celotni stroški pomoči na domu po regijah (2012–2017)</i>	37
<i>Preglednica 4.6: Povprečni celotni stroški storitve v evrih/uro glede na status izvajalcev (2012–2017)</i>	38
<i>Preglednica 4.7: Višina celotnih stroškov storitve ob nedeljah in praznikih (v EUR) (2014–2017)</i>	39
<i>Preglednica 4.8: Oprostitve plačila storitve za uporabnike (na dan 31. 12.) (2014–2017)</i>	40
<i>Preglednica 4.9: Podatki o finančnih sredstvih, namenjenih zagotavljanju in izvajanju pomoči na domu v evrih (2011–2017)</i>	40
<i>Preglednica 6.1: Obseg zaposlitev za strokovno pripravo, vodenje in koordiniranje ter neposredno izvajanje pomoči na domu (2009–2017)</i>	48
<i>Preglednica 6.2: Izobrazbeni naziv vodij in koordinatorok pomoči na domu (2016, 2017)</i>	50
<i>Preglednica 6.3: Število zaposlenih za neposredno socialno oskrbo glede na status izvajalca (31. 12. 2017)</i>	52
<i>Preglednica 6.4: Spolna in starostna struktura zaposlenih za socialno oskrbo (2017) in primerjava z leti 2016 in 2009</i>	52
<i>Preglednica 6.5: Izobrazbena struktura zaposlenih za neposredno socialno oskrbo glede na status izvajalca (2017)</i>	53
<i>Preglednica 6.6: Povprečni plačni razred zaposlenih za neposredno socialno oskrbo glede na status izvajalca (2016, 2017)</i>	54
<i>Preglednica 6.7: Povprečno število mesečnih obiskov ene socialne oskrbovalke pri enem uporabniku, povprečni efektivni čas socialne oskrbovalke pri enkratnem obisku uporabnika v minutah in povprečno število efektivnih ur na socialno oskrbovalko na mesec glede na status izvajalca (v letu 2017)</i>	56
<i>Preglednica 7.1: Povprečno število uporabnikov pomoči na domu glede na status izvajalcev (31. 12. 2017)</i>	59
<i>Preglednica 7.2: Gibanje števila uporabnikov v letu 2017</i>	60
<i>Preglednica 7.3: Število uporabnikov pomoči na domu glede na starost (2006–2017)</i>	61
<i>Preglednica 7.4: Obseg in frekvenca storitve po posameznih sklopih storitve (31. 12. 2017)</i>	66
<i>Preglednica 7.5: Obseg pomoči na domu (2013–2017)</i>	68
<i>Preglednica 7.6: Obiski na mesec pri uporabnikih storitve (31. 12. 2017)</i>	68
<i>Preglednica 8.1: Nezadovoljene potrebe po pomoči na domu (2010–2017)</i>	71
<i>Preglednica 9.1: Doseganje cilja po občinah – delež oseb, starih 65 let in več, ki prejemajo pomoč na domu (2013–2017)</i>	75
<i>Preglednica 9.2: Osnovni podatki o pomoči na domu v različnih časovnih obdobjih (1998–2017)</i>	78

KAZALO SLIK

Slika 1.1: Namen zbiranja podatkov in ciljne skupine.....	11
Slika 3.1: Število občin glede na status izvajalca (2007–2017).....	28
Slika 4.1: Razpon potrjene cene v evrih/uro (2007–2017).....	33
Slika 4.2: Cena za uporabnika po letih glede na status izvajalca (2012–2017) (v EUR).....	35
Slika 4.3: Razpon celotnih stroškov storitve v evrih/uro po letih (2007–2017).....	37
Slika 4.4: Povprečje celotnih stroškov po letih glede na status izvajalca (v EUR) (2012–2017).....	39
Slika 4.5: Sredstva za izvajanje pomoči na domu s strani občin, države in uporabnikov in zavezancev v evrih (2009–2017).....	41
Slika 5.1: Izvajanje pomoči na domu glede potrjeno ceno s strani občine (2014–2017).....	44
Slika 5.2: Termin prejemanja pomoči na domu (2015–2017).....	45
Slika 6.1: Vodje in koordinatorke storitve (31. 12. 2017).....	50
Slika 6.2: Primerjava plačilnih razredov med letoma 2016 in 2017.....	54
Slika 6.3: Socialne oskrbovalke (31. 12. 2017).....	55
Slika 6.4: Povprečno število mesečnih obiskov ene socialne oskrbovalke pri enem uporabniku, povprečni efektivni čas socialne oskrbovalke pri enkratnem obisku uporabnika v minutah (2007–2016) in povprečno število efektivnih ur na socialno oskrbovalko na mesec glede na status izvajalca (2008–2017).....	57
Slika 7.1: Število uporabnikov pomoči na domu (2006–2017).....	59
Slika 7.2: Vključenost v storitev pomoči na domu glede na čas trajanja (% uporabnikov) (2017).....	61
Slika 7.3: Starostna piramida (31. 12. 2017).....	62
Slika 7.4: Zakonski stan uporabnikov pomoči na domu (31. 12. 2017).....	63
Slika 7.5: Uporabniki glede na izpolnjevanje pogojev upravičenosti do pomoči (2008–2016).....	64
Slika 7.6: Število uporabnikov po vsebinskih sklopih (2012–2017).....	64
Slika 7.7: Kombinacije prejemanja opravil storitve (31. 12. 2017).....	66
Slika 7.8: Delež uporabnikov, ki prejema posamezno storitev iz kataloga (v %).....	67
Slika 8.1: Ocena nezadovoljenih potreb po pomoči na domu (2017).....	70
Slika 8.2: Razlogi, zaradi katerih se potencialni uporabniki v storitev ne vključijo (2017).....	72
Slika 9.1: Delež oseb, starih 65 let in več, ki prejema pomoč na domu glede na statistične regije (v %) (31. 12. 2017).....	77

KAZALO ZEMLJEVIDOV

Zemljevid 4.1: Občine glede na status izvajalca (31. 12. 2017).....	26
Zemljevid 5.1: Potrjena cena storitve v evrih/uro (31. 12. 2017).....	32
Zemljevid 5.2: Celotni stroški storitve v evrih/uro po občinah (31. 12. 2017).....	36
Zemljevid 5.3: Časovna dostopnost storitve pomoči na domu glede na sprejeto ceno (31. 12. 2017).....	46
Zemljevid 7.1: Delež oseb, starih 65 let in več, ki prejema pomoč na domu po slovenskih občinah (v %).....	76

KAZALO PRILOG

<i>Priloga A: Učinek cilja ReNPSV (2013–2020) – po občinah, 2017</i>	93
<i>Priloga B: Osnovni podatki o izvajanju pomoči na domu v letu 2017 – po občinah</i>	98
<i>Priloga C: Osnovni podatki o izvajanju pomoči na domu v letu 2016 – po izvajalcih</i>	107
<i>Priloga D: Spletni vprašalnik za občine</i>	110
<i>Priloga E: Nadomestni vprašalnik za izvajalce</i>	115
<i>Priloga F: Zbirnik podatkov</i>	122

1

UVOD V ANALIZO

Na Inštitutu RS za socialno varstvo (v nadaljevanju: IRSSV)¹ za naročnika Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) od leta 2008 redno in sistematično spremljamo izvajanje socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu na območju celotne države. Pomoč na domu je pomembna in najbolj razširjena formalno organizirana storitev skupnostne oskrbe, ki omogoča ljudem, da prejmejo potrebna temeljna in/ali podporna dnevna opravila na lastnem domu. Skozi obdobja je storitev prešla različne faze razvoja. Po začetnem desetletnem obdobju zagotavljanja storitve v okviru javnih del se je profesionalizirala in pričel se je vzpostavljati pravno-formalni okvir. Tako je danes pomoč na domu regulirana skozi tri poglobitve pravno-formalne dokumente s področja socialnega varstva, in sicer:

- *Zakon o socialnem varstvu*, ki pomoč družini na domu umesti med eno izmed socialnovarstvenih storitev,
- *Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev*, ki podrobneje določa vsebino in organizacijo izvajanja ter
- *Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev*, ki opredeljuje cenovni vidik izvajanja storitve.

Po Genet idr. (2009) takšen način upravljanja oz. organiziranja oskrbe na domu sodi v okvirni tip upravljanja (poznamo še centraliziran in prosti tip), ki je med evropskimi državami najbolj razširjen in za katerega je značilna visoka raven decentraliziranega odločanja ter eksplicitna, natančna nacionalna vizija oskrbe na domu (več v Nagode idr. 2014). Slednjo v Sloveniji načrtujemo v dveh temeljnih dokumentih s področja socialnega varstva:

- *Resoluciji o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020 (ReNPSV13-20)*, ki natančno določa doseg ter v
- *Strategiji dolgožive družbe*.

Visoka raven decentraliziranega odločanja zahteva sistematično in celovito spremljanje razvoja storitve. S spremljanjem usmerjamo delovanje na lokalni ravni ter zagotavljamo, da ta v čim večji meri sledi zakonskim podlagam in nacionalni viziji. Analiza je tako nepogrešljiva iz več razlogov. V prvi vrsti (1) zagotavlja kakovostne in verodostojne nacionalne statistike, (2) drugič pa je na tej osnovi mogoče pripravljati letne analize spremljanja oz. monitoringa, kar predstavlja temeljno orodje za informiranje oz. seznanjanje različnih ciljnih skupin (politična, strokovna in laična) o stanju na tem področju ter obenem za podporo pri odločitvah, ki imajo za različne ciljne skupine seveda različno težo in vsebino.

¹ Naloga IRSSV je opravljanje informacijske, analitične, strokovno-dokumentacijske in programske dejavnosti ter izvajanje temeljnega, aplikativnega in razvojno-raziskovalnega dela na področju socialnega varstva. IRSSV je glede na vlogo, opredeljeno v ustanovitvenem aktu, ustanovljen za to, da zagotavlja informacijsko podporo ministrstvu, pristojnemu za socialno varstvo pri oblikovanju ukrepov nacionalne politike socialnega varstva.

Slika 1.1: Namen zbiranja podatkov in ciljne skupine

NACIONALNA STATISTIKA - seznanjanje in podpora		
MAKRO RAVEN	POLITIČNA JAVNOST	- odločevalci - lokalna skupnost
MEZO RAVEN	STROKOVNA JAVNOST	- izvajalci storitve - drugi izvajalci s področja 'dolgotrajne' oskrbe
MIKRO RAVEN	LAIČNA JAVNOST	- (potencialni) uporabniki - svojci ter drugi zainteresirani

Za makro raven oz. politično javnost, s katero mislimo na odločevalce na državni ravni ter lokalne skupnosti, je analiza pomembna predvsem kot podpora pri kreiranju nadaljnega razvoja področja ter pri preverjanju učinka doseganja zastavljenih strateških ciljev. Poleg tega je njena uporabna vrednost, predvsem na lokalni ravni, v možni refleksiji na ravni posamezne občine (v časovni perspektivi) ter v možnosti primerjave z ostalimi občinami in regijami, kar je lahko osnova za vpeljavo sprememb in izboljšav pri nadaljnjem organiziranju in zagotavljanju storitve svojim občanom. Za mezo raven oz. strokovno javnost, kamor štejemo različne izvajalce s tega področja, predvsem pa izvajalce pomoči na domu, lahko analiza služi kot povratna informacija o stanju na nacionalni ravni ter s tem omogoča primerjavo z drugimi izvajalci. Za mikro raven oz. laično javnost oz. za (potencialne) uporabnike, svojce in druge organizacije pa analiza nudi predvsem konkretne podatke o stanju glede organizacije in izvajanja storitve na njihovem mikro območju. Analiza ima torej večplasten namen in daje odgovore na različne potrebe oz. vprašanja s področja zagotavljanja oskrbe na domu. Predstavlja nacionalni vir podatkov s tega področja ter pomembno vodilo pri pripravi pravno-formalnih in strateških smernic nadaljnega razvoja tako pomoči na domu kot tudi socialnega varstva in področja dolgotrajne oskrbe.

V pričujočem poročilu predstavljamo enajsto analizo izvajanja pomoči na domu v okviru mreže javne službe v Sloveniji. Poročilo je sestavljeno iz desetih poglavij in se od prejšnjih nekoliko razlikuje tako po strukturi kot tudi vsebini, kar pojasnimo v nadaljevanju. Uvodnemu poglavju sledi poglavje o metodologiji spremljanja izvajanja pomoči na domu po slovenskih občinah, ki je v zadnjih treh letih spremljanja storitve postala bistveno bolj kompleksna in izvedbeno ter časovno zahtevnejša, saj smo prešli na spremljanje po posameznem uporabniku in zaposlenem, v letošnjem letu pa smo s prehodom na spletno anketiranje uvedli tudi spremembo pri anketiranju občin. Dodali smo tudi poglavje o kakovosti zbranih podatkov. V prejšnjih poročilih (glej npr. Lebar idr. 2017) je uvodnemu poglavju sledilo poglavje, kjer smo strnjeno opisali pravno-formalne predpise za področje pomoči na domu, tokrat smo ta del v celoti izpustili in se na zakonske podlage sklicujemo pri vsebinah, na katere se nanašajo. Strateško načrtovanje razvoja pomoči na domu, ki je bilo tudi del tega poglavja, tokrat opišemo v posebnem (9.) poglavju, kjer predstavimo celotno zgodovino doseganja nacionalno postavljenih smernic, vključno z najbolj aktualnim stanjem na tem področju, tj. za leto 2017.

V tretjem poglavju *Zagotavljanje in organizacije storitve po slovenskih občinah* predstavimo, kje v Sloveniji je storitev na voljo in katere organizacije jo izvajajo, v četrtem kakšna je cenovna dostopnost, torej po kakšni ceni (veljavni in ekonomski) in v okviru kolikšnih sredstev se storitev zagotavlja. Temu sledi poglavje o časovni dostopnosti storitve, kjer izvedemo, kdaj (v katerih terminih) se pomoč na domu zagotavlja in izvaja po posameznih slovenskih občinah. V šestem poglavju podrobneje predstavimo kader, ki izvaja pomoč na domu (vodje in koordinatorke, neposredne socialne oskrbovalke), njihovo demografsko sliko ter pogoje, v okviru katerih delujejo (npr. način zaposlitve, plačni razred, povprečno število obiskov, efektivni čas, efektivne ure ipd.). V sedmem poglavju predstavimo uporabnike pomoči na domu, in sicer kdo so (socio-demografska slika uporabnikov), pod kakšnimi pogoji so vključeni v storitev (upravičenost) ter v kakšni obliki (struktura storitve) in obsegu (število ur na teden) jo prejema. Sledi poglavje o nezadovoljenih potrebah tako obstoječih kot tudi potencialnih uporabnikov pomoči na domu, kjer smo v letošnjem letu dodali tudi podatek o številu oseb, evidentiranih v okviru čakalnih seznamov. V osmem poglavju *Strateško načrtovanje razvoja pomoči na domu*, kot že rečeno, predstavimo, kako uspešna je Slovenija pri uresničevanju nacionalno zastavljenih smernic s tega področja. Sledi sklepno poglavje, kjer na kratko povzamemo stanje na področju zagotavljanja in izvajanja pomoči na domu v Sloveniji ter ključne ugotovitve naše analize. Podrobnejše podatke o občinah in izvajalcih predstavljamo v prilogah. Posodobili smo tudi podatke o izvajalcih in ceni storitve po slovenskih občinah; dostopni so na spletni strani IRSSV².

V drugi polovici tega leta bomo³ kot nadgradnjo pričujoče analize pripravili še strokovne podlage za nadaljnji razvoj pomoči na domu, ki jih bomo v posebnem poročilu predstavili ob koncu leta 2018. Poseben poudarek bomo namenili predlaganemu zakonu o dolgotrajni oskrbi.

² <http://www.irssv.si/pomoc-na-domu>

³ Kot sledi iz Programa dela in razvoja IRSSV za leto 2018.

2

METODOLOŠKI PRISTOP

Namen pričujoče analize, ki je enajsta po vrsti, je prikazati stanje glede zagotavljanja in izvajanja pomoči na domu v letu 2017. Kjer je možno, prikazujemo celoten trend do sedaj zbranih podatkov, tj. za obdobje 2006–2017. V tej luči moramo biti predvsem pozorni na časovni zajem podatkov, ki se je z leti nekoliko spreminjal, in sicer je predstavljal:

- *mesečno povprečje*: za leto 2006, za prvo polovico 2007 in prvo polovico 2008;
- stanje na dan 1. 12.: 2009 in 2010;
- stanje na dan 31. 12.: 2011 in dalje.

Kot je razvidno iz prikazane zgodovine smo postopoma prešli na kontinuirano spremljanje celega leta na presečni datum 31. 12.⁴. Kljub temu da se referenčno obdobje po posameznih letih razlikuje, lahko z določenimi omejitvami opazujemo neprekinjeno časovno vrsto v večjem delu podatkov.

Raziskovalni načrt

Pri zbiranju podatkov uporabljamo predvsem kvantitativne metode, in sicer anketni vprašalnik in zbirnik v programu Excel. V določenih točkah upoštam tudi kvalitativne podatke iz skupinskega intervjuja, ki je bil izveden 14. 7. 2016 (za metodološki okvir glej Nagode in drugi 2016). Izzivi, ki so bili izpostavljeni na intervjuju, so namreč še vedno aktualni.

Vzorčni okvir

Prvi vzorčni okvir⁵ predstavljajo vse slovenske občine (212), saj so le te dolžne za svoje občane organizirati socialnovarstveno storitev pomoč na domu. Občine so nam sporočile, komu so podelile koncesijo oz. s kom so sklenile pogodbo za izvajanje pomoči na domu. Na ta način smo pridobili seznam vseh izvajalcev pomoči na domu (tj. 81 izvajalcev v letu 2017), kar predstavlja drugi vzorčni okvir. Tudi letos smo vprašalnike naslovili tako na vse občine kot tudi na izvajalce storitve.

Merski instrumenti

Za potrebe analize smo izdelali več različnih merskih instrumentov. Vsakega posebej na kratko predstavimo v nadaljevanju, nahajajo pa se tudi v prilogah na koncu poročila.

⁴ To pomeni, koliko je bilo upravičencev na ta dan in ne, koliko uporabnikov je na ta dan prejelo storitev. Izbira referenčnega datuma je pogojena z ostalimi statistikami, saj je ta datum najpogosteje uporabljen (gl. Statistični urad Republike Slovenije).

⁵ Seznam vseh elementov ciljne populacije (po Kalton in Vehovar 2011).

Za podatke na ravni občin smo letos prvič izdelali **spletni vprašalnik**, ki so ga izpolnjevali ali predstavniki občin ali predstavniki izvajalcev ali oboji. Po vsebini je ta zelo podoben lanskem vprašalniku, dodali smo le sklop vprašanj, ki se nanaša na programe in dejavnosti s področja starejših, ki jih izvajajo v vsaki od občin. Vprašalnik je razdeljen na naslednje štiri sklope (za več gl. Prilogo D):

- podatke o občini,
- podatke o izvajalcu pomoči na domu,
- podatke o strukturi cene in obsegu stroškov pomoči na domu v okviru mreže javne službe ter
- podatke o drugih programih in dejavnostih s področja starejših.

Za podatke na ravni izvajalske organizacije, uporabnikov in zaposlenih smo prosili izvajalce, da posredujejo podatke za vsakega uporabnika pomoči na domu in za vsakega zaposlenega posebej. V ta namen smo pripravili **zbirnik podatkov** v programu Excel s podrobnejšimi navodili za izpolnjevanje in šifranti. Posebej smo izvajalce opozorili, da podatki ne smejo razkrivati osebnih podatkov uporabnikov (morajo biti anonimizirani), torej ne smejo vsebovati osebnih identifikatorjev, kot je EMŠO. Zbirnik sestavljajo štiri sklopi, in sicer:

- **uporabniki** na dan 31. 12. 2017:
 - o socio-demografski podatki (spol, letnica rojstva, zakonski stan, občina stalnega/začasnega prebivališča),
 - o vključenost v storitev (trajanje, upravičenost, termin prejemanja storitve),
 - o socialna mreža
 - o obseg in vrsta storitev ter časovna opredelitev prejemanja storitev,
 - o število oskrbovalk ob enem obisku in število obiskov ene socialne oskrbovalke,
 - o ocena dodatnih potreb,
- **zaposleni** na dan 31. 12. 2017:
 - o socio-demografski podatki (spol, starost, izobrazba),
 - o delovno mesto ter zaposlitveni status in delež zaposlitve,
 - o opravljena nacionalna poklicna kvalifikacija (v nadaljevanju: NPK),
 - o število uporabnikov, ki jih obiskuje, število vseh obiskov na mesec ter število opravljenih učinkovitih ur na mesec,
 - o plačni razred oskrbovalke,
 - o dolgotrajna odsotnost in nadomeščanje,
- **splošni podatki** na ravni občine in organizacije:
 - o zaključeni primeri v letu 2017 in razlogi za prenehanje z izvajanjem storitve,
 - o na novo vključeni primeri v letu 2017,
 - o vodeni primeri v letu 2017,
 - o število oseb na čakalnem seznamu na dan 31. 12. 2017,
 - o število zavrženih oseb v letu 2017,
 - o ocena potreb po storitvah (koliko oseb bi se še lahko vključilo v storitev),

- **podatki o izvajalcu:**

- o naziv in točen naslov izvajalca ter ostali kontaktni podatki (spletno mesto, telefonska številka, ...).

En izvajalec nam je v zbirniku poslal le del podatkov (za več gl. Prilogo E). Da smo zagotovili popoln zajem podatkov, smo za tega izvajalca pripravili t. i. nadomestni vprašalnik, preko katerega je podatke, ki jih ni želel zagotoviti individualizirano, poročal agregirano (torej združeno za vse uporabnike in vse izvajalce).

Zbiranje podatkov

Z zbiranjem podatkov smo pričeli 12. 3. 2018, ko smo na vse občine naslovili dopis s povezavo do spletnega vprašalnika na aplikaciji za spletno anketiranje 1KA. Skoraj istočasno smo na 80 izvajalcev pomoči na domu, dne 16. 3. 2018, naslovili dopis, ki smo mu priložili zbirnik podatkov (gl. Prilogo F). En izvajalec je imel v letu 2017 sicer sklenjeno pogodbo za izvajanje storitve z občino, vendar storitve v praksi ni izvajal, zato mu zbirnika nismo posredovali. Izvajalcu, ki je v okviru zbirnika izpolnil le del vprašanj, smo posredovali še nadomestni vprašalnik (Priloga E). 15. junija 2018 smo na izvajalce in občine naslovili prošnjo za ponovno preverbo točnosti podatkov.

V skoraj štirih mesecih zbiranja podatkov je bila komunikacija, tako z izvajalci kot z občinami, zelo intenzivna. Za lažjo komunikacijo z izvajalci in občinami smo 12. marca 2018 vzpostavili poseben elektronski naslov (pnd.irssv@siol.net). Do 4. julija 2018 smo na omenjeni naslov prejeli skupaj 1.017 elektronskih sporočil v zvezi z našo poizvedbo. Številka je še nekoliko večja, če upoštevamo tudi naše druge elektronske naslove, na katere smo prejeli podatke oziroma odgovore na poizvedbe. Podatke smo pri poročevalcih preverjali tudi po telefonu. Opravili smo skupno preko 600 klicev. Z upoštevanjem preteklih pripomb poročevalcev smo tudi v letošnjem letu pripravili podrobna navodila za izpolnjevanje zbirnika, za lažje izpolnjevanje pa smo prilagodili tudi sam zbirnik (npr. kontrola vsot, omejitev vpisa), kar je tudi v praksi privedlo do manjšega števila napak pri samem vnosu (v primerjavi s preteklimi leti).

Statistične metode

Zaradi različno zbranih podatkov (preko zbirnika ali nadomestnega vprašalnika) nekaterih enot nismo vključili v vse analize. Kjer so analize izvedene na manjšem številu enot, je to v poročilu posebej navedeno. Uporabili smo dva tipa statističnih analiz, univariatne in bivariatne.

Univariatne statistične analize so tiste, s katerimi istočasno analiziramo le eno spremenljivko. Uporabili smo naslednje statistike:

- število enot analize (N),
- povprečje oz. aritmetična sredina (AS),
- maksimum, enota z najvišjo vrednostjo (MAX),

- minimum, enota z najmanjšo vrednostjo (MIN),
- mediana, vrednost enote populacije, od katere ima polovica enot manjšo, druga polovica pa večjo vrednost (ME),
- verižni indeks, ki opisuje spremembo glede na preteklo leto. Če je indeks enak 100, do stopnje rasti ni prišlo, če je večji od 100, je stopnja rasti pozitivna, če je manjši od 100, je stopnja rasti negativna (Indeks). V stolpcu, kjer se nahaja indeks, smo z barvo poudarili spremembe. Če gre trend navzgor, je celica obarvana temneje, če gre navzdol, pa svetleje.

Bivariatne statistične analize so tiste, s katerimi istočasno analiziramo dve spremenljivki. Za izračun statistično značilnih razlik in povezanosti smo uporabili naslednje teste:

- Parametrični t-test za dva neodvisna vzorca, kjer je ena spremenljivka nominalnega, druga pa intervalnega ali razmernostnega tipa in se porazdeljuje normalno;
- Neparometrični Mann-Whitney U-Test, kjer je ena spremenljivka nominalnega, druga pa intervalnega ali razmernostnega tipa in se ne porazdeljuje normalno;
- Parametrični test ANOVA, kjer je ena spremenljivka nominalnega, druga pa intervalnega ali razmernostnega tipa in se porazdeljuje normalno; s testom preverjamo razlike med tremi ali več neodvisnimi vzorci. Pri tem smo uporabili metodo Bonferroni, da bi identificirali razlike med posameznimi skupinami;
- Neparometrični Kruskal-Wallis H test, kjer je ena spremenljivka nominalnega, druga pa intervalnega ali razmernostnega tipa in se porazdeljuje normalno; s testom preverjamo razlike med tremi ali več neodvisnimi vzorci;
- Hi-kvadrat test in različni popravki le-tega, kjer sta obe spremenljivki nominalnega ali ordinalnega tipa.

Rezultate mestoma predstavljamo v obliki zaboja z ročaji oz. kvantilnega diagrama (*angl. boxplot*), kjer okvirček pri posameznem letu predstavlja srednjih 50 % vseh enot, kar pomeni, da je znotraj okvirčka zajeta srednja polovica enot. Vodoravna črta znotraj okvirčka predstavlja mediano. Mediana je srednja vrednost, ki razdeli zaporedje enot na dve enaki polovici. To pomeni, da ima polovica enot nižjo vrednost od mediane, polovica pa višjo. Ročice navzgor in navzdol predstavljajo zgornjih 25 % enot in spodnjih 25 % enot.

2.1 KAKOVOST ZBRANIH PODATKOV

V nadaljevanju predstavljamo metodološko oceno kakovosti zbranih podatkov, in sicer za dva ključna merska instrumenta, tj. spletno anketo za občine in zbirnik za izvajalce.

Kakovost podatkov zbranih s strani občin

Izpolnjene spletne vprašalnike za občine smo prejeli od vseh 212 občin, iz česar izhaja, da je zajem podatkov 100 % oziroma lahko govorimo o popolnem zajetu podatkov na ravni poročevalskih enot.

Za vsako izmed spremenljivk smo preverili stopnjo neodgovora spremenljivke (podatek o tem, koliko odstotkov enot manjka), kar praktično predstavlja informacijo o tem, za koliko odstotkov občin nimamo določenega podatka. Za posamezno spremenljivko smo preverili tudi, koliko občin je podatke posredovalo v celoti in koliko občin za določeno spremenljivko sploh ni posredovalo podatkov.

Rezultati pregleda kakovosti podatkov, zbranih od občin, so navedeni v naslednji preglednici.

Preglednica 2.1: Ovrednotenje kakovosti podatkov za uporabnike storitve PND

Kazalnik/spremenljivka	Stopnja neodgovora	V celoti izpolnjeno (št. občin)	Neizpolnjeno (št. občin)
Podeljena koncesija oz. sklenjena pogodba z občino	0 %	212	/
Razlog, zakaj koncesija oz. pogodba ni bila sklenjena	0 %	2	/
Podatki o izvajalcu/organizaciji	0 %	212	/
Izvajanje storitve (vsaj en uporabnik v letu 2017)	0 %	212	/
Razlog za ne vključitev občanov v storitev	33,3 %	2	1
Cena storitve pomoči na domu za uporabnika na dan 31. 12. 2017	0 %	210	/
Zagotavljanje storitve v popoldanskih urah	0 %	210	/
Zagotavljanje storitve ob sobotah	0 %	210	/
Zagotavljanje storitve ob nedeljah	0 %	210	/
Zagotavljanje storitve ob praznikih	0 %	210	/
Cena storitve za uporabnika ob sobotah (znesek v €)	0 %	155	/
Cena storitve za uporabnika ob nedeljah (znesek v €)	0 %	145	/
Cena storitve za uporabnika ob praznikih (znesek v €)	0 %	146	/
Celotni stroški storitve na uro ob delavnikih (znesek v €)	0 %	210	/
Celotni stroški storitve na uro ob nedeljah (znesek v €)	0 %	145	/
Celotni stroški storitve na uro ob praznikih (znesek v €)	0 %	145	/
Porazdelitev celotnega stroška (znesek v €, ki ga krije občina)	0 %	210	/
Porazdelitev celotnega stroška (znesek v €, ki ga krije država)	0 %	210	/
Porazdelitev celotnega stroška (znesek v €, ki ga krije uporabnik)	0 %	210	/
Porazdelitev celotnega stroška (skupni znesek v €, ki ga krijejo občina, država in uporabnik)	0 %	210	/
Subvencija občine (subvencija občine namenjena za strokovno pripravo + subvencija občine namenjena za vodenje in neposredna socialna oskrba + subvencija občine v primeru sofinanciranja javnih del + morebitna dodatna sredstva občin)	0 %	207	/
Sredstva občine, namenjena za strokovno pripravo	1,9 %	203	4
Sredstva občine, namenjena za vodenje in neposredna socialna oskrba	0 %	207	/

Ugotovljamo, da so podatki, ki so jih posredovale občine, kakovostni, saj je stopnja neodgovora v skoraj vseh primerih enaka 0 %. Izjema sta spremenljivki *Razlog za ne vključitev občanov v storitev* in *Sredstva občine, namenjena za strokovno pripravo*. Ena občina namreč ni poročala podatka o razlogih, zaradi katerih se občani ne vključujejo v storitev pomoč na domu, kar predstavlja 33,3-odstotno stopnjo neodgovora. Štiriobčine pa niso

poročale podatka o tem, kolikšna je subvencija občine, namenjena za strokovno pripravo, kar znaša 1,9-odstotno stopnjo neodgovora.

Kakovost zbranih podatkov za uporabnike storitve PND

Izpolnjene zbirnike podatkov smo prejeli od vseh 80 izvajalcev⁶, iz česar izhaja, da je zajem podatkov 100 % oziroma lahko govorimo o popolnem zajetu podatkov na ravni poročevalskih enot. Kljub temu pri posameznih spremenljivkah zajem podatkov ni popoln (torej beležimo različne stopnje neodgovora spremenljivke), saj nekateri izvajalci nekaterih podatkov niso posredovali bodisi v celoti, ali pa le za nekatere uporabnike. Praznih celic v zbirniku podatkov torej skoraj ni bilo, pri nekaterih spremenljivkah pa beležimo manjši delež odgovorov "ne vem".

Za vsako izmed spremenljivk smo preverili stopnjo neodgovora (podatek o tem, koliko odstotkov enot manjka), kar praktično predstavlja informacijo o tem, za koliko odstotkov uporabnikov nimamo določenega podatka. Za posamezno spremenljivko smo preverili tudi, koliko izvajalcev je podatke posredovalo v celoti, koliko delno (torej ne za vse uporabnike) in koliko izvajalcev za določeno spremenljivko sploh ni posredovalo podatkov (torej za nobenega uporabnika).

Rezultati pregleda za uporabnike storitve PND so navedeni v naslednji preglednici.

Preglednica 2.2: Ovrednotenje kakovosti podatkov za uporabnike storitve PND

Kazalnik/spremenljivka	Stopnja neodgovora	Odgovor "NE VEM"	V celoti izpolnjeno (št. izvajalcev)	Delno izpolnjeno (št. izvajalcev)	Neizpolnjeno (št. izvajalcev)
Par (kadar pri enem obisku socialna oskrbovalka oskrbi dve osebi, vendar ima z njima sklenjen le en dogovor)	7,2 %	/	78	0	2
Občina stalnega bivališča	0,0 %	/	80	0	0
Spol	0,0 %	/	80	0	0
Letnica rojstva uporabnika	0,0 %	/	79	1	0
Upravičenost do pomoči na domu	0,0 %	/	80	0	0
Zakonski status	12,5 %	3,3 %	74	5	1
Vpišite podatek, s kom živi uporabnik v istem gospodinjstvu	10,9 %	/	69	8	3
Leto vključitve v storitev pomoč na domu	0,1 %	/	79	1	0
Upravičen do oprostitve plačila po uredbi o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev	0,0 %	/	80	0	0
Upravičen do oprostitve plačila zaradi invalidnosti	0,0 %	/	80	0	0
Upravičen do oprostitve plačila zaradi drugih razlogov (npr. Občinska oprostitev)	0,0 %	/	80	0	0
Vpišite podatek, ob katerih terminih uporabnik prejema storitev	0,1 %	/	79	1	0
Storitve oz. Posamezna opravila prejema od ponedeljka do petka (iz dogovora)	0,1 %	/	79	1	0

⁶ CSD Kočevje ni poročal podatkov, ker dejansko ni izvajal pomoči na domu in na dan 31. 12. 2017 ni imel uporabnikov.

Kazalnik/spremenljivka	Stopnja neodgovora	Odgovor "NE VEM"	V celoti izpolnjeno (št. izvajalcev)	Delno izpolnjeno (št. izvajalcev)	Neizpolnjeno (št. izvajalcev)
Storitve oz. Posamezna opravila prejema ob sobotah (iz dogovora)	0,1 %	/	79	1	0
Storitve oz. Posamezna opravila prejema ob nedeljah (iz dogovora)	0,1 %	/	79	1	0
Storitve oz. Posamezna opravila prejema med prazniki (iz dogovora)	0,1 %	/	79	1	0
Koliko socialnih oskrbovalk ga obiskuje ob enem obisku (delo v paru)?	6,2 %	/	79	0	1
Koliko obiskov na mesec prejme (iz dogovora)?	0,1 %	/	79	1	0
Ocenjujete, da bi potreboval več pomoči na domu (torej storitve, ki jo izvajate vi)?	6,2 %	0,9 %	79	0	1
Če da, kolikor ur na teden ocenjujete, da bi potreboval?	6,2 %	/	52	0	1
Koliko minut pomoči na domu na teden prejme?	0,1 %	/	78	2	0
Ali v sklopu pnd prejema pomoč pri temeljnih dnevni opravilih?	0,0 %	/	80	0	0
Če da, koliko minut v povprečju na teden (iz dogovora)? Če ne razpolagate z natančnim številom minut, naredite oceno.	3,8 %	/	78	1	1
Pomoč pri oblačenju/slačenju	6,2 %	/	78	1	1
Pomoč pri umivanju	6,2 %	/	78	1	1
Pomoč pri hranjenju	6,2 %	/	78	1	1
Pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb	6,2 %	/	78	1	1
Vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov	6,2 %	/	78	1	1
Ostalo	6,2 %	/	78	1	1
Ali v sklopu pnd prejema gospodinjsko pomoč?	0,0 %	/	80	0	0
Če da, koliko minut v povprečju na teden (iz dogovora)? Če ne razpolagate z natančnim številom minut, naredite oceno.	5,6 %	/	78	2	0
Prinašanje enega pripravljenega obroka hrane	5,8 %	/	78	1	1
Nabava živil in priprava obroka hrane	5,8 %	/	78	1	1
Pomivanje porabljene posode	5,8 %	/	78	1	1
Osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti	5,8 %	/	78	1	1
Postiljanje in osnovno čiščenje spalnega prostora	5,8 %	/	78	1	1
Ostalo	5,8 %	/	78	1	1
Ali v sklopu pnd prejema pomoč pri ohranjanju socialnih stikov?	0,0 %	/	80	0	0
Če da, koliko minut v povprečju na teden (iz dogovora)? Če ne razpolagate z natančnim številom minut, naredite oceno.	7,6 %	/	76	3	1
Pomoč pri ohranjanju socialnih stikov	5,9 %	/	79	0	1
Spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti	5,9 %	/	79	0	1
Informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca	5,9 %	/	79	0	1
Priprava upravičenca na institucionalno varstvo	5,9 %	/	79	0	1
Ostalo	5,9 %	/	79	0	1

Opomba: Izvajalec Zavod za socialno oskrbo Pristan je del podatkov glede uporabnikov storitve PND poročal v nadomestnem vprašalniku (v agregirani obliki). Stopnja neodgovora in delež odgovorov "ne vem" sta izračunana na ravni vseh uporabnikov. Preostali trije stolpci prikazujejo podatke na ravni izvajalcev.

Ocenjujemo, da so podatki o uporabnikih storitve PND, ki smo jih zbrali z zbirnikom podatkov, kakovostni, saj stopnja neodgovora pri večini spremenljivk ne presega 8 %. Izjema so spremenljivke: *ZAKONSKI_STATUS*, *S_KOM_ŽIVI*, *OCENA_POTREB_RAZLOG*.

Pri spremenljivki *ZAKONSKI_STATUS* je pet takšnih izvajalcev, ki so delno poročali podatke o zakonskem statusu uporabnikov, en izvajalec pa v celoti ni poročal podatka o zakonskem stanju uporabnikov. Šest izvajalcev torej ni poročalo podatka o zakonskem statusu za skupaj 966 uporabnikov, kar predstavlja 12,5-odstotno stopnjo neodgovora.

Za spremenljivko *S_KOM_ŽIVI* je osem izvajalcev delno poročalo podatke o socialni mreži uporabnikov, trije izvajalci pa niso poročali podatkov o socialni mreži uporabnikov. Enajst izvajalcev torej ni poročalo podatka o socialni mreži za skupaj 846 uporabnikov, kar predstavlja 10,9-odstotno stopnjo neodgovora.

Odgovor »NE VEM« je bil ponujen poročevalcem kot možni odgovor v dveh primerih, in sicer, ko so poročali podatke o zakonskem statusu uporabnika in, ko so podali oceno o tem, ali bi uporabnik potreboval več pomoči na domu. Ugotavljamo, da so zbrani podatki tudi v teh dveh primerih kakovostni, saj stopnja odgovorov »NE VEM« ne presega 4 %. Največ odgovorov »NE VEM« je pri vprašanju, ki se nanaša na podatek o zakonskem stanju uporabnika. Za 3,3 % vključenih v PND so poročevalci odgovorili, da podatka ne vedo. Na drugi strani poročevalci za 0,9 % vključenih v storitev PND ne vedo, ali bi ti uporabniki morebiti potrebovali več pomoči na domu.

Kakovost zbranih podatkov za zaposlene, ki izvajajo storitev PND

Podatke, ki se nanašajo na zaposlene, ki izvajajo storitev PND, smo prejeli od vseh 80 izvajalcev, iz česar izhaja, da je zajem podatkov 100 % oziroma lahko govorimo o popolnem zajetju podatkov na ravni poročevalskih enot. Kljub temu pri posameznih spremenljivkah zajem podatkov ni popoln (torej beležimo različne stopnje neodgovora spremenljivke), saj nekateri izvajalci nekaterih podatkov niso posredovali bodisi v celoti, ali pa le za nekatere zaposlene. Praznih celic v zbirniku podatkov torej skoraj ni bilo. V naslednji tabeli so predstavljeni rezultati kakovosti zbranih podatkov za zaposlene osebe.

Preglednica 2.3:: Ovrednotenje kakovosti podatkov za zaposlene, ki izvajajo storitev PND

Kazalnik/spremenljivka	Stopnja neodgovorov	V celoti izpolnjeno (št. izvajalcev)	Delno izpolnjeno (št. izvajalcev)	Neizpolnjeno (št. izvajalcev)
Spol	0,0 %	80	0	0
Letnica rojstva zaposlenega	0,1 %	79 ⁷	1	0
Vpišite razlog prekinitve delovnega razmerja	0,0 %	43	0	0
Delovno mesto	0,0 %	80	0	0
Plačni razred (dejanski, vključno z napredovanji)	4,0 %	73	1	6
Zaposlitveni status	0,0 %	80	0	0
Delež zaposlitve za strokovno pripravo	0,0 %	80	0	0

⁷ Izvajalec Zavod za socialno oskrbo Pristan je poročal starost uporabnika in ne letnice rojstva.

Kazalnik/spremenljivka	Stopnja neodgovorov	V celoti izpolnjeno (št. izvajalcev)	Delno izpolnjeno (št. izvajalcev)	Neizpolnjeno (št. izvajalcev)
Delež zaposlitve za vodenje in koordiniranje	0,0 %	80	0	0
Delež zaposlitve za neposredno oskrbo	0,0 %	80	0	0
Stopnja dosežene izobrazbe	5,2 %	78	2	0
Naziv izobrazbe (npr. »mag. socialnega dela«, »univ. dipl. soc. del.«, »diplomirana medicinska sestra«, »magister zdravstvene nege« ipd.; podatek vnašate za osebe, ki izvajajo vodenje ali koordiniranje)	0,8 %	79	0	1
Ima opravljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK)	5,7 %	79	0	1
Število različnih uporabnikov, ki jih mesečno obiskuje (Če je bila oseba delovno aktivna skozi celotno leto 2017, potem gre pri osebi za letno povprečje. V nasprotnem primeru vzamete povprečje za število mesecev, ko je bila oseba delovno aktivna)	0,0 %	80	0	0
Povprečno število opravljenih učinkovitih ur na mesec (Če je bila oseba delovno aktivna skozi celotno leto 2017, potem gre pri osebi za letno povprečje. V nasprotnem primeru vzamete povprečje za število mesecev, ko je bila oseba delovno aktivna)	0,0 %	80	0	0
Število vseh obiskov socialne oskrbovalke pri enem uporabniku na mesec (Če je bila oseba delovno aktivna skozi celotno leto 2017, potem gre pri osebi za letno povprečje. V nasprotnem primeru vzamete povprečje za število mesecev, ko je bila oseba delovno aktivna)	2,9 %	79	0	1
Oskrbovalka je dolgotrajno odsotna (več kot 30 dni) in na dan 31. 12. 2017 ni izvajala oskrbe.	0,0 %	80	0	0

Opomba: Izvajalec Zavod za socialno oskrbo Pristan je del podatkov glede zaposlenih, ki izvajajo storitev PND, poročal v nadomestnem vprašalniku (v agregirani obliki).

Ugotavljamo, da so podatki o zaposlenih, ki smo jih zbrali z zbirnikom podatkov, kakovostni, saj stopnja neodgovora pri nobeni od spremenljivk ne presega 8 %. Odgovor »NE VEM« poročevalcem v zavihku, kamor so vnašali podatke za zaposlene, ni bil ponujen kot možni odgovor.

Kakovost zbranih podatkov o vodenih in zaključenih uporabnikih storitve PND

Podatke o vodenih in zaključenih uporabnikih storitve PND smo prejeli od vseh 80 izvajalcev, iz česar izhaja, da je zajem podatkov 100 % oziroma lahko govorimo o popolnem zajetju podatkov na ravni poročevalskih enot. V naslednji tabeli so predstavljeni rezultati kakovosti zbranih podatkov o vodenih in zaključenih uporabnikih.

Preglednica 2.4.: Ovrednotenje kakovosti podatkov o vodenih in zaključenih uporabnikih storitve PND

Kazalnik/spremenljivka	Stopnja neodgovorov	Odgovor "NE VEM"	V celoti izpolnjeno (št. izvajalcev)	Delno izpolnjeno (št. izvajalcev)	Neizpolnjeno (št. izvajalcev)
Vodeni v letu 2017	0,0 %	/	80	0	0
Na novo vključeni v letu 2017	0,0 %	/	80	0	0
Zaključeni v letu 2017	0,0 %	/	80	0	0
Število oseb na čakalnem seznamu na dan 31. 12. 2017	0,0 %	/	80	0	0
Število oseb - odhod v institucionalno varstvo	0,0 %	/	80	0	0
Število oseb - smrt	0,0 %	/	80	0	0
Število oseb - prenehanje potrebe	0,0 %	/	80	0	0
Število oseb - drugo	0,0 %	/	80	0	0
Ali ste v letu 2017 zavrnila kakšno osebo, ki je izrazila željo po storitvi pomoči na domu, kljub temu da je bila do nje upravičena?	0,0 %	/	9	0	0
Število zavrnenih v letu 2018	0,0 %	/	9	0	0
Ali ocenjujete, da so v vaši občini tudi osebe, ki so do storitve upravičene, pa zanjo iz različnih razlogov ne zaprosijo?	0,0 %	42,1 %	80	0	0
Število oseb, ki iz različnih razlogov ne zaprosijo	0,0 %	30,6 %	41	0	0

Ugotavljamo, da so podatki o vodenih in zaključenih uporabnikih storitve PND, ki smo jih zbrali z zbirnikom podatkov, kakovostni, saj je stopnja neodgovorov pri skoraj vseh spremenljivkah enaka 0 %.

Odgovor »NE VEM« je bil ponujen poročevalcem kot možni odgovor v primeru, ko so ocenjevali, ali v posamezni občini obstajajo osebe, ki naj bi bile do storitve upravičene, pa zanjo iz različnih razlogov ne zaprosijo (spremenljivka *NE_ZAPROSILJO*). Kljub temu da odgovor »NE VEM« dejansko ni bil ponujen pri spremenljivki *NE_ZAPROSILJO_ŠT*, kamor so izvajalci s številko podali oceno, koliko je takšnih oseb, ki za storitev PND iz različnih razlogov ne zaprosijo, je kar nekaj poročevalcev opisno odgovorilo, da ocene ne morejo podati. Največ odgovorov »NE VEM« je pri spremenljivki *NE_ZAPROSILJO*, in sicer so poročevalci v 42,1 % primerov (oziroma 91-krat) odgovorili, da ne vedo ali v občini obstajajo posamezniki, ki iz različnih razlogov ne zaprosijo za storitev PND. Na drugi strani so poročevalci v 30,6 % primerov (oziroma 34-krat) poročali, da ne vedo, koliko je posameznikov, ki ne zaprosijo za storitev PND. Ugotavljamo, da so zbrani podatki v teh dveh primerih nekoliko slabši, kot v predhodnih primerih.

3

ZAGOTAVLJANJE IN
ORGANIZACIJA STORITVE PO
SLOVENSКИH OBČINAH - kje je
na voljo in kdo jo izvaja

Občine so po 43. členu ZSV dolžne organizirati socialnovarstveno storitev pomoči na domu za svoje občane, kar pomeni, da morajo zagotoviti mrežo javne službe na tem področju ter skleniti pogodbo ali podeliti koncesijo za izvajanje vsaj enemu izvajalcu. V letu 2006 šest občin ni zagotovilo storitve svojim občanom (Cankova, Horjul, Jezersko, Loški potok, Osilnica, Preddvor), v letu 2017 sta bili takšni občini dve (Jezersko in Kostel⁸). **Na dan 31. 12. 2017 je bila torej pomoč na domu v okviru mreže javne službe pravno-formalno zagotovljena v 210 od skupno 212 občin; vseh 210 je tudi potrdilo ceno za izvajanje storitve.** Kljub temu da so občine zagotovile pogoje za izvajanje storitve, pa v letu 2017 v občinah Osilnica, Zavrč in Sveti Andraž v Slovenskih goricah niso imeli nobenega uporabnika. Lahko torej rečemo, da se stanje na področju organiziranja in zagotavljanja pomoči na domu iz leta v leto izboljšuje, čeprav storitev, kljub zakonski obvezi, še vedno ni zagotovljena v vseh občinah, v nekaterih pa le pravno-formalno.

3.1 ORGANIZACIJE, KI IZVAJAJO POMOČ NA DOMU

Z izjemo Ajdovščine in Ljubljane, kjer storitev v okviru mreže javne službe izvajata dva izvajalca, občine podeljujejo po eno koncesijo za izvajanje socialnovarstvene storitve pomoč na domu.

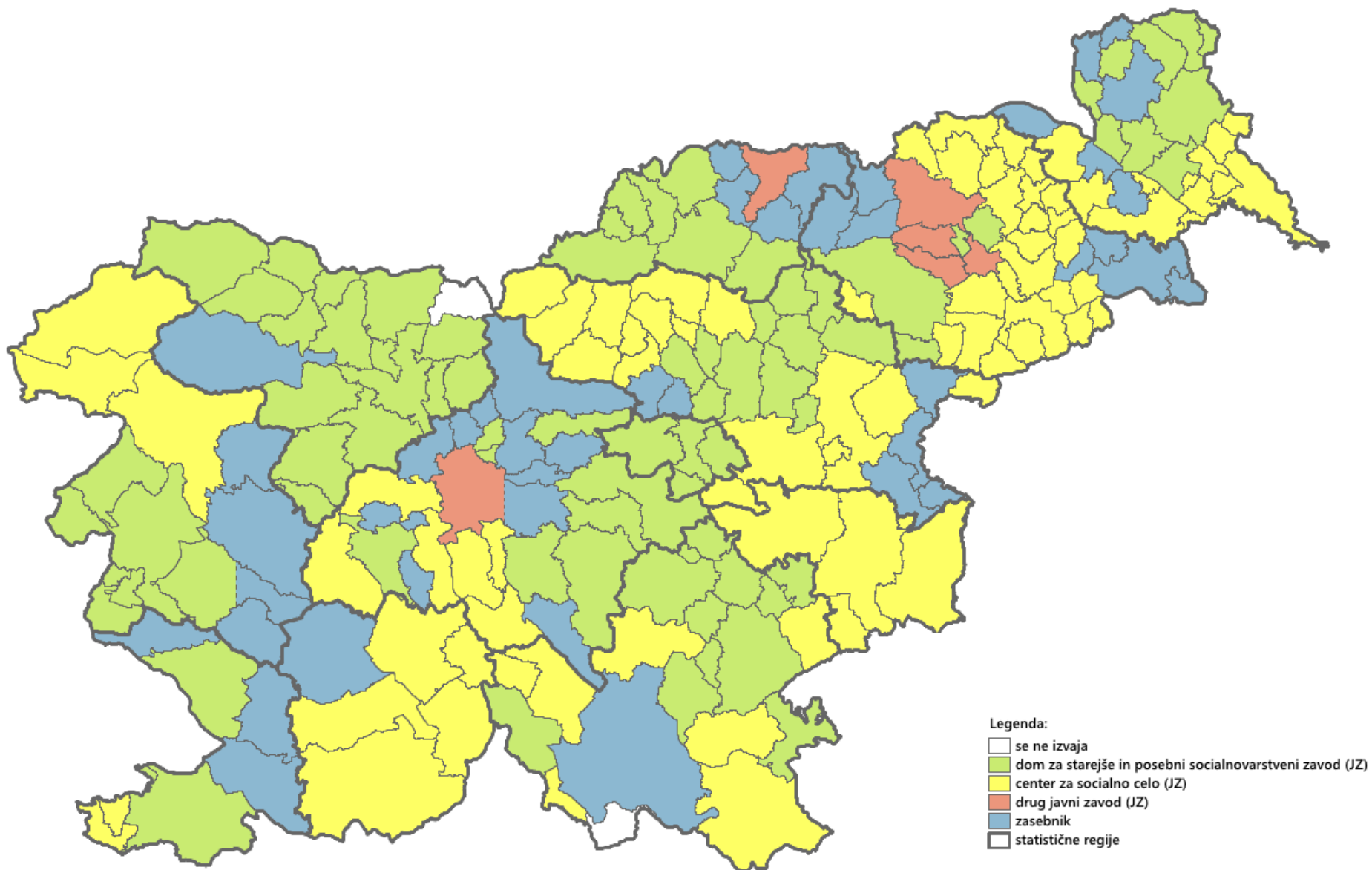
Slovenske občine so imele konec leta 2017 sklenjeno koncesijo oz. pogodbo za izvajanje socialnovarstvene storitve pomoč na domu z **81 različnimi izvajalci storitve.**

V lanskem letu smo prvič po desetih letih zbiranja podatkov med izvajalci beležili večje število domov za starejše v primerjavi s CSD, letos se ta trend nadaljuje (gl. naslednjo preglednico). CSD so tisti, ki so pred dobrimi dvajsetimi leti pričeli razvijati storitev pomoči na domu v slovenskem prostoru in bili vrsto let med večinskimi organizatorji, v zadnjih desetih letih pa se je število CSD postopno znižalo iz 45 (2007) na 27 (2017). Število domov za starejše (javnih zavodov) se je v istem obdobju več kot podvojilo (iz 15 v 2007 na 31 v letu 2017), še bolj izrazito pa se je povišalo število zasebnikov, in sicer iz 9 na 20. Število drugih javnih zavodov se v celotnem obdobju giblje med 2 in 3.

V letu 2017 sta izvajanje storitve v okviru mreže javne službe opustila CSD Radlje ob Dravi ter Pomoč družini na domu Janja Kos s. p. Na novo pa so storitev začeli zagotavljati dom za starejše (Socialnovarstveni zavod Taber), dva zasebnika (Dom Hmelina, dom za starejše občane, d. o. o. in Patronaža in pomoč družini na domu Suzana Topler s. p.) ter Javni zavod ŠKTM Radlje ob Dravi.

⁸ Občina Kostel je imela v letu 2016 sklenjeno pogodbo s CSD Črnomelj, ki pa je niso podaljšali. Občina vsako leto razpiše razpis za podelitev koncesije, na katerega pa se ne prijavi noben izvajalec.

Zemljevid 3.1: Občine glede na status izvajalca (31. 12. 2017)

Podobno kot v prejšnjih letih, je tudi v letu 2017 en izvajalec v povprečju izvajal pomoč na domu za 2,1 občin. Kot je razvidno iz naslednje preglednice, CSD v primerjavi z ostalimi izvajalci povprečno pokrivajo največje število občin (3,0 na en CSD). Največ občin pokriva CSD Ptuj, in sicer 15. Po številu občin sledita CSD Mozirje in CSD Lendava, ki oba pokrivata po sedem občin. Domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavodi pokrivajo povprečno 2,6 občin, med njimi največ Dom starejših Rakičan (osem občin). Pri zasebnikih povprečno število občin z leti postopoma narašča; v letu 2012 so pokrivali v povprečju 1,9 občine, v letu 2016 in 2017 pa 2,3. Med njimi z visokim številom občin izstopa predvsem Zavod za socialno oskrbo Pristan, ki oskrbuje uporabnike iz desetih občin. Od 20 zasebnikov v letu 2017 jih osem (40 %) izvaja pomoč na domu v le eni občini. Med specializirane zavode za pomoč na domu sodita Center za pomoč na domu Maribor in Zavod za oskrbo na domu Ljubljana. Prvi pomoč na domu izvaja v štirih občinah podravske regije, medtem ko je Zavod za oskrbo na domu specializiran zgolj za Ljubljano. Poleg njiju je v letu 2017 z izvajanjem storitve v Radljah ob Dravi začel tudi javni zavod v občinski lasti ŠKTM Radlje ob Dravi.

Preglednica 3.1: Izvajalci pomoči na domu glede na status v izbranih letih

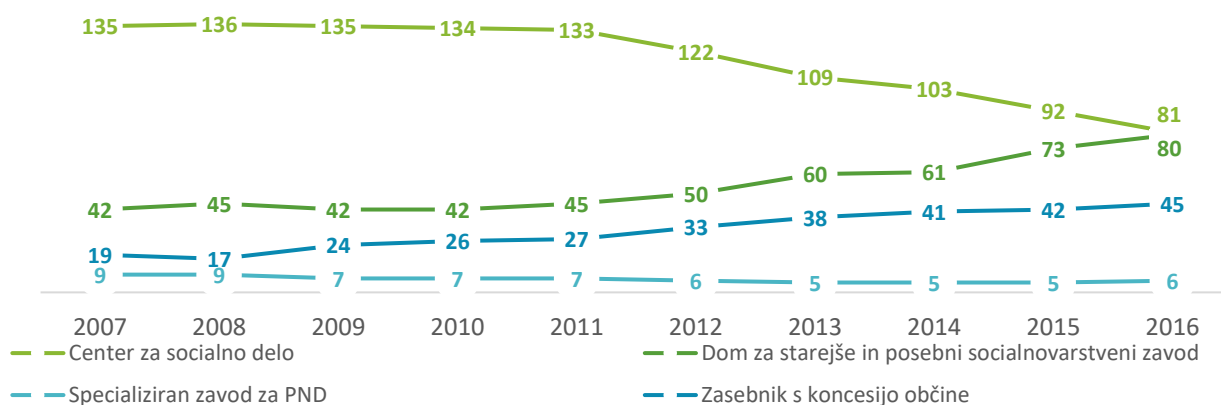
Izvajalec	2007 (jan-jun)	2009 (1. 12.)	2012 (31. 12.)	2014 (31. 12.)	2016 (31. 12.)	2017 (31. 12.)			
	N	N	N	N	N	N	AS	MIN	MAX
Center za socialno delo (JZ)	45	43	37	33	28	27	3,0	1	15
Domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavod (JZ)	15	16	21	25	30	31	2,6	1	8
Drugi javni zavodi (JZ)	3	3	2	2	2	3	2,0	1	4
Zasebniki ⁹	9	12	17	19	19	20	2,3	1	10
Skupaj izvajalci	72	74	77	79	79	81	2,6	1	15

Legenda: JZ javni zavod.

Trend izvajanja pomoči na domu po slovenskih občinah glede na status izvajalca za obdobje 2007–2017 prikazujemo v naslednji sliki. V tem obdobju se je povečalo število občin, ki so zagotavljanje storitve prepustile v roke zasebniku (tj. za 26 občin) ali domu za starejše in posebnem socialnovarstvenem zavodu (tj. za 38 občin), zmanjšalo pa se je število občin, kjer storitev izvaja CSD (tj. za 54 občin) ali drugi javni zavodi (tj. za 3 občine).

⁹ Med zasebnike smo uvrstili izvajalce, ki nimajo statusa javnega zavoda, imajo pa s strani občine podeljeno koncesijo za opravljanje pomoči na domu. Ta razvrstitev velja v celotnem poročilu.

Slika 3.1: Število občin glede na status izvajalca (2007–2017)

Opomba: Pri izračunih dvojno štejemo občini, kjer sta izvajalca dva. Ne upoštevamo občin, kjer se storitev ne izvaja.

Če primerjamo število občin, kjer pomoč na domu izvaja zasebni zavod, in tiste, kjer jo izvaja javni zavod, opazimo, da število občin z javnimi izvajalci v obdobju 2007–2017 počasi upada (od 186 do 167), povečuje pa se število občin z zasebnimi izvajalci (od 19 do 45).

4

CENOVNA DOSTOPNOST
POMOČI NA DOMU – po kakšni
ceni se izvaja in v okviru
kolikšnih sredstev

Cenovno dostopnost pomoči na domu predstavljamo z vidika veljavne cene na uro (cena, ki ji plača uporabnik), celotnih stroškov na uro (ekonomska cena) ter obsega celotnih sredstev, ki so v namenjena pomoči na domu.

Cena standardne storitve pomoči družini na domu, ki se izvaja v mreži javne službe, se določa po *Pravilniku o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev*, ki opredeljuje naslednje stroške storitve:

- stroški strokovne priprave v zvezi s sklenitvijo dogovora;
- stroški vodenja in koordiniranja neposrednega izvajanja storitve in
- stroški za neposredno izvajanje storitve na domu uporabnikov.

Stroške iz prve alineje financira občina, ki mora subvencionirati tudi najmanj 50 % stroškov storitev, določenih v drugi in tretji alineji. Prispevek k plačilu storitve je po 16. členu Uredbe o oprostitev znesek, ki ga je upravičenec (uporabnik) ali zavezanec, glede na svojo plačilno sposobnost oz. preživninsko obveznost, zmožen in zato tudi dolžan prispevati za plačilo vrednosti opravljene storitve.

Pravilnik o metodologiji določa, da se cena ure storitve, opravljene v nedeljo ali v nočnem času lahko poveča največ za 40 %, cena ure storitve, opravljene na dan državnega praznika in dela prostega dne, pa največ za 50 %, in sicer glede na dejansko povečanje stroškov dela.

4.1 VELJAVNA CENA NA URO

Povprečna potrjena cena ob delavnikih (cena, ki jo plača uporabnik) storitve pomoči na domu na uro je na dan 31. 12. 2017 znašala **5,30 evra**¹⁰, kar je 19 centov več kot na dan 31. 12. 2016. Mediana cene znaša 5,21 evrov. Če izračunamo ponderirano povprečno potrjeno ceno na uporabnika na dan 31. 12. 2017 (torej upoštevamo, koliko uporabnikov plačuje določeno potrjeno ceno pomoči na uro), je ta cena nekoliko nižja, in **sicer 5,00 evrov**. Opazimo lahko, da je povprečna cena za uporabnika postopno naraščala do leta 2012, ko je dosegla najvišjo vrednost (5,27 EUR). Nato je sledilo obdobje 2013-2015, ko je cena rahlo upadla. V letu 2017 je cena že drugo leto zapored narasla in je v desetletnem obdobju spremljanja najvišja.

Povprečne cene storitev so se podražile tudi za storitve, opravljene ob sobotah, nedeljah in praznikih. Za storitve, opravljene ob sobotah, je povprečna potrjena cena na dan 31. 12. 2017 znašala **5,48 evrov**, kar je 29 centov več kot v preteklem letu. Med občinami, ki pomoč na domu izvajajo tudi ob sobotah, je pet občin (Cerknica, Ilirska Bistrica, Kamnik, Komenda in Polzela), kjer sobotna cena ni poenotena s tisto ob delavnikih. Povprečna cena storitve je ob nedeljah za uporabnika znašala **6,91 evra**, in se je v primerjavi z letom 2016 v povprečju zvišala

¹⁰ Pri izračunu povprečne cene za uporabnika smo upoštevali tisto, ki je določena v Obrazcu za predlog cene storitve pomoči družini na domu. Občine se lahko odločijo za dodatna sofinanciranja, ki jih ne opredelijo v obrazcu, zato je povprečna cena lahko tudi nižja.

za 31 centov. Za 30 centov (na 7,23 evra na uro) se je v povprečju višala tudi povprečna cena, ki jo plača uporabnik ob praznikih.

Preglednica 4.1: Povprečna potrjena cena storitve v evrih/uro (2009–2017) in mediana

Leto	Delavnik		Sobota		Nedelja		Praznik	
	AS	ME	AS	ME	AS	ME	AS	ME
2009 (1. 12.)	4,46	4,50	AS=6,27; Me=6,01				6,51	6,17
2010 (1. 12.)	4,39	4,24	5,43	5,43	5,92	5,81	6,35	6,05
2011 (31. 12.)	5,12	5,00	5,39	5,35	6,24	6,30	6,50	6,60
2012 (31. 12.)	5,27	5,21	5,43	5,26	6,54	6,38	6,84	6,83
2013 (31. 12.)	5,12	5,14	5,33	5,14	6,48	6,54	6,76	6,79
2014 (31. 12.)	5,07	5,00	5,23	5,00	6,59	6,49	6,91	6,81
2015 (31. 12.)	5,04	5,00	5,15	4,99	6,48	6,30	6,82	6,75
2016 (31. 12.)	5,11	5,00	5,19	5,00	6,60	6,61	6,93	6,84
2017 (31. 12.)	5,30	5,21	5,48	5,32	6,91	6,89	7,23	7,37
Indeks 2017/2016	103,7	104,2	105,6	106,4	104,7	104,2	104,3	107,7

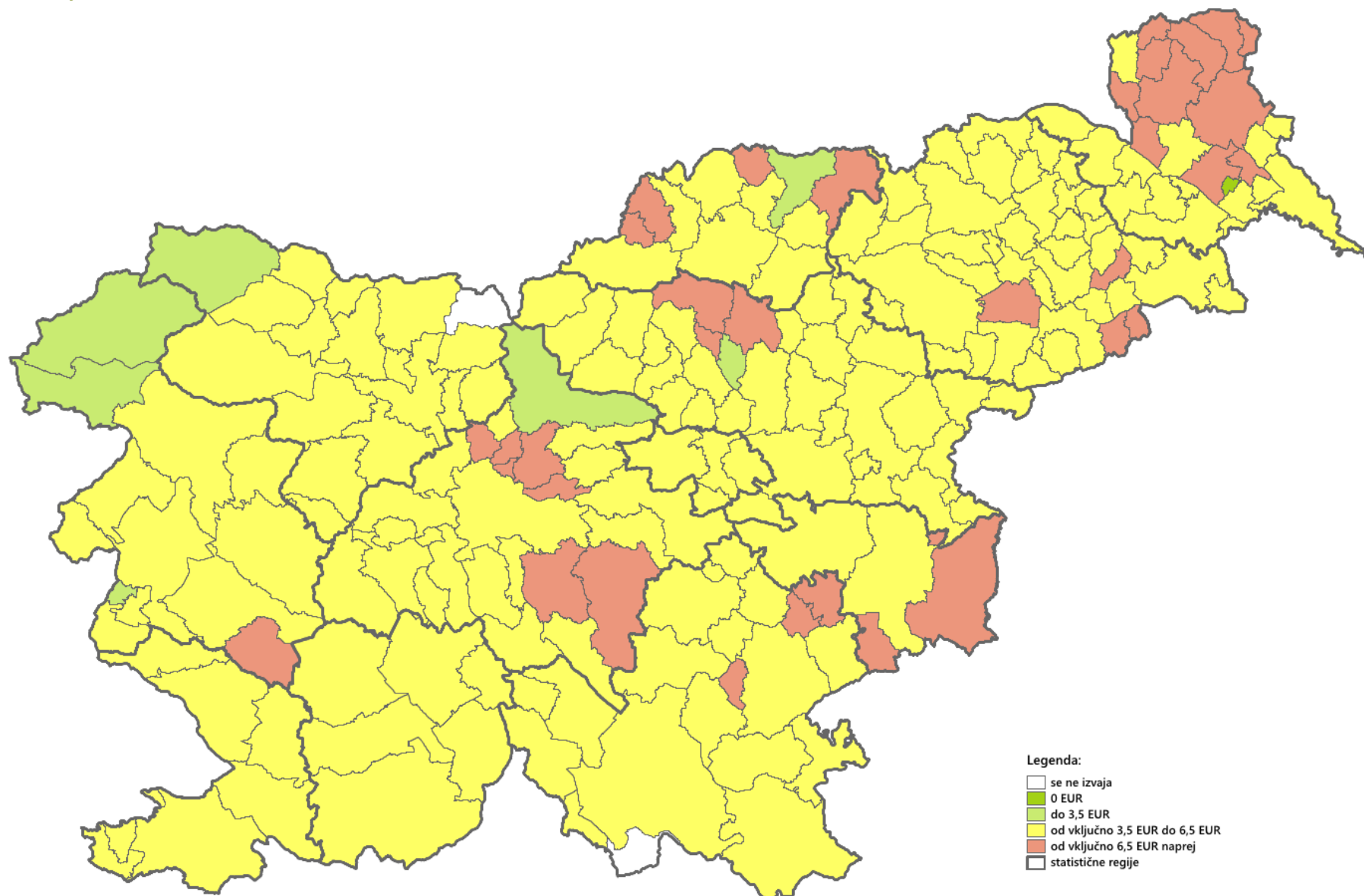
Na dan 31. 12. 2017 je bila cena storitve, tako kot tudi v letu prej, za uporabnika najvišja v občini Vodice (9,14 evra), osem evrov pa je presegla tudi v občinah Mežica (8,54 EUR), Škocjan in Šmarješke Toplice (8,20 EUR) ter v Domžalah (8,18 EUR). Do 8,48 EUR je lahko cena znašala tudi v treh občinah, kjer ceno pogojujejo z neto dohodkom na družinskega člana v preteklem letu in se rateza od 0,85 do 8,48 EUR v Velenju, od 3,00 EUR do 8,48 EUR v Šmartnem ob Paki ter od 3,27 EUR do 8,48 EUR v Šoštanjju.

V obdobju od leta 2007 do 2013 se je pomoč na domu za uporabnike v štirih občinah izvajala brezplačno, saj je bilo financiranje občin 100 % (Brezovica, Ig, Odranci in Škofljica). Postopoma se je ta praksa v naslednjih letih začela umikati, ko je brezplačno izvajanje v letu 2014 opustila Brezovica (cena v letu 2017 znaša 4,58 EUR), v letu 2015 je ceno izrazito povišala še občina Škofljica (cena v letu 2017 znaša 6,16 EUR), v letu 2016 pa še Ig (v letu 2017 je cena 6,16 EUR). V letu 2017 je torej občina Odranci edina preostala občina, ki storitev za uporabnika **še vedno izvaja brezplačno**. Ugodne cene (pod 3 EUR) beležimo v občinah Polzela (2,86 EUR) ter v Radljah ob Dravi (2,5 EUR).

V primerjavi s preteklim letom se je cena znatno (za več kot 3 EUR) povišala v občinah Tabor (iz 1,98 na 6,24 EUR) in Mežica (iz 3,53 na 8,54 EUR), znižala pa v Radljah ob Dravi iz 6,35 na 2,5 EUR.

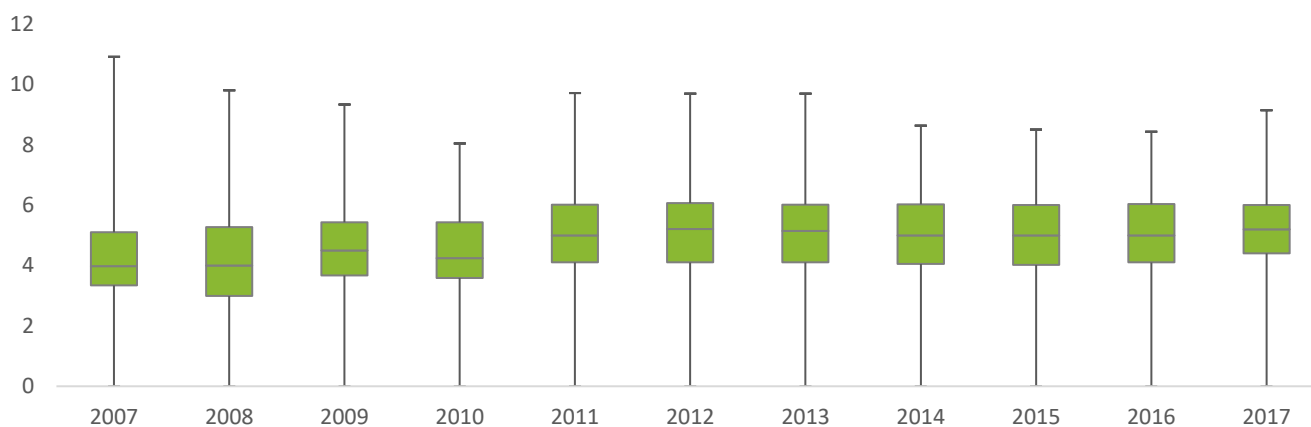
Na naslednjem zemljevidu prikazujemo cene storitve pomoči na domu na dan 31. 12. 2017, kjer smo posebej označili občino, ki je storitev za uporabnike zagotavljala brezplačno (Odranci), občine, kjer je cena za uro storitve za uporabnika znašala do vključno 3,5 evra, občine s ceno nad 3,5 do 6,5 evra in občine, kjer je bila cena za uporabnika višja od 6,5 evra na uro.

Zemljevid 4.1: Potrjena cena storitve v evrih/uro (31. 12. 2017)

Spremembe v povprečni potrjeni ceni za uporabnika na uro v zadnjih nekaj letih so razvidne iz naslednje slike. Skozi obdobje zadnjih desetih let namreč opažamo precejšnje nihanje median in pa homogenizacijo cen po slovenskih občinah; v zadnjem letu (2017) pa beležimo ponovno povečanje razpona med najvišjo in najnižjo ceno.

Slika 4.1: Razpon potrjene cene v evrih/uro (2007–2017)

Variabilnost veljavne cene med regijami¹¹ ter med občinami znotraj regij je podobna kot v preteklih letih, goriška regija ohranja najnižjo povprečno ceno za uporabnika (4,39 EUR), najvišjo pa tokrat beležimo v Posavju (6,18 EUR). Cene so najbolj poenotene v primorsko-notranjski regiji, uporabniki namreč plačujejo med 3,75 in 5,70 evri, in v obalno-kraški regiji, kjer cena za uporabnika variira med 4,06 EUR in 6,21 EUR. Razlike so največje v pomurski regiji, kjer je ponekod storitev za uporabnike brezplačna, ponekod pa je dosegla ceno 7,23 evra na uro.

Glede na preteklo leto so se povprečne cene po nekaterih regijah nekoliko spremenile (indeks 2017/2016). Izrazito spremembo beležimo v Posavju, kjer se je cena zvišala za 21,4 %, za več kot 5 % se je zvišala tudi v savinjski regiji (7,7 %) ter v Pomurju (5,6 %). Cene so se najbolj znižale na Gorenjskem (2,1 %), nekoliko pa tudi v Jugovzhodni Sloveniji in Primorsko-notranjski. (gl. naslednjo preglednico).

Preglednica 4.2: Povprečna potrjena cena pomoči na domu po regijah (2012–2017)

Regija	Stanje na dan 31. 12.									Indeks 2017/ 2016
	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	AS	AS	AS	AS	AS	AS	SD	MIN	MAX	
Gorenjska	4,96	5,02	5,03	5,00	5,06	4,95	0,90	3,13	6,32	97,9
Goriška	4,48	4,49	4,35	4,37	4,37	4,39	1,19	3,10	6,97	100,4
Jugovzhodna Slovenija	6,31	6,06	5,87	5,82	5,79	5,76	1,15	3,78	8,20	99,6
Koroška	5,37	5,08	5,08	5,41	5,45	5,63	1,84	2,50	8,54	103,3
Obalno-kraška	5,79	5,59	5,19	4,87	4,89	4,95	0,73	4,06	6,21	101,1
Osrednjeslovenska	4,94	4,98	5,10	5,36	5,51	5,73	1,39	3,46	9,14	104,1
Podravska	4,85	4,58	4,53	4,57	4,60	4,80	1,22	3,50	7,99	104,2

¹¹ Od 1. januarja 2015 v Sloveniji s spremenjeno Uredbo NUTS (gl. SURS 2013) uvajamo spremembe pri nekaterih statističnih regijah. Po novi uredbi se notranjsko-kraška regija preimenuje v primorsko-notranjsko regijo, spodnjeposavska regija pa se preimenuje v posavsko regijo. Uredba uvaja tudi spremembe mej nekaterih regij. Dotični spremembi upoštevamo tudi v pričujočem poročilu, za podatke, ki se nanašajo na leto 2016.

Regija	Stanje na dan 31. 12.									Indeks 2017/ 2016
	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	AS	AS	AS	AS	AS	AS	SD	MIN	MAX	
Pomurska	5,86	5,76	5,72	5,10	5,45	5,75	1,60	0,00	7,23	105,6
Posavska	5,12	5,00	5,40	4,91	5,09	6,18	1,25	4,80	7,71	121,4
Primorsko-notranjska	4,83	4,83	4,83	4,83	4,83	4,81	0,64	3,75	5,70	99,6
Savinjska	5,38	5,15	5,01	5,19	5,02	5,41	1,28	2,86	8,48	107,7
Zasavska	5,09	5,12	5,01	4,73	5,29	5,48	0,92	4,37	6,49	103,6
Slovenija	5,27	5,12	5,07	5,04	5,11	5,30	1,34	0,00	9,14	103,6

Podobno kot v prejšnjih letih je bila tudi v letu 2017 povprečna cena storitve pomoč na domu za uporabnika najnižja v drugih javnih zavodih oz. je v tem letu celo upadla (iz 4,33 na 4,21 EUR), sledijo jim CSD kjer je cena v primerjavi z letom prej nekoliko narastla (iz 5,06 na 5,12 EUR). Narastla je tudi pri zasebnikih (iz 5,26 na 5,55 EUR) ter pri domovih za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodih (iz 5,14 na 5,42)¹².

Preglednica 4.3: Cena storitve za uporabnika v evrih/uro glede na status izvajalcev (2012–2017)

Izvajalec	Stanje na dan 31. 12.									Indeks 2017/ 2016
	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	AS	AS	AS	AS	N	N	AS	MIN	MAX	
Center za socialno delo (JZ)	5,17	4,77	4,79	4,89	5,06	81	5,12	0	8,48	101
Domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavod (JZ)	5,57	5,60	5,47	5,09	5,14	80	5,42	2,86	8,54	105,4
Drugi javni zavodi (JZ)	4,38	4,31	4,31	4,31	4,33	6	4,21	2,5	4,74	97,2
Zasebniki	5,33	5,49	5,25	5,38	5,26	45	5,55	3,46	9,14	105,5
Skupaj izvajalci	5,27	5,12	5,07	5,04	5,11	212	5,30	0	9,14	103,7

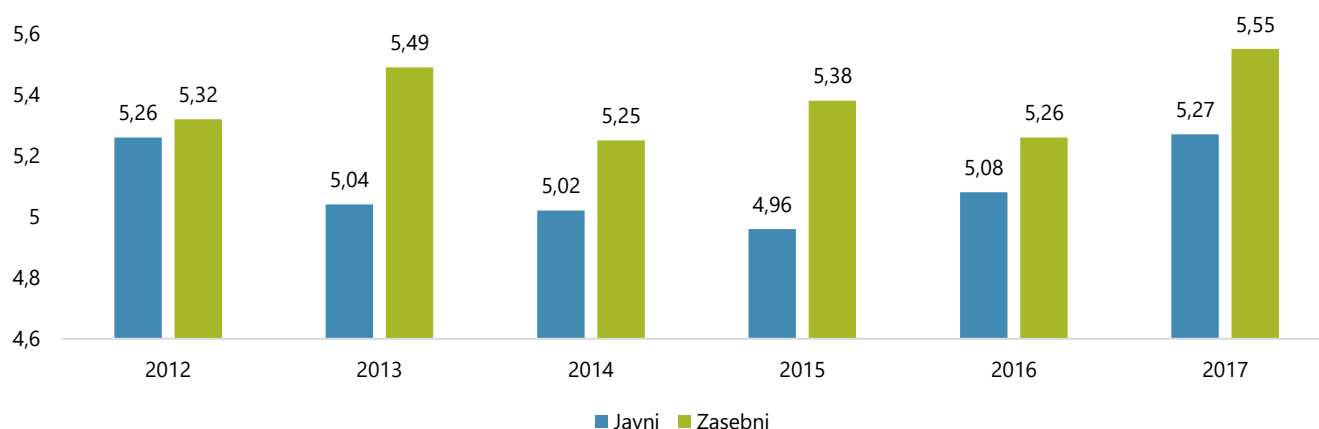
Opomba: Seštevek (N) je enak številu občin; v dveh občinah storitev izvajata dva izvajalca, v dveh občinah pa se storitev ne izvaja.

Če primerjamo povprečno veljavno ceno za uporabnika med javnimi zavodi in zasebniki, lahko tako kot v prejšnjih letih (2012–2016), tudi za leto 2017 ugotovimo, da imajo zasebniki nekoliko višjo povprečno ceno za uporabnika (5,55 EUR) od javnih zavodov (5,27 EUR)¹³.

¹² Pri primerjavi cene glede na status izvajalca smo izvedli Kruskal Wallis Test. Razlike niso bile statistično značilne.

¹³ Pri primerjavi javnih zavodov z zasebniki smo izvedli Mann-Whitney U test. Razlike niso bile statistično značilne.

Slika 4.2: Cena za uporabnika po letih glede na status izvajalca (2012–2017) (v EUR)

4.2 CELOTNI STROŠKI NA URO

Celotni stroški pomoči na domu na uro so na dan 31. 12. 2017 v povprečju znašali **17,19 evrov**, kar je za 30 centov več kot na dan 31. 12. 2016 (gl. indeks 2017/2016 v naslednji preglednici). Celotni stroški so po trendu upadanja/stagniranja od leta 2012 v letu 2016 spet narasli in presegli 17 EUR. Mediana celotnih stroškov je na dan 31. 12. 2017 znašala 17,01 evrov.

Najnižje stroške storitve beležimo v občinah Radeče (13,52), Radenci (13,73), Rogatec (13,60 EUR) in v občini Ribnica na Pohorju (13,93 EUR). Najvišje celotne stroške storitve beležimo v občinah Gorenja vas – Poljane (23,27 EUR), Loška Dolina (23,46 EUR) in Cerknica (22,31 EUR). V primerjavi z letom 2016 se je najnižji celotni strošek storitve nekoliko zvišal (iz 13,08 EUR na 13,52 EUR), najvišji pa se je znižal (iz 23,65 EUR na 23,46 EUR).

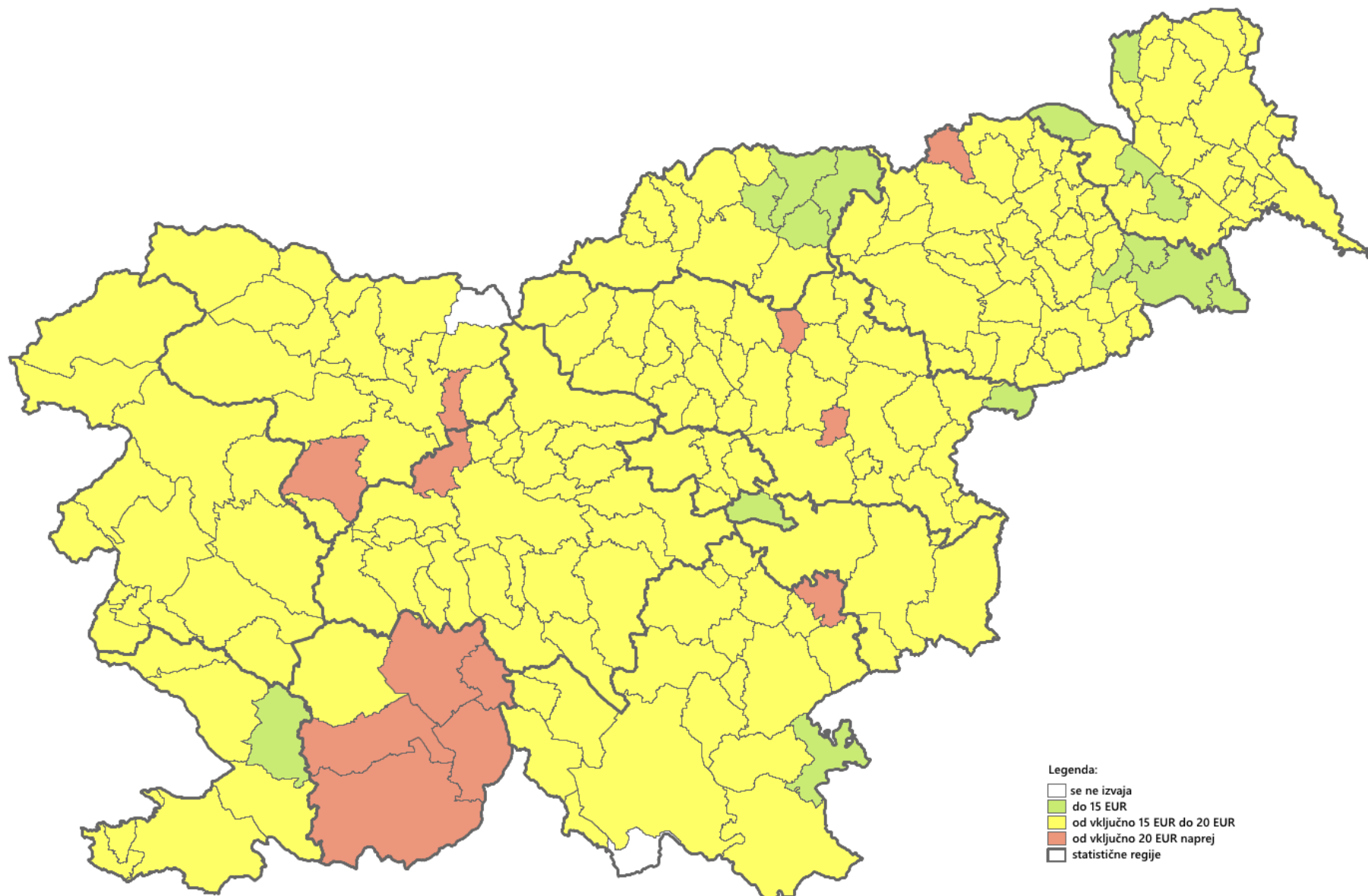
Preglednica 4.4: Celotni stroški storitve v evrih/uro (2007–2017) in mediana

Leto	Povprečna vrednost (AS)	Mediana (Me)
2007 (januar–junij)*	13,85	13,12
2008 (januar–junij)*	15,09	14,82
2009 (1. 12.)**	16,60	16,12
2010 (1. 12.)**	17,00	16,53
2011 (31. 12.)**	17,30	17,32
2012 (31. 12.)**	17,57	17,62
2013 (31. 12.)**	16,91	16,71
2014 (31. 12.)**	16,77	16,49
2015 (31. 12.)**	16,78	16,52
2016 (31. 12.)**	16,89	16,67
2017 (31. 12.)**	17,19	17,01
Indeks 2017/2016	101,78	102,04

* Potrjena cena in celotni stroški storitve v letu oz. trenutno. ** Potrjena cena in celotni stroški storitve na dan.

Celotne stroške pomoči na domu na uro po občinah prikazujemo na naslednjem zemljevidu, kjer posebej označimo občine, ki storitve ne izvajajo, občine, kjer celotni stroški storitve na uro znašajo do vključno 15 evrov, občine, kjer celotni stroški na uro znašajo med 15 in 20 evrov ter tiste občine, kjer so celotni stroški storitve na uro višji od 20 evrov.

Zemljevid 4.2: Celotni stroški storitve v evrih/uro po občinah (31. 12. 2017)

Trend celotnih stroškov pomoči na domu na uro je razviden iz naslednje slike, ki obenem prikazuje razpon višine stroškov med občinami. Razlika med najvišjo in najnižjo ceno je na dan 31. 12. 2017 znašala 9,94 evra. Pri celotnih stroških pomoči na domu na uro ugotavljamo, da so z leti cene ure pomoči na domu postajale vedno bolj podobne oz. homogene (manjšanje razlike med minimalno in maksimalno ceno), kar še posebej velja za zgodnejše obdobje spremljanja (do npr. leta 2010). V zadnjem obdobju pa ugotavljamo, da se je homogenizacija ustavila in lahko rečemo, da od leta 2013 dalje stagnira.

Slika 4.3: Razpon celotnih stroškov storitve v evrih/uro po letih (2007–2017)

Variabilnost celotnega stroška storitve med regijami ter med občinami znotraj regij kaže, da je bil povprečni strošek v letu 2017 najnižji v Pomurju (16,05 EUR), najvišji pa v primorsko-notranjski regiji (20,85 EUR)¹⁴. Največji razpon (7,07 EUR) med celotnimi stroški storitve beležimo v savinjski regiji, cene pa so si najbolj podobne v Posavju (razlika med najnižjo in najvišjo ceno znaša 2,04 EUR).

V naslednji preglednici opazimo (indeks 2017/2016), da so se glede na preteklo leto povprečni celotni stroški storitve po vseh regijah povečali, v nekaterih regijah sicer za manj kot odstotek (npr. Pomurje, Gorenjska), najbolj pa so se povečali v Posavju, in sicer za kar 8,6 %.

Preglednica 4.5: Povprečni celotni stroški pomoči na domu po regijah (2012–2017)

Regija	Stanje na dan 31. 12. 2017									Indeks 2017/ 2016
	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	AS	AS	AS	AS	AS	AS	SD	MIN	MAX	
Gorenjska	17,86	17,72	17,81	17,68	18,34	18,45	1,60	16,62	23,27	100,6
Goriška	19,38	18,51	17,89	17,45	17,76	18,00	0,96	16,44	19,78	101,3
Jugovzhodna Slovenija	18,13	17,54	17,80	18,12	17,79	17,96	1,69	14,43	21,00	100,9
Koroška	14,74	14,96	15,23	15,28	15,53	16,23	1,65	13,93	18,29	104,5
Obalno-kraška	16,72	15,71	15,89	15,95	16,18	16,73	1,10	14,47	17,85	103,4
Osrednjeslovenska	17,42	17,55	17,39	17,37	17,38	17,69	1,17	15,86	20,11	101,8
Podravska	16,86	15,87	15,70	15,76	15,89	16,22	1,11	14,66	21,37	102,1
Pomurska	18,28	16,37	16,01	16,00	16,00	16,05	0,86	13,73	17,01	100,3
Posavska	20,13	18,54	18,07	17,54	17,04	18,51	0,88	17,24	19,28	108,6

¹⁴ Pri primerjavi regij smo izvedli Kruskal Wallis test. Razlike so bile statistično značilne pri 1-odstotni stopnji značilnosti ($p < 0,01$).

Regija	Stanje na dan 31. 12. 2017									Indeks 2017/ 2016
	2012	2013	2014	2015	2016	2017				
	AS	AS	AS	AS	AS	AS	SD	MIN	MAX	
Primorsko-notranjska	21,33	20,77	20,23	20,65	20,70	20,85	2,22	16,94	23,46	100,7
Savinjska	17,10	16,77	16,71	16,62	16,81	17,11	1,49	13,52	20,59	101,8
Zasavska	15,67	16,07	15,42	16,04	16,35	17,12	1,50	15,73	18,89	104,7
Slovenija	17,57	16,91	16,77	16,78	16,89	17,18	1,66	13,52	23,46	101,7

V letu 2017 imajo podobno kot v preteklih letih v povprečju najvišje celotne stroške storitve domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavodi (17,79 EUR), sledijo jim CSD (17,08 EUR) in nato še zasebniki (16,47 EUR). Tokrat imajo prvič najnižje celotne stroške storitve drugi javni zavodi (16,14 EUR). Zasebniki imajo v primerjavi z javnimi zavodi statistično značilno nižje povprečne celotne stroške storitve (16,47 EUR vs. 17,38 EUR)¹⁵ (gl. naslednjo preglednico), statistično značilno se razlikujejo od domov za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodov¹⁶. Cena za uporabnika je torej pri zasebnikih v povprečju višja, celotni stroški pa nižji, kar se povezuje z že omenjenim povprečnim nižjim sofinanciranjem s strani občin. Cene se glede na status izvajalca v primerjavi s preteklim letom niso izraziteje spremenile.

Preglednica 4.6: Povprečni celotni stroški storitve v evrih/uro glede na status izvajalcev (2012–2017)

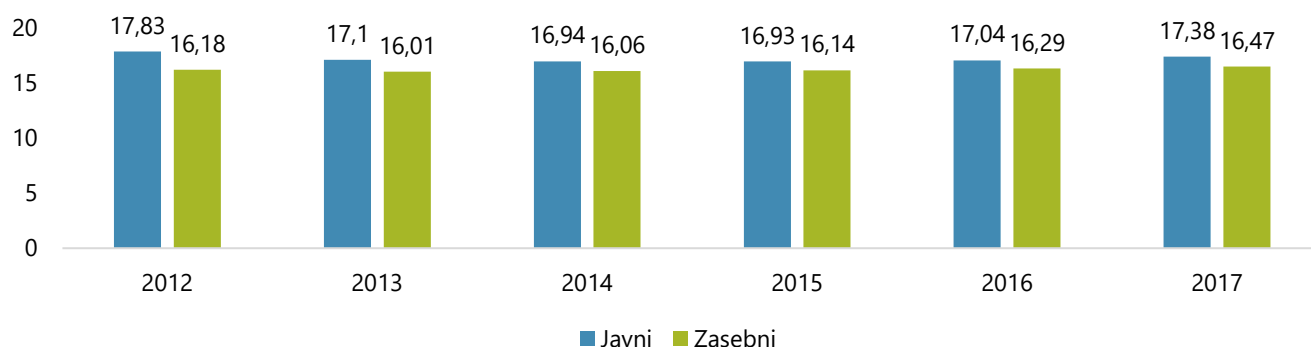
Status izvajalca		Stanje na dan 31. 12. 2017									Indeks 2017/ 2016
		2012	2013	2014	2015	2016	2017				
		AS	AS	AS	AS	AS	N	AS	MIN	MAX	
Javni	Center za socialno delo	17,76	16,96	16,73	16,77	16,83	81	17,08	13,52	23,46	101,5
	Dom za starejše in posebni socialnovarstveni zavod	17,99	17,30	17,29	17,18	17,31	80	17,79	14,43	23,27	102,8
	Specializiran zavod za PND	17,81	17,77	16,90	16,46	16,45	6	16,14	14,63	17,70	98,1
Zasebni	Zasebnik	16,18	16,01	16,06	16,14	16,29	45	16,47	13,73	20,11	101,1
Skupaj		17,57	16,91	16,77	16,78	16,89	212	17,19	13,52	23,46	101,8

Opomba: Seštevek (N) je enak številu občin; v dveh občinah storitev izvajata dva izvajalca, v dveh občinah pa se storitev ne izvaja.

¹⁵ Pri primerjavi javnih zavodov z zasebniki s koncesijo občine smo izvedli Mann Whitney U-test. Razlike so bile statistično značilne pri 5-odstotni stopnji značilnosti ($p < 0,05$).

¹⁶ Pri primerjavi statusa izvajalcev smo izvedli test ANOVA z metodo Bonferroni. Razlike so bile statistično značilne pri 5-odstotni stopnji značilnosti ($p < 0,05$).

Slika 4.4: Povprečje celotnih stroškov po letih glede na status izvajalca (v EUR) (2012–2017)

V letu 2014 smo prvič preverili višino celotnih stroškov storitve ob nedeljah in praznikih in nadaljevali tudi v letih 2015-2017. Podatki kažejo, da so povprečni celotni stroški storitve na dan 31. 12. 2017 **za nedeljo znašali 21,19 evrov**, kar je 23,3 % več od celotnih stroškov ob delavnikih, za **praznik pa 22,05 evrov**, kar je 28,2 % več od celotnih stroškov ob delavnikih¹⁷. V Pravilniku o metodologiji je v 16. členu navedeno, da se cena ure storitve, opravljene v nedeljo ali v nočnem času, lahko poveča za največ 40 %, cena ure, opravljene na dan državnega praznika in dela prostega dne pa največ za 50 %, in sicer glede na dejansko povečanje stroškov dela. Podatki na agregatni ravni so torej znotraj navedene regulative (gl. naslednjo preglednico).

Preglednica 4.7: Višina celotnih stroškov storitve ob nedeljah in praznikih (v EUR) (2014-2017)

Dan storitve	Celotni stroški storitve (31. 12. 2014)			Celotni stroški storitve (31. 12. 2015)			Celotni stroški storitve (31. 12. 2016)			Celotni stroški storitve (31. 12. 2017)			Indeks 2017/2016
	AS	MIN	MAX	AS	MIN	MAX	AS	MIN	MAX	AS	MIN	MAX	
Nedelja	20,61	13,37	28,83	20,01	13,73	29,20	20,45	13,73	28,60	21,19	13,73	28,5	103,6
Prazniki	21,50	13,37	30,42	20,83	13,73	30,87	21,28	13,73	30,64	22,05	13,73	30,54	103,6

4.3 CELOTNA SREDSTVA ZA POMOČ NA DOMU

Praviloma obstajata dva vira, iz katerih se krijejo stroški pomoči na domu: prispevki uporabnikov in zavezancev ter občinska sredstva. Poleg omenjenih dveh virov so stroški pomoči na domu v letu 2017 v določeni meri kriti tudi s sredstvi države, natančneje s sredstvi Zavoda RS za zaposlovanje, namenjeni ukrepom APZ. V letu 2017 sta storitev za uporabnike sofinancirala tudi izvajalec Jutro, zavod za pomoč in nego na domu, in sicer v občini Kočevje (8.400 EUR) ter CSO Ormož, Center za starejše občane d. o. o. za občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž v skupni višini 1.346 EUR¹⁸.

Celotna sredstva za pomoč na domu (skupaj z oprostitevami in skupaj s sredstvi Zavoda Jutro ter CSO Ormož) so v letu 2017 skupaj znašala **23.525.560,64 evrov** (v povprečju 1.960.463,39 evrov mesečno). Občine so za subvencioniranje pomoči na domu v letu 2017 skupaj namenile **17.031.662,99 evrov** (brez oprostitev). Prav tako so v letu 2017 občine za doplačila oz. oprostitve plačila storitve nekaterim uporabnikom namenile dodatnih

¹⁷ Upoštevali smo tiste občine, ki so imele sprejeto ekonomsko ceno za nedelje in praznike.

¹⁸ CSO Ormož je storitev sofinanciral do dne 1.3. 2017.

750.308,83 evrov¹⁹. V letošnjem letu smo prvič občine prosili, da sredstva za oprostitev razdelijo in izkazalo se je, da 73,1 % sredstev za oprostitev izplačajo na podlagi 6. člena *Uredbe o oprostitvah*, 24,4 % na podlagi statusa invalidnosti ter 2,6 % v okviru drugih občinskih oprostitev. V primerjavi z letom 2016 so se celotna sredstva za oprostitev v letu 2017 zvišala za 13,3 %.

Na dan 31. 12. 2017 je bilo po poročanih podatkih **590 uporabnikov** (7,6 %) opravičenih plačila storitve, od tega 361 (61,2 %) v celoti, 229 (38,8 %) pa delno. Med njimi je 425 (5,5 %) uporabnikov oproščenih plačila na podlagi *Uredbe o oprostitvi*, 125 (1,6 %) na podlagi statusa invalidnosti, 40 (0,5 %) pa glede na druge občinske oprostitev (gl. naslednjo preglednico).

Preglednica 4.8: Oprostitev plačila storitve za uporabnike (na dan 31. 12.) (2014–2017)

Vrsta oprostitve	2014		2015		2016		2017							
							Oprostitev (uredba)		Oprostitev (invalidnost)		Oprostitev (drugo)		Oprostitev (skupaj)	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Oprostitev v celoti	379	74,0	324	65,5	382	65,7	217	51,1	118	94,4	26	65,0	361	61,2
Delna oprostitvev	133	26,0	171	34,5	199	34,3	208	48,9	7	5,6	14	35,0	229	38,8
Skupaj	512	7,4	495	7,0	581	7,9	425	5,5	125	1,6	40	0,5	590	7,6

Državne subvencije (sredstva iz naslova APZ) so v letu 2017 znašale 138.5929,83 evrov in so v primerjavi z letom poprej upadle za kar 35 % (indeks 2017/2016). Sredstva države so v letu 2017 pridobili v 22 občinah. Uporabniki in zavezanci so v letu 2017 skupno plačali 5.595.249,49 evrov, kar je za 6,3 % več kot v letu 2016 (gl. naslednjo preglednico).

Metodologija zbiranja podatkov o celotnih in posameznih stroških pomoči na domu se je večkrat spreminjala, zato v nadaljevanju prikazujemo le podatke, zbrane za obdobje 2010–2017, kjer so prikazani dejanski stroški storitve (na podlagi izstavljenih zahtevkov) in ne le ocene stroškov (obrazec za izračun cene).

Preglednica 4.9: Podatki o finančnih sredstvih, namenjenih zagotavljanju in izvajanju pomoči na domu v evrih (2011–2017)

Leto	Subvencija občine (brez sredstev za oprostitev po Uredbi o oprostitvah)	Plačilo uporabnika (sredstva, ki so jih plačali uporabniki in zavezanci)	Subvencija države (APZ)	Subvencija izvajalca	Celotni stroški storitve skupaj	Sredstva za oprostitev plačila (sredstva, do katerih so po Uredbi o oprostitvah upravičeni nekateri uporabniki in jih krijejo občine)
2011	13.827.687,49	3.884.882,80	1.658.153,39	/	19.370.723,70	687.056,34
2012	15.008.507,65	4.196.810,19	289.743,32	/	19.495.061,16	677.301,68
2013	14.506.194,12	4.252.337,30	376.796,60	/	19.135.328,02	649.946,05

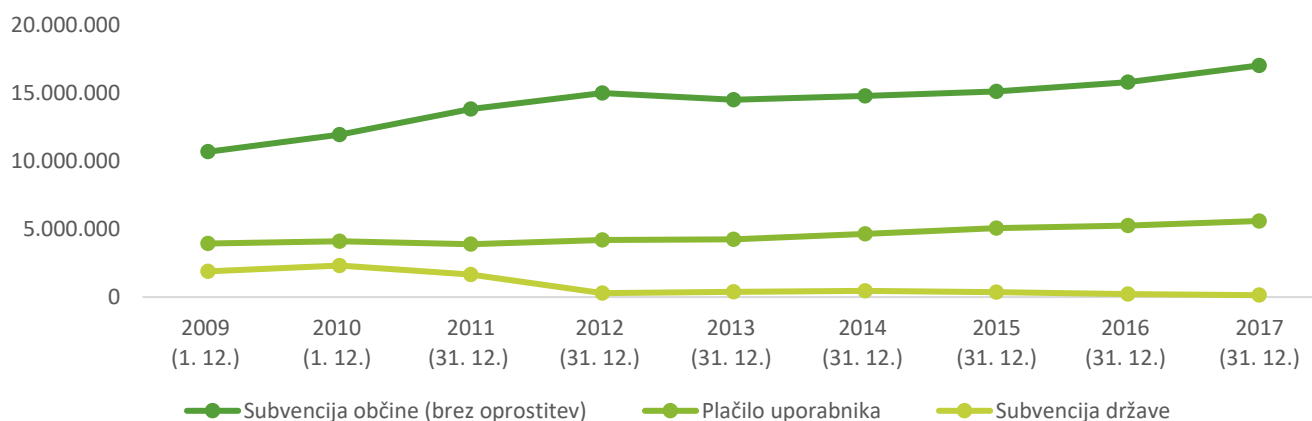
¹⁹ V vprašalniku smo občine prosili, da pri postavitvi subvencije občine ne upoštevajo sredstev za oprostitev. O višini sredstev za oprostitev so poročali v posebni postavki.

Leto	Subvencija občine (brez sredstev za oprostitev po Uredbi o oprostitev)	Plačilo uporabnika (sredstva, ki so jih plačali uporabniki in zavezanci)	Subvencija države (APZ)	Subvencija izvajalca	Celotni stroški storitve skupaj	Sredstva za oprostitev plačila (sredstva, do katerih so po Uredbi o oprostitev upravičeni nekateri uporabniki in jih krijejo občine)
2014	14.785.740,48	4.639.295,44	454.142,40	4.618,00	19.883.796,32	755.720,96
2015*	15.070.012,88	5.079.979,86	350.510,71	11.165,96	20.511.669,41	640.024,94
2016	15.809.294,03	5.264.617,81	213.652,53	14.850,00	21.302.414,37	662.356,25
2017	17.031.662,99	5.595.249,49	138.592,83	9.746,50	22.775.251,82	750.308,83
Indeks 2017/2016	107,7	106,3	64,9	65,6	106,9	113,3

* Podatki so se v primerjavi s poročanimi v poročilu Nagode in drugi (2016) spremenili pri eni občini.

Na naslednji sliki so predstavljena sredstva za izvajanje pomoči na domu s strani občin, države in uporabnikov oz. zavezancev. Prikazani so podatki za leta 2009–2017. Slika potrjuje že prej omenjeno, namreč subvencije občine so do leta 2012 naraščale, v letu 2013 pa nekoliko upadle. Sredstva države pa so močno upadla v letu 2012. V lanskem letu se je višina subvencij države spustila pod višino sredstev iz leta 2012, letos se je upad še poglobil. Sredstva uporabnikov in zavezancev se v letih 2009–2017 niso izrazito spreminjala, beležimo pa trend postopnega naraščanja teh sredstev.

Slika 4.5: Sredstva za izvajanje pomoči na domu s strani občin, države in uporabnikov in zavezancev v evrih (2009–2017)

Občina ima pri pokrivanju stroškov pomoči na domu zelo pomembno vlogo, saj iz Pravilnika o metodologiji izhaja, da morajo občine v celoti financirati stroške opravljanja nalog iz prve alineje prvega odstavka 12. člena (stroške strokovne priprave) ter vsaj 50 % stroškov storitev, določenih v drugi in tretji alineji prvega odstavka 12. člena (stroški vodenja in neposredne socialne oskrbe). Glede na podatke o tem, kolikšen delež celotnih stroškov storitve na uro plača posamezen 'financer', ugotavljamo, da so v letu 2017 slovenske občine glede na posredovane podatke v povprečju zagotavljale 74,8 % vseh sredstev (brez sredstev za oprostitev) za izvajanje pomoči na domu (za strokovno pripravo, vodenje in izvajanje neposredne oskrbe), 0,6 % sredstev je prispevala država, uporabniki pa so prispevali približno četrtno sredstev (24,6 %). Manjši delež sredstev (0,04 %) so

prispevali tudi izvajalci. Nekatero občino nekoliko slabše poročajo o financiranju deleža za strokovno pripravo. Razlog tiči v dejstvu, da občine še vedno ne zbirajo podatkov na način, ki je predviden v najnovejšem obrazcu za izračun cene in v katerem je določeno ločevanje te postavke. Čeprav so bili sogovorniki v skupinskem pogovoru prepričani, da se težava v letu 2017 ne bo ponovila, se je izkazalo, da do omenjene težave še vedno prihaja.

Na podlagi podatkov o celotnih stroških (subvencije občin brez oprostitev + plačilo uporabnika in zavezancev + subvencija države) storitve pomoči na domu v posamezni občini v letu 2017, ugotavljamo, da je ena občina (Odranci) v tem obdobju zagotavljala 100-odstotno subvencijo k ceni, kar pomeni, da je nosila vse stroške vodenja, koordiniranja in izvajanja pomoči na domu. Po drugi strani pa na podlagi istega preračuna ugotavljamo, da ena občina v letu 2017 ni zagotavljala vsaj 50 % subvencije k ceni storitve.

Iz poročanih deležev storitve na efektivno uro, ki jo krije posamezen deležnik, je razvidno, da so občine (podobno kot v preteklih letih) v letu 2017 v povprečju krile 68,7 % vseh sredstev, država 3,4 %, uporabniki in zavezanci pa 31,3 % sredstev. 2,6 odstotka so v letu 2017 v povprečju prispevali izvajalci²⁰.

²⁰ Večina izvajalcev je pri poročanju deležev storitve na efektivno uro poročala deleže iz Obrazca za predlog cene storitve pomoči družini na domu (obrazec 2). En izvajalec je poročal deleže po dejanskih stroških.

5

ČASOVNA DOSTOPNOST POMOČI NA DOMU – kdaj se storitev izvaja

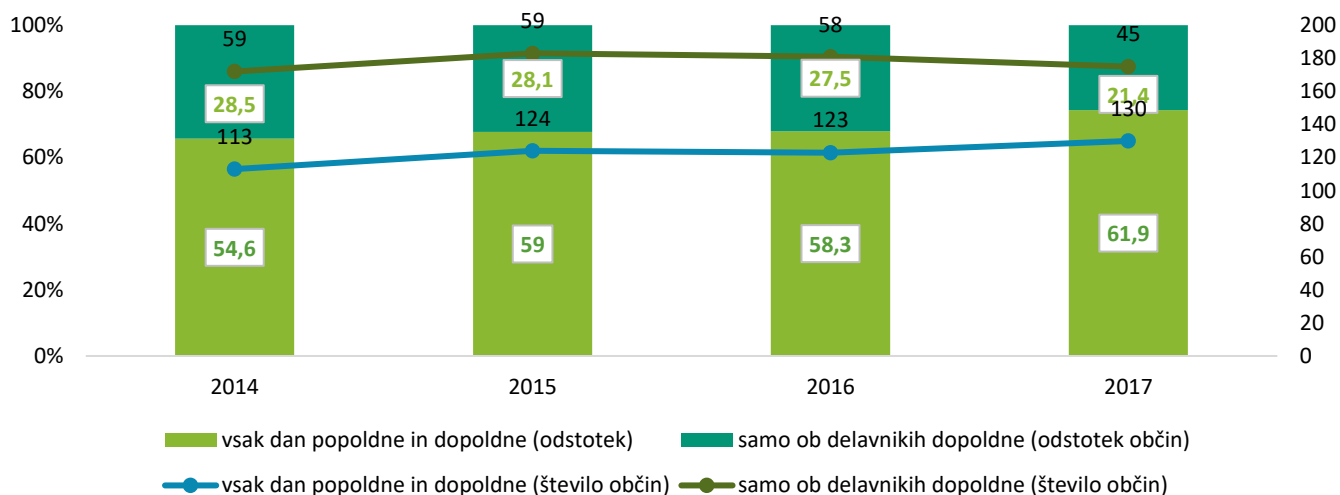

Ob koncu leta 2017 je storitev pomoči na domu zagotavljalo 210 občin od skupno 212 občin. To pomeni, da so vse občine, razen občin Jezersko in Kostel, v tem obdobju imele **potrjeno ceno za izvajanje storitve**. Občine so s sprejetjem cene na določene dneve uporabnikom širom države tako zagotavljale različno časovno dostopnost do pomoči na domu, kar ponazarjamo v nadaljevanju.

Ugotavljamo, da je vseh 210 občin storitev zagotovilo (tj. dalo soglasje k ceni) ob delavnikih dopoldne. Poleg tega je pomoč na domu 142 občin²¹ (tj. 67,6 % od 210 občin) zagotavljajo tudi v popoldanskih urah, 155 občin (74,3 %) ob sobotah ter 146 občin (70,0 %) ob nedeljah ter praznikih. V 45 občinah, tj. v več kot eni **petini občin (21,4 %)**, je storitev še vedno dostopna samo ob **delavnikih dopoldne**, v **130 (61,9 %) pa vse dni v tednu** tako dopoldne kot popoldne.

Z vidika težnje po spodbujanju skupnostne oskrbe ter zagotavljanja primerne in dostopne oskrbe na domu uporabnika bi pričakovali večjo in fleksibilnejšo časovno dostopnost do storitve po slovenskih občinah, ne glede na to, da sicer opažamo pozitiven trend povečevanja števila občin, ki storitev zagotavljajo vsak dan in sorazmerno zmanjševanje števila občin, ki storitev zagotavljajo samo ob delavnikih dopoldan (kot je razvidno iz naslednje preglednice).

Slika 5.1: Izvajanje pomoči na domu glede potrjeno ceno s strani občine (2014–2017)

Prejemanje storitve glede na dan in termin

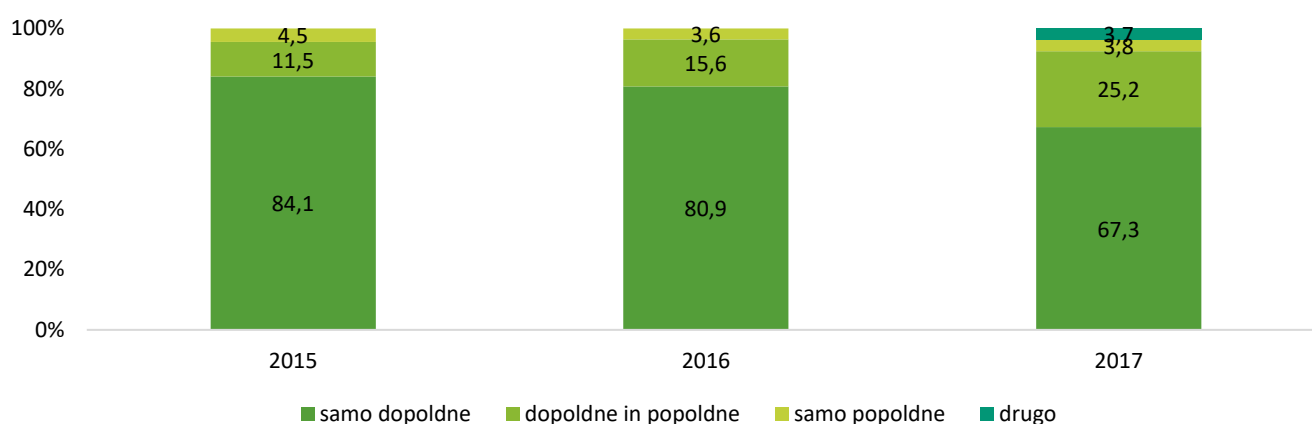
Glede na dejansko koriščenje storitve, torej ob katerih dnevih obstoječi uporabniki prejemajo storitev, ugotavljamo, da velika večina uporabnikov (77,7 %) storitev prejema samo od ponedeljka do petka, **15,4 %**

²¹ Sem smo šteli tudi Ajdovščino, kjer storitev en izvajalec zagotavlja tudi popoldan, drugi izvajalec pa zgolj dopoldan.

uporabnikov pa vse dni v tednu. Nadalje ugotavljamo, da **58,5 % uporabnikov storitev prejema samo od ponedeljka do petka dopoldne**, kar je v primerjavi z letom 2016 (67,5 %) manj za 9 odstotnih točk.

Glede na termin prejemanja storitve se je izkazalo, da skoraj dve tretjini uporabnikov²² (**67,3 %**) storitev prejema samo v dopoldanskem času, približno četrtina (25,2 %) jih storitev prejema dopoldne in popoldne, 3,8 % uporabnikov pa zgolj v popoldanskem času²³. Za 3,7 % uporabnikov nimamo natančnega podatka ali storitev prejema (zgolj) dopoldan ali popoldan, saj so izvajalci poročali pod kategorijo 'drugo', kamor so običajno uvrstili uporabnike, ki storitev prejema tudi 'zvečer'²⁴. V primerjavi s preteklimi dvema letoma ugotavljamo, da se zmanjšuje delež uporabnikov, ki bi storitev prejeli samo dopoldne in obenem povečuje delež tistih, ki storitev prejema tako dopoldne kot popoldne.

Slika 5.2: Termin prejemanja pomoči na domu (2015–2017)

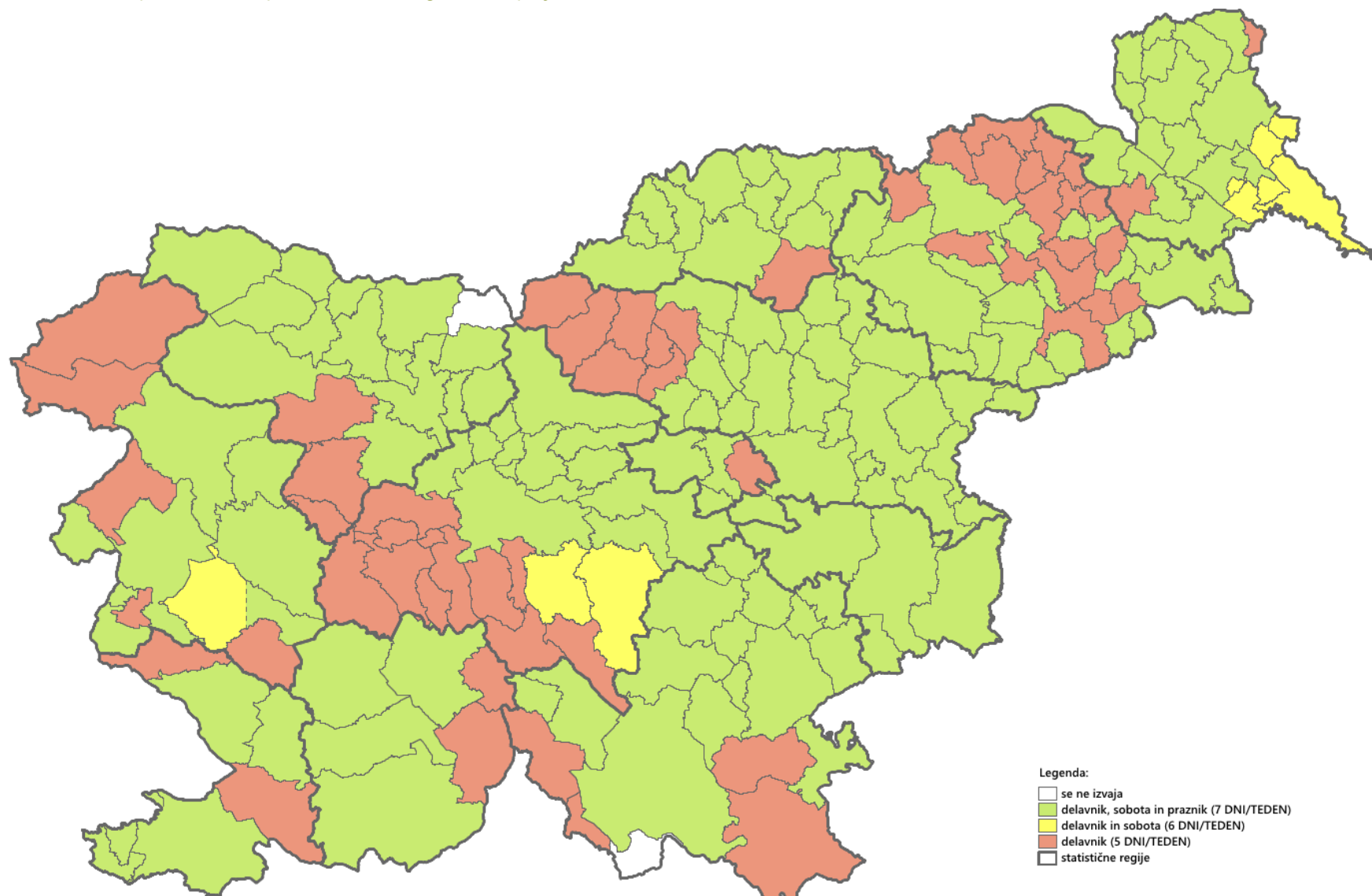
Vsaj 100 uporabnikov je v letu 2017 vsaj občasno potrebovalo istočasno neposredno socialno oskrbo vsaj dveh socialnih oskrbovalk

²² Za 479 uporabnikov podatka nismo prejeli; struktura je izračunana za uporabnike s podatkom.

²³ Z letošnjim letom smo nekoliko spremenili način zbiranja tega podatka, zato se rezultati razlikujejo od lanih.

²⁴ Ob naslednjem zbiranju bo potrebno vprašanje restrukturirati in ponuditi tudi termin 'zvečer'.

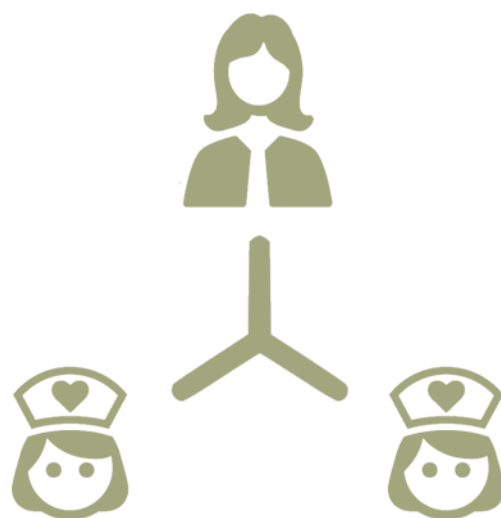
Zemljevid 5.1: Časovna dostopnost storitve pomoči na domu glede na sprejeto ceno (31. 12. 2017)

Opomba: V Ajdovščini en izvajalec zagotavlja storitev vse dni v tednu, eden pa šest.

6

KADER IN IZVAJANJE POMOČI NA DOMU – kdo jo izvaja in pod kakšnimi pogoji

V letih od 2007 do 2017 nam izvajalci poročajo deleže zaposlitev za vodenje in koordiniranje oskrbe ter podatke o izvajalcih neposredne socialne oskrbe. Metodologijo zbiranja podatkov smo večkrat metodološko prilagodili in spremenili, da bi zagotovili čim večjo natančnost podatkov (za podrobnejše metodološke opombe glej npr. Lebar in drugi 2017). Podatki za leto 2017 so (enako kot v preteklih dveh letih) zbrani individualizirano, za vsakega zaposlenega posebej. En izvajalec podatkov ni poročal individualizirano, pač pa agregirano. Podatki niso zbrani po posameznih občinah, pač pa po izvajalcih storitve. Značilna odstopanja med posameznimi leti so lahko posledica metodoloških sprememb, opravljenih v posameznih letih, in jih je treba kot take tudi interpretirati.

V naslednji preglednici predstavljamo ključne podatke o kadrih od leta 2009 do 2017. Podatke sistematično interpretiramo v nadaljevanju poglavja.

Preglednica 6.1: Obseg zaposlitev za strokovno pripravo, vodenje in koordiniranje ter neposredno izvajanje pomoči na domu (2009–2017)

Vrsta zaposlitve	2009 (1. 12.)	2011 (31. 12.)	2013 (31. 12.)	2015* (31. 12.)	2016 (31. 12.) ***	2017 (31. 12.) ***	Indeks 2017 /2016
Za strokovno pripravo, vodenje in koordiniranje storitve	66,9	64,4	60,8	72,2	30,7	32,2	100,9
					46,4**	45,6**	
Za neposredno socialno oskrbo	847,6	909,8	894,7	990,9**	943,3	1044,8	110,8
- redno zaposlene	551,7	821,9	836,7	934,6	907,3	1012,8	111,6
- za nedoločen čas	/	604,7	741,9	805,0	769,1	840,6	109,3
- za določen čas	/	217,3	94,8	129,6	138,3	172,2	124,5
- subvencionirane zaposlitve APZ	215,1	34,9	2,5	0	0	0	/
- javna dela (APZ)	64,8	33,0	44,6	47,7	31,0	22,0	71
- druga pogodbeno razmerja	16,0	20,0	6,9	4,5	3,0	5,0	166,7
- študentke in druge občasne delavke	/	/	/	4,1	2,0	5,0	250

*Za 25 oseb, ki izvajajo neposredno socialno oskrbo, je bilo eksplicitno razvidno, da so dolgotrajno odsotne (npr. zaradi dolgotrajne bolezni, materinskega/starševskega dopusta, ipd.) in na dan 31. 12. 2015 niso izvajale storitve. Te izvajalke smo iz vsote izločili. Izvajalci so poročali tudi študente in druge laične oskrbovalke, ki smo jih v vsoti vključili, ločeno pa jih letos prvič predstavljamo v sklopu "študentke in druge občasne delavke".

** Prva številka predstavlja obseg zaposlitve za strokovno pripravo, druga pa za vodenje in koordiniranje.

*** V letih 2016 in 2017 nismo upoštevali dolgotrajno odsotnih oseb (te so bile, razen izjemoma, v preteklih letih upoštevane); takih izvajalk (vodenje, koordiniranje in socialna oskrba) je bilo v letu 2016 118, v letu 2017 pa 133.

STROKOVNA PRIPRAVA, VODENJE IN KOORDINIRANJE STORITVE

Glede na spremembo Pravilnika v letu 2011²⁵ (Uradni list RS, št. 28/11) se storitev organizira v dveh delih.

Prvi del storitve zajema ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo dogovora o izvajanju storitve, organizacijo ključnih članov okolja in uvodna srečanja med izvajalcem, svojci in upravičencem. V povprečju je predvidenih osem ur na upravičenca oz. 12 ur na par. V tem delu storitve Pravilnik predvideva enega strokovnega delavca na vsakih 200 upravičencev, ki imajo sklenjen dogovor z izvajalci.

Drugi del storitve zajema vodenje storitve, koordinacijo izvajalcev in njihovo usmerjanje, ter sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri njihovih zapletenih življenjskih situacijah. Hkrati vključuje neposredno izvajanje storitve na domu glede na dogovorjen obseg in vsebine. Pravilnik za ta del predvideva 0,5 strokovnega delavca na vsakih 20 socialnih oskrbovalk. V primeru, da izvajalka oskrbe v povprečju oskrbuje več kot pet uporabnikov, normativ povišamo na 0,55 strokovnega delavca ali sodelavca.

Ob spremembah normativov so se v letu 2012²⁶ spremenili tudi načini sprejema cene storitve oz. Obrazec 2, ki so po novem ločevali stroške strokovne priprave, vodenja in koordiniranja ter neposrednega izvajanja storitve. Ob teh spremembah ter zaradi različnih pobud po spremembah obstoječih normativov s strani izvajalcev, na inštitutu v zadnjih dveh letih podatke beležimo ločeno. Pomembna metodološka opomba je, da vsi izvajalci pri predlogu cene še ne uporabljajo novih obrazcev. Pri teh izvajalcih vse deleže zaposlitev upoštevamo pri vodenju in koordiniranju (tj. v drugem delu storitve).

Obseg zaposlitve za strokovno pripravo, vodenje in koordiniranje oskrbe je na dan 31. 12. 2017 **znašal 77,8** in se v primerjavi s preteklim letom ni izrazito spremenil. Od tega obseg zaposlitve za strokovno pripravo znaša 32,2, obseg za vodenje in koordiniranje pa 45,6. Na dan 31. 12. 2017 je bilo sedem vodij oz. koordinatorik dolgotrajno odsotnih. Te niso upoštevane v seštevek.

Strokovno pripravo, vodenje in koordiniranje oskrbe je na dan 31. 12. 2017 izvajalo 119 različnih oseb. Večina vodij oz. koordinatorik je **žensk (96,6 %)**, v povprečju pa so stare 42,2 let (med 24 in 62 let). Večina vodij in koordinatorik je zaposlenih za nedoločen čas (89,9 %), manjši del pa za določen čas (7,6 %) ali preko pogodbenega dela (2,5 %). Tri četrtine (75,6 %) jih ima vsaj visokošolsko univerzitetno izobrazbo. Visokošolsko strokovno izobrazbo jih ima 11,8 %, višjo strokovno izobrazbo 8,4 %. Preostale imajo bodisi srednjo splošno ali srednjo strokovno izobrazbo. V povprečju prejemajo plačo po 34. plačnem razredu (povprečna vrednost znaša 33,8). Povprečni plačni razred vodij in koordinatorik se v primerjavi z lanskim letom ni spremenil.

Tako v letu 2016, kot 2017 je bila večina vodij in koordinatorik socialnih delavk, čeprav je delež v letu 2017 upadel (iz 78,5 % na 68,6 %), narasel pa je delež vodij in koordinatorik drugih družboslovnih smeri (iz 15,9 % na 20,3 %).

²⁵ Vir: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2011-01-1306?sop=2011-01-1306>.

²⁶ Vir: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2012-01-0243?sop=2012-01-0243>.

Stopnja izobrazbe socialnih delavk se je v obeh letih razlikovala glede na vrsto zaključenega študija in se je gibala od višje strokovne izobrazbe do magisterija znanosti, prevladovala pa so tiste s pridobljeno visokošolsko univerzitetno izobrazbo (približno tri četrtine vseh socialnih delavk). Štiri vodje oz. koordinatorke (3,4 %) imajo naziv diplomirane medicinske sestre, tri (2,5 %) prihajajo iz drugih naravoslovno-tehničnih smeri. Šest vodij ali koordinatork (5,1 %) smo umestili v kategorijo »drugo« in imajo večinoma srednješolsko izobrazbo (npr. ekonomski tehnik, gimnazijski tehnik).

Preglednica 6.2: Izobrazbeni naziv vodij in koordinatork pomoči na domu (2016, 2017)

Naziv in smer izobrazbe	2016		2017	
	Koordinatorke in vodje pomoči na domu		Koordinatorke in vodje pomoči na domu	
	N	%	N	%
Socialne delavke	84	78,5	81	68,6
Druge družboslovne smeri	17	15,9	24	20,3
Medicinske sestre	5	4,7	4	3,4
Druge naravoslovno-tehnične smeri	1	0,9	3	2,5
Drugo	0	0,0	6	5,1
Skupaj	107	100	118	100

Opomba: Seštevek vodij in koordinatork, za katere je na voljo podatek o nazivu in smeri izobrazbe, je v letih 2016 in 2017 nižji zaradi manjkajočih vrednosti.

Slika 6.1: Vodje in koordinatorke storitve (31. 12. 2017)

6.1 IZVAJALKE NEPOSREDNE SOCIALNE OSKRBE

Obseg zaposlitve za neposredno socialno oskrbo je v na dan 31. 12. 2017 znašal 1044,8. V primerjavi z letom 2016 beležimo velik porast zaposlitev za neposredno socialno oskrbo, in sicer za kar 10,8 %. Podobno kot v lanskem letu, smo tudi letos izvajalcem dali možnost, da posebej označijo tiste izvajalke, ki so bile (npr. zaradi bolniške odsotnosti ali porodniške odsotnosti) dolgotrajno odsotne²⁷ in zato na dan 31. 12. 2017 niso izvajale

²⁷ Kot dolgotrajno odsotne smo obravnavali oskrbovalke, ki so bile odsotne več kot 30 dni in na dan 31. 12. 2017 niso izvajale oskrbe.

oskrbe. Pri izračunu obsega storitve smo iz vsote izločili skupaj 125 socialnih oskrbovalk (v obsegu zaposlitve 116,8). Tudi v letošnjem letu ostaja tveganje, da izvajalci niso navedli točne obremenitve izvajalk (npr. so v bolniškem staležu za 2 ali 4 ure, v preostalem času pa zaposlene), kar lahko nekoliko vpliva na samo vsoto obsega zaposlitev. Vsota, enako kot lani, tudi v letošnjem letu vključuje študentke in druge občasne oskrbovalke, ki jih ločeno predstavljamo v sklopu »študentke in druge občasne delavke«.

Izračun kaže, da je v letih 2014 in 2013 v povprečju ena socialna oskrbovalka oskrbovala 7,3 uporabnike, v letu 2015 7,2, v letu 2016 7,8 uporabnikov, v letošnjem letu pa 7,4 uporabnika. Pri izračunu smo upoštevali 7.731 uporabnikov ter 1039,8 zaposlitev za neposredno socialno oskrbo na domu (pri izračunu smo izključili študentke in druge občasne delavke). Povišanje števila uporabnikov na eno oskrbovalko je lahko posledica spremembe metodologije v zadnjih dveh letih, saj smo posebej obravnavali dolgotrajno odstotne oskrbovalke.

Velika večina (96,9 %) socialnih oskrbovalk, ki so na dan 31. 12. 2017 izvajale oskrbo, je bila redno zaposlenih bodisi za nedoločen bodisi za določen čas. Na dan 31. 12. 2017 je bil tako obseg zaposlitve redno zaposlenih izvajalk 1012,8. V primerjavi s preteklimi leti beležimo nekoliko nižji odstotek oseb, ki so bile zaposlene preko javnih del (2,1 %), nekoliko višji pa tistih, ki so bile zaposlene preko drugih pogodbenih razmerij (npr. samostojne podjetnice, delo prek podjetne pogodbe) ali pa preko študentskega dela oz. drugih občasnih zaposlitev (oboje po 0,5 %).

Obseg redno zaposlenih socialnih oskrbovalk je od leta 2009 močno narasel (npr. od 65,1 % v letu 2009 na 96,9 % v letu 2017). Med redno zaposlenimi socialnimi oskrbovalkami jih je 83,0 % zaposlenih za nedoločen čas. Delež socialnih oskrbovalk, zaposlenih za nedoločen čas, je bil najvišji v letu 2013 (88,7 %), od takrat pa iz leta v leto beležimo rahel upad.

Obseg zaposlitev preko javnih del, ki se povezuje z obsegom državnih sredstev (sredstva iz naslova APZ), je bil najvišji leta 2010 (8,4 %), nato pa je v letu 2011 drastično upadel (na 3,6 %). V letih 2011–2016 se je ta delež gibal med 3 in 6 odstotki, v letu 2017 pa je še nekoliko upadel, in sicer na 2,1 %.

Socialno oskrbo je na dan 31. 12. 2017 izvajalo 1.074 oseb²⁸, kar predstavlja precejšen porast v primerjavi z letom 2016 (za 11,0 %). Če pogledamo zaposlene za neposredno socialno oskrbo glede na status izvajalca, ugotovimo, da je (enako kot v preteklem letu) najvišji delež zaposlenih za nedoločen čas v drugih javnih zavodih (86,6 %), najnižji pa pri domovih za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodih (77,8 %), kjer imajo v primerjavi z ostalimi statusi izvajalcev najvišji delež zaposlitev za določen čas (20,0 %). Delež zaposlenih za nedoločen čas je nižji tudi pri centrih za socialno delo (78,8 %)²⁹.

²⁸ Pri izvajanju pomoči na domu je na dan 31. 12. 2017 sodelovalo 1.187 oseb (vodij, koordinatorke, socialnih oskrbovalk, laičnih delavk), pri čemer je šest oseb takih, ki so hkrati vodje ali koordinatorke ter tudi socialne oskrbovalke. Skupaj tako vodenje in koordiniranje izvaja 119 oseb, neposredno socialno oskrbo pa 1.074 oseb.

²⁹ Pri primerjavi glede na status izvajalca smo izvedli Hi-kvadrat test. Razlike so bile statistično značilne pri 1-odstotni stopnji značilnosti ($p < 0,01$).

Preglednica 6.3: Število zaposlenih za neposredno socialno oskrbo glede na status izvajalca (31. 12. 2017)

Izvajalci	Nedoločen čas		Določen čas		Javna dela		Pogodbeni delavci		Laični delavci		Skupaj	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Center za socialno delo (JZ)	205	78,8	38	14,6	15	5,8	0	0,0	3	1,2	261	100,0
Domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavod (JZ)	351	77,8	90	20,0	3	0,7	4	0,9	3	0,7	451	100,0
Drugi javni zavodi (JZ)	162	86,6	25	13,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	187	100,0
Zasebniki	142	81,1	28	16,0	4	2,3	1	0,6	0	0,0	175	100,0
Skupaj izvajalci	860	80,1	181	16,9	22	2,1	5	0,5	6	0,6	1074	100,0

Opomba: V preglednici ne upoštevamo obsega zaposlitev socialnih oskrbovalk, pač pa število oskrbovalk, ne glede na njihov obseg (enačimo npr. oskrbovalke, zaposlene za poln delovni čas, s tistimi, zaposlenimi za skrajšan delovni čas).

Podatki tudi letos potrjujejo, da je večina socialnih oskrbovalk žensk (97,4 %). Povprečna starost socialnih oskrbovalk je 45,2 leti, kar je nekoliko višje kot v letu 2016 (44,9 let), stare pa so med 19 in 71 let³⁰. Slaba polovica zaposlenih za neposredno oskrbo (46,3 %) je starih med 35 in 49 let. Ta delež skozi leta upada (v primerjavi z letom 2009 za 4,1 odstotne točke), večja pa se delež oskrbovalk v starosti 50 do 64 let, ki jih je v letu 2017 že 37,9 %. Sledijo oskrbovalke v starosti med 25 in 34 let. Delež teh je v primerjavi z lanskim letom narasel za eno odstotno točko, v primerjavi z letom 2009 pa izrazito upadel (za 5,3 odstotne točke). Na skupinskem intervjuju, ki smo ga izvedli leta 2015, so vodje pomoči na domu opozorile na to, da so v začetkih izvajanja storitve pomoč na domu velik delež oskrbovalk zaposlili iz programa javnih del, kjer je bil pogoj za zaposlitev starost delavke vsaj 40 let. Zdaj so te oskrbovalke starejše, pri delu z uporabniki pa so skozi leta doživljale težke obremenitve, kar vodi v večji delež bolniških odsotnosti ter številne invalidske zaposlitve. Pri tem prihaja do preobremenitev tudi mlajših, zdravih oskrbovalk.

Preglednica 6.4: Spolna in starostna struktura zaposlenih za socialno oskrbo (2017) in primerjava z leti 2016 in 2009

Starostna skupina	Moški		Ženske		Skupaj		Primerjava 2017/2016	Primerjava 2017/2009
	N	%	N	%	N	%		
18–24 let	3	10,7	25	2,4	28	2,6	▼(0,2 o. t.)	▲(1,2 o. t.)
25–34 let	3	10,7	134	12,8	137	12,8	▲(1,0 o. t.)	▼(5,3 o. t.)
35–49 let	14	50,0	483	46,2	497	46,3	▼(2,0 o. t.)	▼(4,1 o. t.)
50–64 let	8	28,6	399	38,1	407	37,9	▲(1,0 o. t.)	▲(8,0 o. t.)
65 let ali več	0	0	5	0,5	5	0,5	▲(0,3 o. t.)	▲(0,2 o. t.)
Skupaj	28	100,0	1046	100,0	1074	100,0		

Podatek o izobrazbi socialnih oskrbovalk smo pridobili za 1012 oseb. Med njimi ima slaba polovica socialnih oskrbovalk (43,1 %) srednjo strokovno izobrazbo, sledijo jim osebe z nižjo ali srednjo poklicno izobrazbo (28,6 %), srednjo splošno izobrazbo (13,4 %) ali največ osnovnošolsko izobrazbo (8,9 %). Preostalih 6,1 % socialnih oskrbovalk ima višjo strokovno izobrazbo ali več.

³⁰ Izračunana kot 2017 minus letnica rojstva.

Kot v preteklih letih, tudi letos ugotavljamo, da imata dve tretjini socialnih oskrbovalk (65,8 %) opravljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo. NPK je pridobilo 95,6 % oskrbovalk, ki imajo zaključeno največ osnovnošolsko izobraževanje. V drugih javnih zavodih je nekoliko višji delež bolj izobraženih socialnih oskrbovalk v primerjavi z ostalimi izvajalci glede na status. Tri četrtine izvajalk je namreč pridobilo vsaj srednjo strokovno izobrazbo (odstotek pri ostalih statusih izvajalk variira med 54,4 % pri zasebnikih ter 62,8 % pri centrih za socialno delo)³¹.

Preglednica 6.5: Izobrazbena struktura zaposlenih za neposredno socialno oskrbo glede na status izvajalca (2017)

Izvajalec	Osnovna šola ali nižja ali srednja poklicna izobrazba		Srednja strokovna ali srednja splošna izobrazba		Višja ali visokošolska strokovna izobrazba, visokošolska univerzitetna izobrazba ali več		Skupaj	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Center za socialno delo (JZ)	97	37,2	148	56,7	16	6,1	261	100,0
Domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavod (JZ)	184	40,9	236	52,4	30	6,7	450	100,0
Drugi javni zavodi (JZ)	46	24,6	128	68,4	13	7,0	187	100,0
Zasebniki	52	45,6	60	52,6	2	1,8	114	100,0
Skupaj izvajalci	379	37,5	572	56,5	61	6,0	1012	100,0

Opomba: V preglednici ne upoštevamo obsega zaposlitev socialnih oskrbovalk, pač pa število oskrbovalk, ne glede na njihov obseg (enačimo npr. oskrbovalke, zaposlene za poln delovni čas, s tistimi, zaposlenimi za polovični delovni čas). V preglednici so vključeni le izvajalci, ki so podatke poslali individualizirano in so na vprašanje odgovorili (za skupaj 1012 oskrbovalk). Podatki enega izvajalca v tem delu niso zajeti.

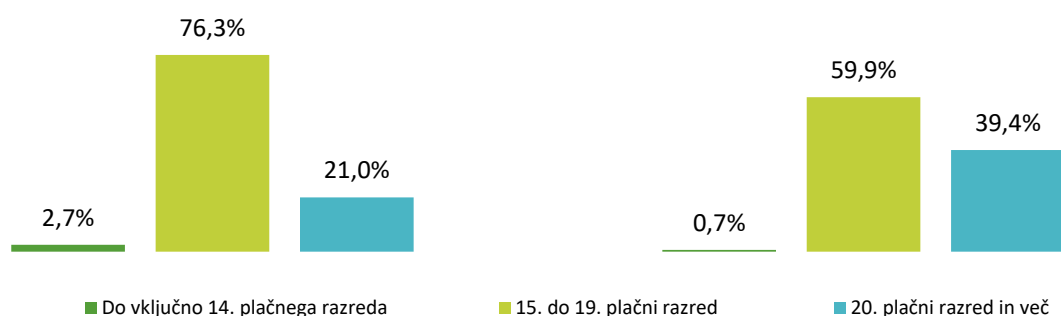
Plače socialnih oskrbovalk so se v povprečju v preteklem letu izboljšale. Po Aneksu h kolektivni pogodbi za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije³² se delovno mesto Socialna oskrbovalka II (brez napredovanj) od julija 2017 dalje namreč uvršča dva plačna razreda višje. Da je to smiselno in nujno potrebno, so v letu 2015 na skupinskem intervjuju, ki smo ga izvedli na IRSSV, opozarjale vodje in koordinatorke storitve. Prenizek dohodek namreč ni stimulativen in vpliva na nižjo motivacijo za delo in zaposlitev.

V letošnjem letu tako ugotavljamo, da povprečen plačni razred glede na veljavno plačno lestvico javnega sektorja na dan 31. 12. 2017 znaša 19,4; v povprečju se tako socialne oskrbovalke v primerjavi z letom 2016 uvrščajo 1,6 plačnega razreda višje. Tako se je v preteklem letu 79,0 % socialnih oskrbovalk na veljavni plačni lestvici uvrščalo do največ 19. plačnega razreda, v letošnjem letu pa je takih precej manj, in sicer 60,5 %. Preostale socialne oskrbovalke so plačane po 20. plačnem razredu veljavne plačne lestvice ali več.

³¹ Pri primerjavi glede na status izvajalca smo izvedli Hi-kvadrat test. Razlike so bile statistično značilne pri 1-odstotni stopnji značilnosti ($p < 0,01$).

³² <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2017-01-2247/aneks-h-kolektivni-pogodbi-za-dejavnost-zdravstva-in-socialne-ga-varstva-slovenije>

Slika 6.2: Primerjava plačilnih razredov med letoma 2016 in 2017

V povprečju so se plače socialnih oskrbovalk v primerjavi z lanskim letom povišale ne glede na status izvajalca, vendar pa najbolj pri domovih za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodih (socialne oskrbovalke se v povprečju uvrščajo 1,7 plačnega razreda višje), najmanj pa pri centrih za socialno delo (1,4). Če primerjamo plače socialnih oskrbovalk, ugotovimo, da so le-te v povprečju višje pri javnih zavodih (povprečni plačni razred: 19,4) kot pri zasebnikih (povprečni plačni razred: 18,7)³³. Kot v preteklih letih, tudi letos ugotavljamo, da so v povprečju najvišje plače prejemale socialne oskrbovalke, zaposlene pri drugih javnih zavodih (20,1).

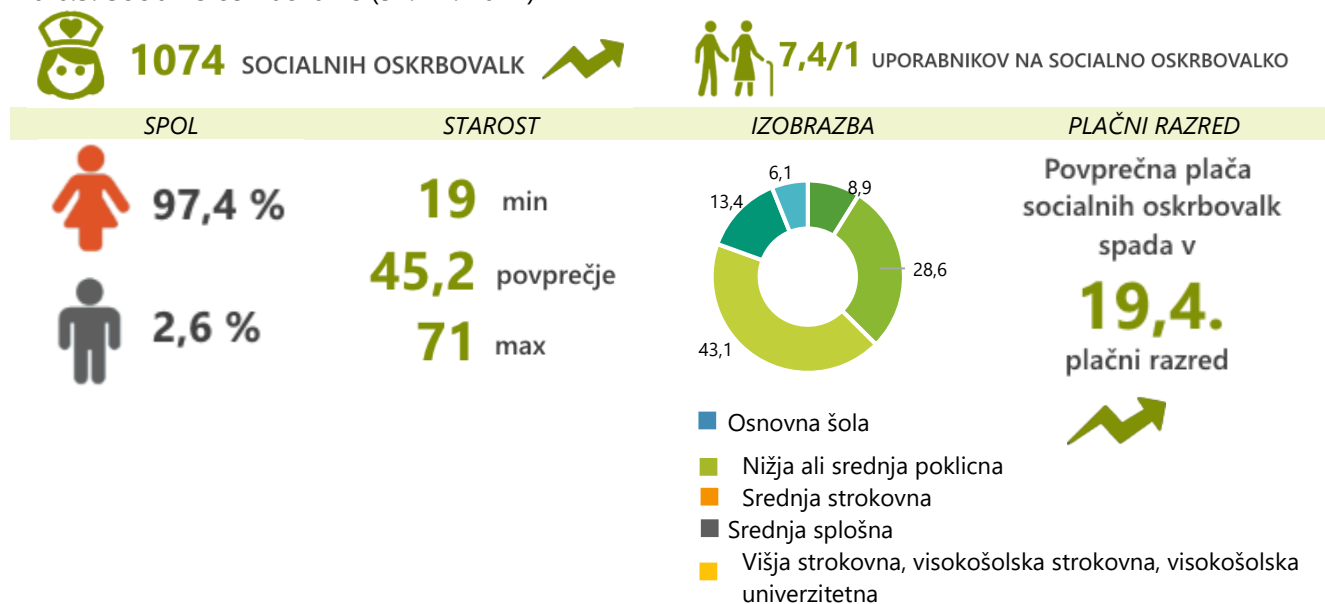
Preglednica 6.6: Povprečni plačni razred zaposlenih za neposredno socialno oskrbo glede na status izvajalca (2016, 2017)

Izvajalec	2016			2017		
	N	AS	AS	N	AS	AS
Center za socialno delo (JZ)	248	18,4	Javni: 18,1	259	19,8	Javni: 19,4
Domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavod (JZ)	396	17,3		411	19,0	
Drugi javni zavodi (JZ)	150	18,6		187	20,1	
Zasebniki	96	17,2	Zasebni: 17,2	113	18,7	Zasebni: 18,7
Skupaj izvajalci	890	17,8	/	970	19,4	/

Opomba: V preglednici ne upoštevamo obsega zaposlitev socialnih oskrbovalk, pač pa število oskrbovalk, ne glede na njihov obseg (enačimo npr. oskrbovalke, zaposlene za poln delovni čas, s tistimi, zaposlenimi za polovični delovni čas). V preglednici so vključeni le izvajalci, ki so podatke poslali individualizirano ter tisti izvajalci, ki so na vprašanje odgovorili (v letu 2016 za skupaj 890 oskrbovalk in v letu 2017 za skupaj 970 oskrbovalk).

³³ Pri primerjavi glede na status izvajalca smo izvedli Mann-Whitney test. Razlike so bile statistično značilne pri 1-odstotni stopnji značilnosti ($p < 0,01$).

Slika 6.3: Socialne oskrbovalke (31. 12. 2017)

6.2 POVPREČNO ŠTEVILO OBISKOV ENEGA UPORABNIKA NA MESEC, EFEKTIVNE URE IN EFEKTIVNI ČAS

Kot kažejo podatki, je v letu 2017 **ena socialna oskrbovalka obiskala posameznega uporabnika 12,8-krat na mesec**, kar je do sedaj pri zbiranjih podatkov že drugo leto zapored najnižje. Obiski vodje pomoči na domu v izračun niso všteti, podatek vključuje le osebe, ki izvajajo neposredno socialno oskrbo. V povprečju so vključeni individualizirani podatki za izvajalce, ki so podatek navedli (za 982 socialnih oskrbovalk, ne glede na način ali obseg zaposlitve). Pri izvajalcu, ki podatke poroča agregirano, smo uporabili povprečje za deset občin, v katerih izvaja oskrbo, ter ga navedli za vse zaposlene socialne oskrbovalke (61 enot analize). Skupaj podatek tako poročamo na 1043 enotah analize. Najvišje povprečno število obiskov so, enako kot v lanskem letu, poročali zasebniki s koncesijo občine (16,4 obiskov), najnižje centri za socialno delo in domovi za starejše in posebni socialno varstveni zavodi (11,7 obiskov)³⁴.

Metodologija za izračun povprečnega učinkovitega časa v enkratnem obisku pri uporabniku je bila v letu 2015 spremenjena in jo ohranjamo tudi v letih 2016 in 2017. V letih od 2007 do 2014 so uporabniki samostojno poročali, kolikšen je povprečen učinkoviti čas socialne oskrbovalke v minutah pri enkratnem obisku uporabnika, odkar podatke zbiramo individualizirano pa smo informacijo izračunali s pomočjo enotne formule. Ker je metoda korenito spremenjena, seveda obstajajo določena metodološka odstopanja v primerjavi s preteklimi leti. Soočili smo se tudi z nekaterimi manjkajočimi vrednostmi, za katere sicer ugotavljamo, da jih je v primerjavi s preteklimi leti izrazito manj. Odstotki so tako izračunani samo za tiste socialne oskrbovalke, za katere so izvajalci navedli vse tri zahtevane podatke po spodnji enačbi (tj. 982 enot). En izvajalec podatek še vedno poroča agregirano po občinah. Pri tem izvajalcu smo uporabili povprečje desetih občin, v katerih izvaja oskrbo, pri vseh

³⁴ Pri primerjavi glede na status izvajalca smo izvedli Kruskal Wallis test. Razlike so bile statistično značilne pri 1-odstotni stopnji značilnosti ($p < 0,01$).

zaposlenih socialnih oskrbovalkah (61). Skupaj je podatek tako na voljo za 1043 enot analize. Enote, kjer je umanjala vsaj ena od treh vrednosti, smo kodirali kot manjkajoče.

Efektivni čas socialne oskrbovalke pri enkratnem obisku uporabnika smo izračunali po enačbi:

$$EFT = \frac{\text{število povprečnih opravljenih mesečnih efektivnih minut}}{\text{število uporabnikov, ki jih obiše v enem mesecu} * \text{število povprečnih obiskov pri enem uporabniku}}$$

Podatki, ki smo jih zbrali pred spremenjeno metodologijo (2007–2014), so konsistentno kazali, da socialna oskrbovalka za enkratni obisk pri uporabniku povprečno porabi uro efektivnega časa. Po zbranih individualiziranih podatkih ugotavljamo, da je tega časa nekoliko manj, in sicer v letu 2017 v povprečju 51,7 minut. V primerjavi s preteklim letom je povprečje malenkost naraslo (49,8 minut). Podobno kot v letu 2015, tudi letos beležimo razlike glede na status izvajalcev pri efektivnem času (v lanskem letu razlik nismo beležili). Ugotavljamo, da je najvišji efektivni čas pri zasebnikih s koncesijo občine (55,4 minute), najnižji pa pri domovih za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodih (49,9 minut)³⁵.

Pri izračunu efektivnih ur smo uporabili vse individualizirane podatke (1014 oseb). Pri izvajalcu, ki podatke poroča agregirano, smo uporabili povprečje desetih občin, v katerih izvaja oskrbo, pri vseh zaposlenih socialnih oskrbovalkah (tj. 61 enot analize). Socialne oskrbovalke so opravile v letu 2017 povprečno **99,8 efektivne ure na mesec**. Povprečno mesečno število efektivnih ur se skozi leta izraziteje ne spreminja, in sicer se giblje med 99 in 105 urami. Kot v vseh prejšnjih letih, tudi letos ugotavljamo, da izvajalci pomoči na domu v povprečju ne dosegajo normativa storitve, ki predvideva povprečno 110 ur efektivnega dela na mesec. Glede na status izvajalca ugotavljamo, da je povprečno število efektivnih ur na eno socialno oskrbovalko na mesec višje pri drugih javnih zavodih (103,2) in zasebnikih (102,2), nižje pa, podobno kot v beležimo že nekaj let, pri CSD (96,1)³⁶.

Preglednica 6.7: Povprečno število mesečnih obiskov ene socialne oskrbovalke pri enem uporabniku, povprečni efektivni čas socialne oskrbovalke pri enkratnem obisku uporabnika v minutah in povprečno število efektivnih ur na socialno oskrbovalko na mesec glede na status izvajalca (v letu 2017)

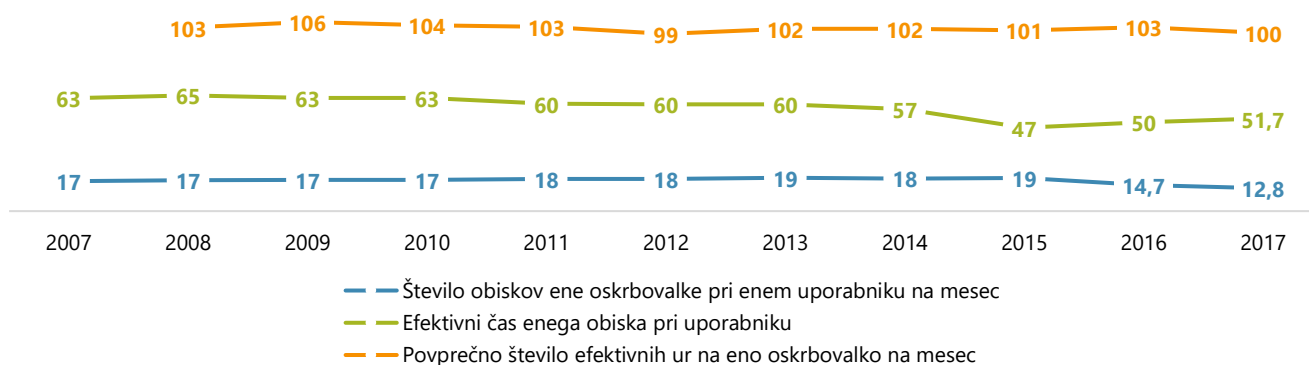
Izvajalec	Povprečno število obiskov ene socialne oskrbovalke pri enem uporabniku na mesec				Povprečni efektivni čas socialne oskrbovalke v minutah pri enkratnem obisku uporabnika				Povprečno število efektivnih ur na socialno oskrbovalko na mesec			
	N	AS	MIN	MAX	N	AS	MIN	MAX	N	AS	MIN	MAX
Center za socialno delo (JZ)	261	11,7	2,0	44,0	261	51,4	8,0	138,0	261	96,1	2,0	180,7
Domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavod (JZ)	420	11,7	1,6	36,0	420	49,9	11,0	218,9	451	99,7	5,5	154,5

³⁵ Pri primerjavi glede na status izvajalca smo izvedli Kruskal Wallis test. Razlike so bile statistično značilne pri 1-odstotni stopnji značilnosti (p < 0,01).

³⁶ Pri primerjavi glede na status izvajalca smo izvedli Kruskal Wallis test. Razlike so bile statistično značilne pri 1-odstotni stopnji značilnosti (p < 0,01).

Izvajalec	Povprečno število obiskov ene socialne oskrbovalke pri enem uporabniku na mesec				Povprečni efektivni čas socialne oskrbovalke v minutah pri enkratnem obisku uporabnika				Povprečno število efektivnih ur na socialno oskrbovalko na mesec			
	N	AS	MIN	MAX	N	AS	MIN	MAX	N	AS	MIN	MAX
Drugi javni zavodi (JZ)	187	13,3	2,0	20,0	187	52,8	22,0	97,2	187	103,2	36,0	117,0
Zasebniki	175	16,4	5,0	40,0	175	55,4	10,4	165,0	175	102,2	24,0	228,0
Skupaj izvajalci	1043	12,8	1,6	44,0	1043	51,7	8,0	218,9	1074	99,8	2,0	228,0

Slika 6.4: Povprečno število mesečnih obiskov ene socialne oskrbovalke pri enem uporabniku, povprečni efektivni čas socialne oskrbovalke pri enkratnem obisku uporabnika v minutah (2007–2016) in povprečno število efektivnih ur na socialno oskrbovalko na mesec glede na status izvajalca (2008–2017)

7

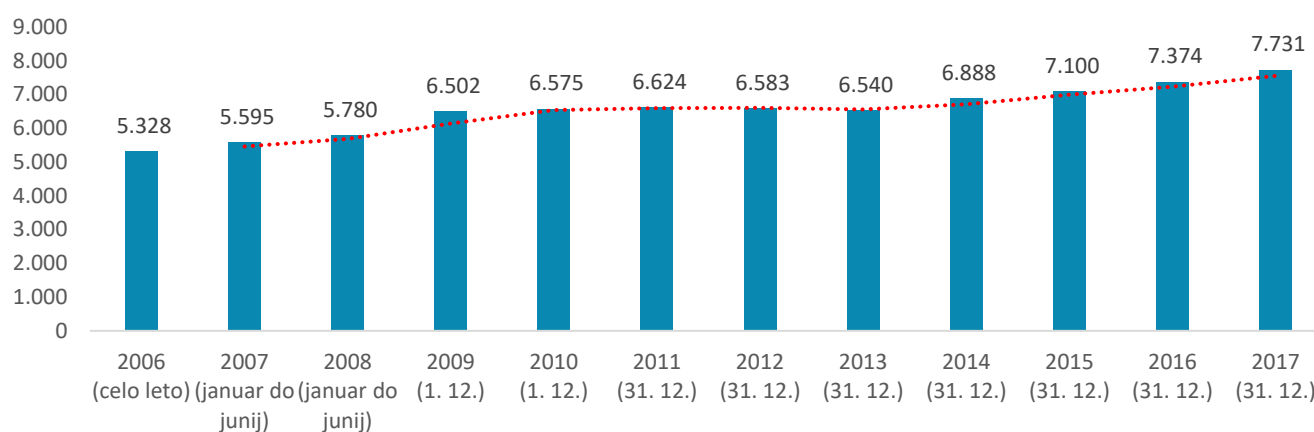
UPORABNIKI POMOČI NA DOMU –

kdo prejema storitev,
pod kakšnimi pogoji in kako

Na dan 31. 12. 2017 je bilo v Sloveniji **7.731 uporabnikov**³⁷ pomoči na domu, kar je 357 oz. 4,8 % uporabnikov več kot v preteklem letu, torej lahko govorimo o razmeroma visokem dvigu uporabnikov. Število uporabnikov te storitve je od leta 2006 do 2011 počasi naraščalo, nato pa v obdobju 2010–2013 pretežno stagniralo. V obdobju zadnjih štirih let je število uporabnikov pomoči na domu ponovno začelo naraščati, in sicer je od leta 2013 do leta 2017 naraslo za 18,2 %. Skupno število vseh uporabnikov je preseglo 200 v treh občinah: v Ljubljani (986 uporabnikov), Mariboru (366 uporabnikov) ter v Celju (332 uporabnikov).

Slika 7.1: Število uporabnikov pomoči na domu (2006–2017)

Med izvajalci pomoči na domu imajo v povprečju največje število uporabnikov trije javni zavodi za pomoč na domu, med katerimi sta dva, ki storitev izvajata v Ljubljani in Mariboru, zato ni presenetljivo, da je število uporabnikov izstopajoče visoko (v povprečju 448,7 na izvajalca). Sledijo domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavodi, ki imajo v povprečju 100,6 uporabnikov na izvajalca, CSD pa 72,2. Zasebniki imajo v povprečju manj uporabnikov kot javni zavodi, in sicer 65,9³⁸.

Preglednica 7.1: Povprečno število uporabnikov pomoči na domu glede na status izvajalcev (31. 12. 2017)

Izvajalec	Število uporabnikov (31. 12. 2017)					
	N	AS	MIN	MAX	Skupaj	
Center za socialno delo (JZ)	27	72,2	0	184	1.949	Javni AS=105,1 N=61
Domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavod (JZ)	31	100,6	2	389	3.119	
Drugi javni zavodi (JZ)	3	448,7	19	874	1.346	
Zasebniki	20	65,9	2	479	1.317	Zasebni AS=65,9 N=20
Skupaj izvajalci	81	95,4	0	874	7.731	

³⁷ Med njimi smo zabeležili 552 parov (tj. kadar ob enem obisku socialna oskrbovalka oskrbi 2 osebi). V analizi smo pare šteli kot eno osebo.

³⁸ Pri primerjavi javnih zavodov z zasebniki smo izvedli Mann Whitney U-test. Razlike so bile statistično značilne pri 5-odstotni stopnji značilnosti ($p < 0,05$).

7.1 ŠTEVILO VSEH UPORABNIKOV POMOČI NA DOMU V LETU 2017

Vseh (vodenih) uporabnikov, ki so v letu 2017 prejeli pomoč na domu, je bilo 11.783. Na dan 31. 12. 2017 pa je storitev skupno prejelo 7.731 uporabnikov. S prejemanjem storitve je v tem obdobju prenehalo 4.052 uporabnikov pomoči na domu, medtem ko se je v storitev v letu 2017 na novo vključilo 4.683 oseb. 23 izvajalcev je tudi poročalo o osebah, ki so bile pri njih na čakalnem seznamu. Skupno je bilo takih oseb na dan 31. 12. 2017 524.

Preglednica 7.2: Gibanje števila uporabnikov v letu 2017

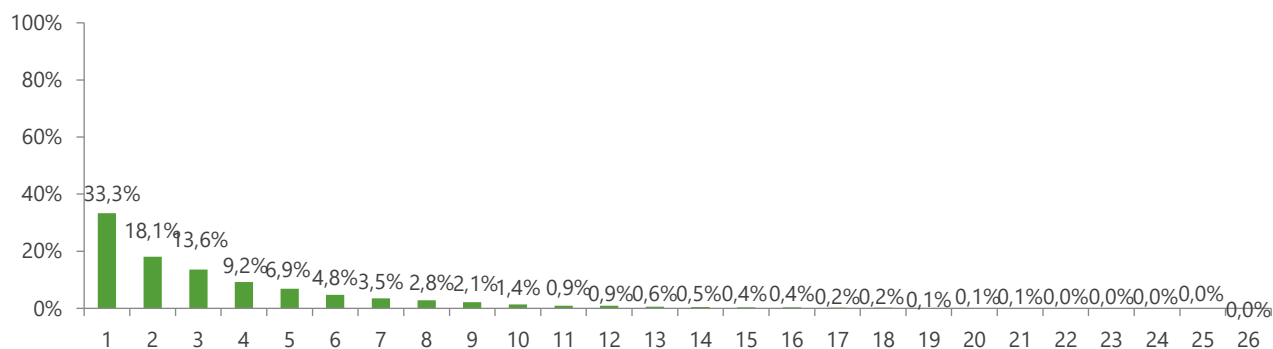
	Število	
Število uporabnikov na dan 31. 12. 2017	7.731	
Število vodenih uporabnikov v letu 2017	11.783	
Število na novo vključenih uporabnikov v letu 2017	4.683	
Število zaključenih primerov v letu 2017:	4.052 ³⁹	
- odhod v institucionalno varstvo	1.273 (31,4 %)	
- smrt	1.485 (36,6 %)	
- prenehanje potrebe	906 (22,4 %)	
- drugo	388 (9,6 %)	

Več že opravljenih raziskav (Nagode in drugi 2016, Nagode (2014)) zaznava precejšnjo fluktuacijo uporabnikov. Nagode (2014) na podlagi sinteze različnih raziskav ugotavlja, da se v storitev vključujejo vedno novi uporabniki ter da je le manjši delež uporabnikov v storitev vključen več kot sedem let. Najpogostejša razloga za hitro spreminjanje števila uporabnikov sta odhod nekdanjih uporabnikov v dom za starejše in smrt uporabnikov. Tudi podatki tokratne raziskave to potrjujejo, saj kažejo, da ostaja najpogostejši razlog za izstop iz storitve smrt (v 36,6 %), ki mu sledita odhod v institucionalno varstvo (31,4 %) in prenehanje potrebe (22,4 %). Poleg navedenih razlogov izvajalci pomoči navajajo, sicer v precej manjši meri (9,6 %), da odpoved nastane tudi iz finančnih razlogov (nezmožnost plačila), preselitve v drugo občino, prenosa oskrbe na neformalne izvajalce (sorodnike, svojce) ter izboljšanja ali poslabšanja zdravstvenega stanja uporabnika (npr. odhod v bolnišnično oskrbo).

Glede podatka o številu let vključenosti v storitev, tudi naša analiza kaže podobno. Največ uporabnikov, ki so imeli sklenjen dogovor na dan 31. 12. 2017, se je v storitev vključilo v letu 2017 (33,3 %), sledijo tisti, ki so v storitev vključeni od leta 2016 (18,1 %), nato pa tisti, ki so se vključili leta 2015 (13,6 %). Odstotek vključenih z večanjem števila let vključenosti postopoma upada. Več kot sedem let je v storitev vključenih le 7,9 % uporabnikov (gl. naslednjo sliko).

³⁹ Podatke o številu zaključenih obravnav v letu 2017, so izvajalci v zbirniku poročali na dva načina, na mikro ravni in na agregatni ravni. V tabeli je upoštevana slednja raven.

Slika 7.2: Vključenost v storitev pomoči na domu glede na čas trajanja (% uporabnikov) (2017)

7.2 SOCIO-DEMOGRAFSKA SLIKA UPORABNIKOV

V letu 2017 je bilo 9,9 % (769) uporabnikov mlajših od 65 let. Ta delež uporabnikov od leta 2009 počasi upada (iz 12,7 % na 9,9 %). Delež uporabnikov, ki so mlajši od 20 let ostaja zanemarljiv, in znaša manj kot 0,1 % (gre za 6 mladoletnih uporabnikov). Na drugi strani obratno sorazmerno (iz 87,3 % v letu 2009 na 90 % v letu 2017) narašča število oseb v starosti 65 let in več. V celotni populaciji prejemnikov pomoči na domu se najbolj drastično spreminja delež oseb v starosti 80 let in več, in sicer je le ta v letu 2009 znašal 53,4 %, v letu 2017 pa je dosegel že slabi dve tretjini (64,1 %) oz. 4.956 uporabnikov.

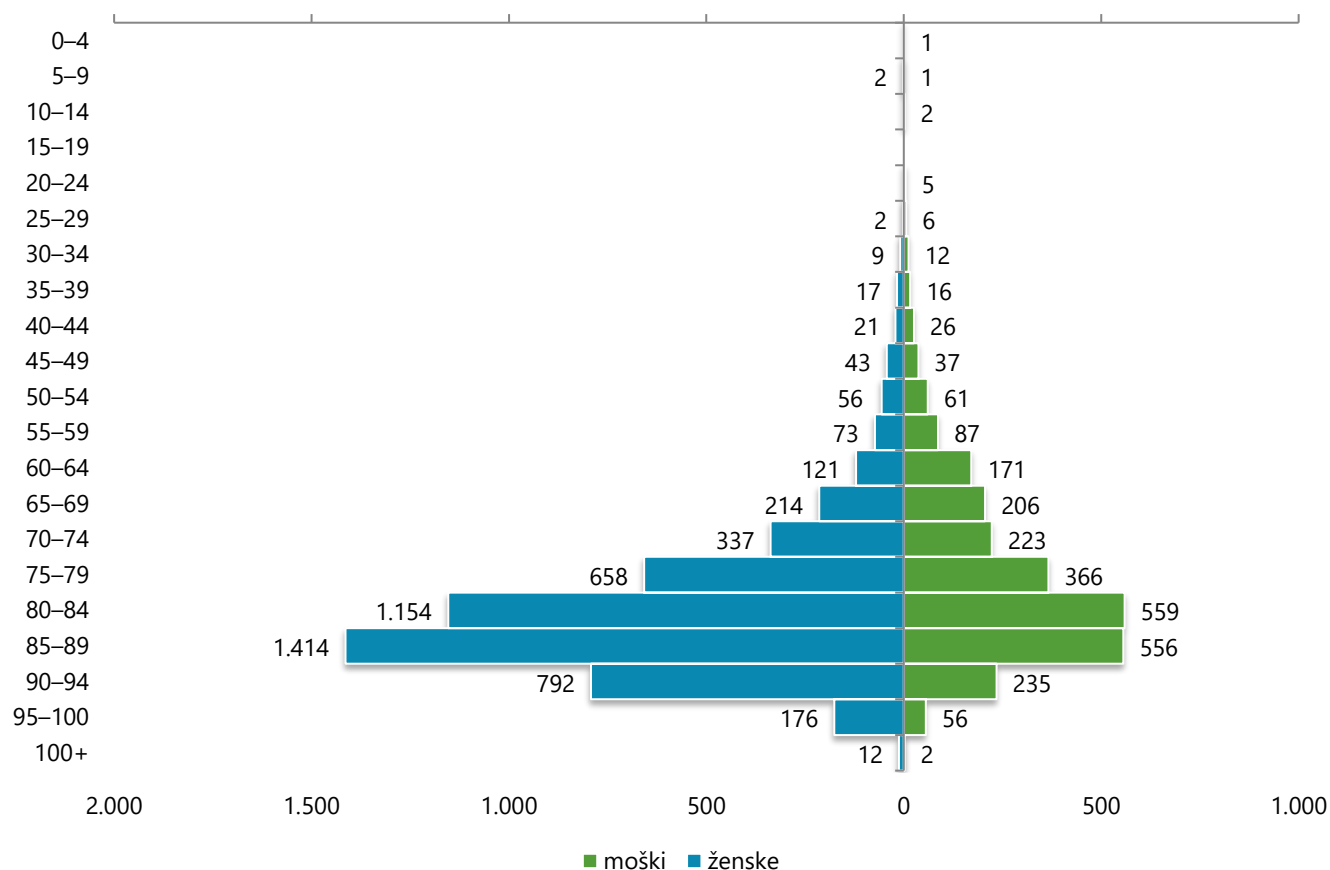
Preglednica 7.3: Število uporabnikov pomoči na domu glede na starost (2006–2017)

Leto	Število Vseh Uporabnikov	Uporabniki glede na starost					
		0–64 let		65 + let		80 + let	
		N	%	N	%	N	%
2006 (celo leto)*	5.328,1	714	13,4	4.612,9	86,6	2.624,1	49,2
2007 (januar–junij)*	5.595,2	714,9	12,8	4.880,3	87,2	2.723,7	0,7
2008 (januar– junij)*	5.780	682,4	11,8	5.096,8	88,2	3.085,6	53,4
2009 (1. 12.)**	6.502	826	12,7	5.676	87,3	3.470	53,4
2010 (1. 12.)**	6.575	811	12,3	5.764	87,7	3.674	55,9
2011 (31. 12.)***	6.624	790	11,9	5.834	88,1	3.814	57,6
2012 (31. 12.)***	6.583	782	11,9	5.801	88,1	4.102	62,3
2013 (31. 12.)***	6.540	754	11,5	5.786	88,5	3.971	60,7
2014 (31. 12.)***	6.888	780	11,3	6.108	88,7	4.219	61,3
2015 (31. 12.)***	7.100	735	10,4	6.365	89,6	4.440	62,5
2016 (31. 12.)***	7.374	746	10,1	6.628	89,9	4.725	64,1
2017 (31. 12.)***	7.731	769	9,9	6.960	90,0	4.956	64,1

* Povprečno število uporabnikov na mesec; ** število uporabnikov na dan 1. 12.; *** število uporabnikov na dan 31. 12.

Z naraščanjem starosti narašča tudi delež žensk v primerjavi z deležem moških. V starosti 65 let ali več je žensk 68,3 %, ta delež pa naraste na 71,6 % pri tistih, ki so stare 80 let ali več. V celotni populaciji uporabnikov pomoči na domu je precej več žensk kot moških, in sicer je žensk približno dve tretjini (66,0 %), tj. 5.102. Na naslednji sliki je prikazana starostna piramida števila uporabnikov **po starosti in spolu** na dan 31. 12. 2017. Za dva uporabnika (1 moški in 1 ženska) v letošnjem letu nismo prejeli podatka o letnici rojstva oziroma starosti.

Slika 7.3: Starostna piramida (31. 12. 2017)

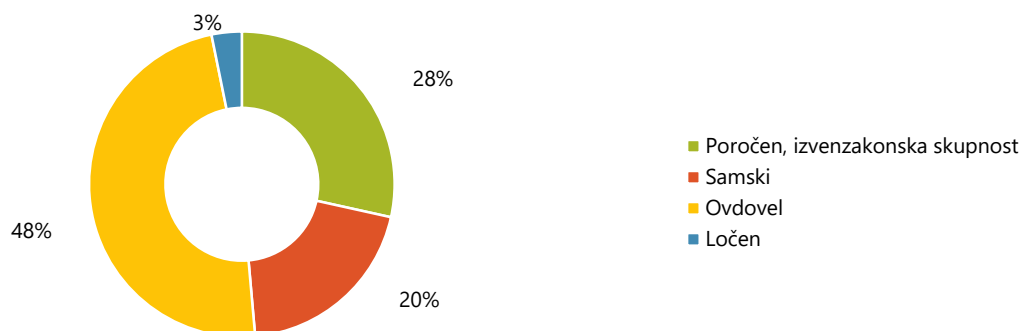

Raziskave zadnjih let (gl. npr. Nagode 2014, Hlebec idr. 2014) so glede **zakonskega stanu** ugotavljale, da je več kot polovica uporabnikov pomoči na domu ovdovelih, skoraj četrtina je poročenih ter okrog 18 % samskih. Na podlagi letošnjih podatkov, z našo analizo ugotavljamo podobno⁴⁰, in sicer je 48,1 % uporabnikov ovdovelih, 28,4 % poročenih oz. živijo v izvenzakonski skupnosti ter 20,1 % samskih. Manjši delež (3,2 %) je razvezanih uporabnikov, 13 uporabnikov pa je imelo katerega izmed drugih statusov. Opazimo lahko, da večina ovdovelih, samskih in razvezanih uporabnikov živi samih (okrog 62,4 %) in na podlagi tega lahko sklepamo, da so posledično njihove potrebe po oskrbi višje, vendar pa tega ne moremo zagotovo trditi in velja slednje v prihodnje natančneje preveriti. Izmed vseh⁴¹ uporabnikov jih sicer **skoraj polovica živi samih** (3.384 oz. 49,2 %), slaba četrtina (1.678 oz. 24,4 %) z zakoncem oz. partnerjem, dobra petina (1.441 oz. 20,9 %) z družino, 382 (5,5 %) uporabnikov pa v kateri izmed drugih oblik.

⁴⁰ Na podlagi vzorca 6.511 uporabnikov, za katere smo prejeli podatek o njihovem zakonskem stanu.

⁴¹ Na podlagi vzorca 6.885 uporabnikov, za katere smo prejeli podatek o tem s kom živijo.

Slika 7.4: Zakonski stan uporabnikov pomoči na domu (31. 12. 2017)

Na dan 31. 12. 2017 smo v 36 slovenskih občinah zabeležili 55 uporabnikov (0,7 %), ki so imeli **začasno bivališče v drugih občinah**. V primerjavi s preteklim letom to pomeni 2 taka uporabnika več. Uporabnike z začasnim prebivališčem smo kot prejemnike pomoči na domu evidentirali v občini začasnega bivališča⁴².

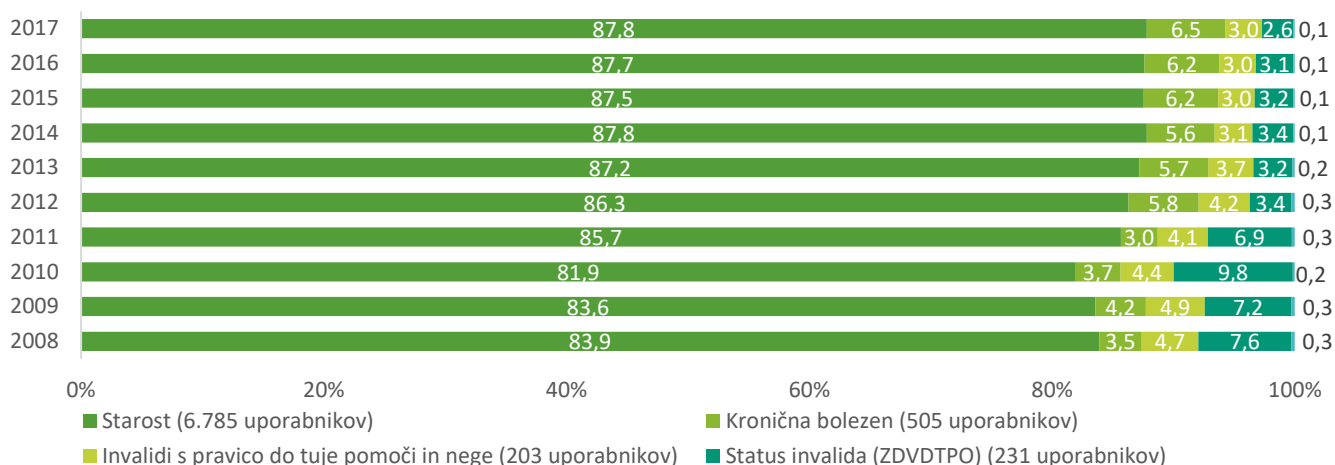
7.3 UPORABNIKI GLEDE NA UPRAVIČENOST

Večina uporabnikov pomoči na domu je do storitve upravičena zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost (6.785 uporabnikov oz. 87,8 %); tem sledijo kronično bolne osebe in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, so pa po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje (505 oz. 6,5 %). Še nekoliko manj je oseb s statusom invalida po ZDVDTP, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja (231 oz. 3,0 %), in invalidov s pravico do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij (203 oz. 2,6 %). Najmanj je hudo bolnih otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki niso vključeni v organizirane oblike varstva (sedem otrok oz. 0,1 %).

Podatki so v grobem podobni lanskoletnim. Odstotek oseb, upravičenih zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, se ni izrazito spreminjal. Za tri desetinke odstotne točke višji je delež kronično bolnih oseb in oseb z dolgotrajnimi okvarami zdravja, za štiri desetinke odstotne točke manj je invalidov s pravico do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij. Kot ugotavljamo tudi v prejšnjih poročilih, pa dolgoročno upada delež oseb s statusom invalida po ZDVDTP (iz 7,6 % v letu 2008 na 3,0 % v letu 2017) ter delež invalidov s pravico do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij (iz 4,7 % na 2,6 %). Narašča pa delež upravičenih zaradi starosti (iz 83,9 % na 87,8 %), močno pa tudi delež uporabnikov s kroničnimi boleznimi (iz 3,5 % na 6,5 %) (gl. naslednjo sliko).

⁴² Podobno podatke beleži tudi SURS, ki osebe, ki imajo v Sloveniji poleg stalnega prebivališča prijavitelno še začasno prebivališče, šteje pod prebivalce na naslovu začasnega prebivališča (SURS 2017).

Slika 7.5: Uporabniki glede na izpolnjevanje pogojev upravičenosti do pomoči (2008–2016)⁴³

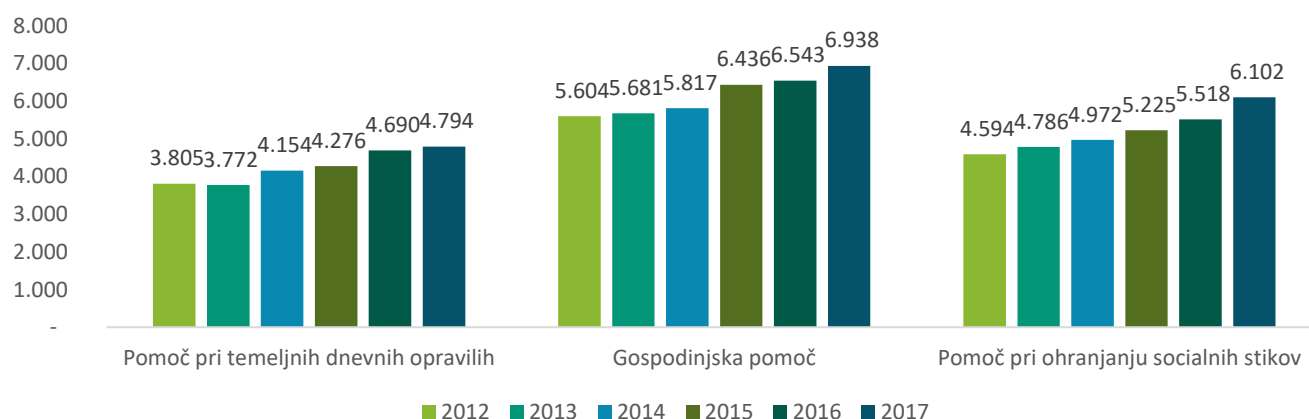

7.4 STRUKTURA POMOČI NA DOMU PO VSEBINSKIH SKLOPIH

Od leta 2012 preverjamo tudi število uporabnikov pomoči na domu, ki so na dan 31. 12. prejeli opravila iz določenih sklopov (pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, gospodinjstva pomoč, pomoč pri ohranjanju socialnih stikov). Na podlagi zbranih podatkov računamo sestavo strukturo in strukturo uporabnikov glede na opravila, ki jih prejema⁴⁴ (gl. naslednjo sliko).

V letu 2017 so vsi uporabniki skupaj prejeli **17.827 opravil iz vseh treh sklopov**. Opažamo, da se število opravil iz leta v leto povečuje, precejšen dvig opravil v letih 2015 in 2016 v primerjavi z leti poprej pa je tako posledica večjega števila uporabnikov kot tudi nove metodologije spremljanja. V letu 2017 so uporabniki v primerjavi z letom 2017 prejeli 1.076 opravil več.

Slika 7.6: Število uporabnikov po vsebinskih sklopih (2012–2017)

⁴³ V legendi je v oklepaju zapisano število uporabnikov za leto 2017.

⁴⁴ Upoštevali smo podatek, ali uporabnik prejme določen sklop ali ne (DA/NE).

Uporabniki so v povprečju prejeli **2,3 opravili**, kar je podobno kot v prejšnjih letih. Ta podatek je skladen s 6. členom *Pravilnika*, ki navaja, da je oseba upravičena do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov, kar pomeni, da mora biti končno število opravil vsaj dvakrat višje od skupnega števila uporabnikov. Na podlagi danih podatkov lahko rečemo, da je v povprečju na agregatni oz. nacionalni ravni ta kriterij izpolnjen. Kljub temu lahko za nekatere izvajalce sklepamo, da 6. člena *Pravilnika* ne izvajajo dosledno (16 izvajalcev), saj pri 58 uporabnikih v 20 občinah opažamo, da še vedno prejemajo storitve le iz enega sklopa.

V primerjavi s preteklimi leti (2012–2016) se delež uporabnikov po posameznih vrstah opravil v letu 2017 ni bistveno spremenil. Največji delež uporabnikov je konec leta 2017 prejemal gospodinjstvo pomoč (89,7 %), več kot tri četrtine uporabnikov (78,9 %) je prejelo pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, najmanj pa pomoč pri temeljnih dnevnikopravilih (62,0 %). Največji porast v primerjavi s preteklim letom, za 4,0 o.t., beležimo pri ohranjanju socialnih stikov.

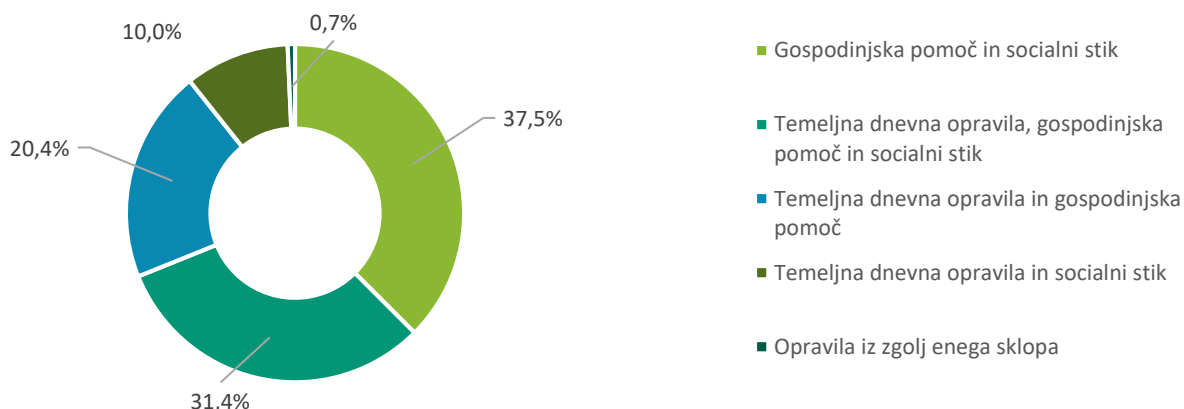
Struktura opravil se od leta 2012–2017 izrazito ne spreminja. Najvišji je delež **gospodinjske pomoči (38,9 %)**; sledi pomoč pri **ohranjanju socialnih stikov (34,2 %)**, najnižji pa je delež pomoči pri **temeljnih dnevnikopravilih (26,9 %)**. Izvajalci pomoči na domu so na skupinskem pogovoru⁴⁵ opozorili na pomen gospodinjske pomoči v okviru pomoči na domu, saj so mnenja, da je prav gospodinjska pomoč tista, ki za marsikaterega uporabnika pomeni vstop, prvi korak v storitev, nato pa postopoma preraste v celovitejšo oskrbo. Gospodinjsko pomoč vrednotijo kot zelo pomembno sestavino pomoči na domu, saj je (npr. topel obrok) to temeljna človekova potreba; brez te storitve ljudje v domačem okolju samostojno ne morejo preživeti, v smislu, »če [uporabnik] nima zagotovljene prehrane, mu tudi druge stvari prav veliko ne pomagajo« (FS).

Spremenjen način zbiranja podatkov po posameznih uporabnikih omogoča podrobnejši vpogled v strukturo storitve, saj izvajalci poročajo tako o skupnem obsegu storitve, kot tudi o obsegu po posameznih sklopih opravil. Obenem pa velja opozoriti, da je treba te podatke interpretirati z metodološkim zadržkom, saj so podatki zaradi spremenjenega načina zbiranja do določene mere še vedno nekoliko nepoenoteni. Namreč ugotavljamo, da imajo npr. pri vrednotenju pomoči pri ohranjanju socialnega stika izvajalci različne prakse, saj so nam nekateri poročali, da ga izvedejo avtomatično pri vsakem obisku, pri tem pa so ga nekateri časovno ovrednotili, drugi ne. Na skupinskem pogovoru so si bili izvajalci pomoči na domu enotni, da bi morali ta del storitve vedno tretirati kot sestavni del obiska.

Analiza kaže, da največ uporabnikov prejema kombinacijo gospodinjske pomoči in pomoči pri ohranjanju socialnih stikov (37,5 %), sledijo uporabniki, ki prejmejo opravila iz vseh treh sklopov storitve (31,4 %). Petina uporabnikov prejema pomoč pri temeljnih dnevnikopravilih in gospodinjsko pomoč (20,4 %), desetina pa pomoč pri temeljnih dnevnikopravilih in pri ohranjanju socialnih stikov (10,0 %). Za manjši delež uporabnikov, kot smo že omenili, pa izvajalci poročajo, da prejemajo zgolj opravila iz enega sklopa opravil (58 uporabnikov oz. 0,7 %).

⁴⁵ 14. 7. 2016

Slika 7.7: Kombinacije prejetanja opravil storitve (31. 12. 2017)

Izvajalci so na skupinskem pogovoru poudarili, da pri svojem delu na terenu opažajo izrazito povečanje povpraševanja uporabnikov po pomoči pri temeljnih dnevni opravilih (*»nenavadno je, da je gospodinjstva pomoč na prvem mestu, saj je pri nas izredno povpraševanje po pomoči pri vsakodnevni temeljni opravilih«* (FS)). Ob tem tudi izpostavijo dejstvo, da uporabniki, ki potrebujejo pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, potrebujejo tudi gospodinjstva pomoč (npr. *»ljudje, ki imajo vsak dan pomoč pri temeljni dnevni opravilih tako zjutraj, dopoldne in zvečer, imajo vedno zraven opravilo prestiljanje postelje, ker ne moreš negovati človeka, da ne prestiljaš postelje«* (FS)), ki pa je pogosto iz finančnih zmožnosti ne naročijo. Opozorijo, da je obseg pri temeljnih dnevni opravilih dejansko najvišji (npr. gospodinjstva pomoč lahko nudiš eno uro na teden, temeljna dnevna opravila pa vsak dan), prav tako je večja frekvenca obiskov (npr. za pomoč pri temeljnih dnevni opravilih se opravi tudi tri obiske dnevno). Z analizo, v katero smo vključili 7.243 uporabnikov⁴⁶, lahko potrdimo tezo, da v okviru celotnega obsega pomoči na domu največji delež storitve pripada pomoči pri temeljnih dnevni opravilih, kar pomeni, da **45,1 % vseh potrebnih ur pomoči na domu na teden zavzema pomoč pri temeljni dnevni opravilih**, 40,1 % je namenjenih gospodinjstva pomoči, znatno najmanjši delež pa je namenjen pomoči pri ohranjanju socialnih stikov (14,8 %).

Preglednica 7.4: Obseg in frekvenca storitve po posameznih sklopih storitve (31. 12. 2017)

Sklop storitve	Število uporabnikov iz vzorca	Število ur na teden	Odstotek ur na teden (%)
Celotna storitev	7.243	28.593	100,0
- pomoč pri temeljni dnevni opravilih	4.501	12.902	45,1
- pomoč pri gospodinjstva opravilih	6.546	11.459	40,1
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov	5.640	4.233	14,8

Poleg tega izvajalci ocenjujejo, da bi bilo temeljni dnevni opravil zagotovo še več, če bi izvajalci le te lahko omogočili. Ta opravila so namreč skoncentrirana v določene dele dneva (npr. jutro, ko je potrebna osebna nega), kar je za zagotovitev vseh potreb iz kadrovske-organizacijskega vidika velik izziv (*»če imamo mi 4 ali 5 ljudi,*

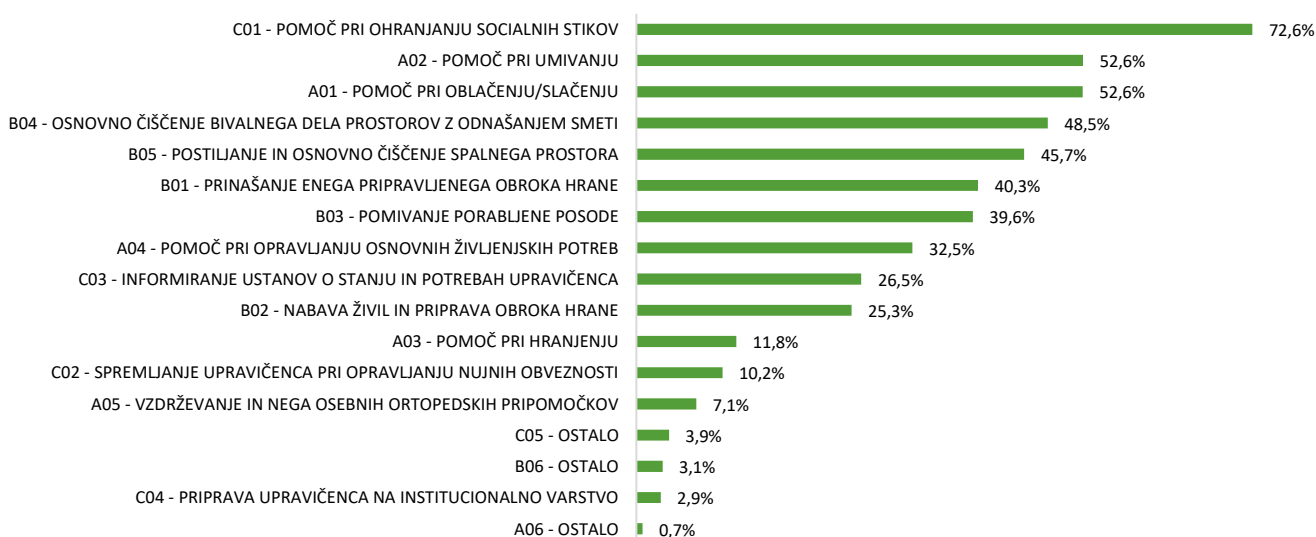
⁴⁶ Pri ostalih uporabnikih od izvajalcev nismo prejeli podatka o razdelitvi obsega storitve (v minutah oz. urah) med različne sklope opravil, pač pa zgolj o celotnem obsegu storitve.

lahko ti oskrbijo od 4 do 6 ljudi v tistih urah, ki so za njih pomembne« (FS)). Opozorijo torej na razkorak med realnimi potrebami uporabnikov in kadrovskimi možnostmi izvajalcev pomoči na domu, da bi vse potrebe zadovoljili. Na podobno situacijo opozorijo tudi pri pomoči pri gospodinjskih opravilih. Pri tem lahko na podlagi skupinskega pogovora zaznamo različne prakse, kar se najbolj odraža pri prinosu obroka in hranjenju. Nekateri izvajalci obrokov sploh ne dostavljajo, ampak so za prinos dogovorjeni z drugimi službami. Ocenjujejo, da vsak ne potrebuje postrežbe, v kolikor pa jo, pa zagotovijo, da je socialna oskrbovalka ob prinosu obroka pri uporabniku in mu nadalje pomaga pri hranjenju. Drugi izvajalci pa so npr. mnenja, da je prinašanje obroka sestavni del pomoči na domu ter da uporabniki nimajo radi široke mreže izvajalcev, kjer bi vsakdo opravil določen del storitve (*»ali ni to ideal socialne oskrbe, da ni menjajočega kadra in raznolikih storitev«* (FS)). Nesporno ostaja dejstvo, da so si izvajalci pomoči na domu med seboj po statusu različni ter da imajo različne kadrovsko-organizacijske možnosti pri organiziranju razvoza kosil. Domovi za starejše, ki v okviru svoje dejavnosti izvajajo tudi servis razvoza kosil, logistično lažje organizirajo tudi ta del pomoči kot pa na primer specializiran zavod za pomoč na domu, ki se za kosila dogovarja z različnimi ponudniki.

7.5 STRUKTURA POMOČI NA DOMU PO POSAMEZNIH OPRAVILIH

Največji delež uporabnikov prejema pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (C.01), tj. skoraj tri četrtine. Sledita pomoč pri umivanju ter pomoč pri oblačenju in slačenju (A.02 in A.01), ki ju prejema dobra polovica uporabnikov (52,6 %). Sledijo opravila iz sklopa gospodinjske pomoči, tj. osnovno čiščenje bivalnega dela prostora (48,5 %), postiljanje in osnovno čiščenje spalnega prostora (45,7 %), prinašanje obroka hrane (40,3 %), pomivanje porabljene posode (39,6 %). Manj kot 5 % uporabnikov prejema druga opravila pri posameznih sklopih ter le 2,9 % uporabnikov se v okviru pomoči na domu pripravlja na institucionalno varstvo (gl. naslednjo sliko).

Slika 7.8: Delež uporabnikov, ki prejema posamezno storitev iz kataloga (v %)

7.6 OBSEG POMOČI NA DOMU

V letu 2017 je **60,5 % uporabnikov prejelo manj kot 3,5 ure pomoči na domu tedensko**. Odstotek uporabnikov, ki prejemajo do 3,5 ur tedensko, se je v zadnjih dveh letih nekoliko povešal (iz 57,4 % v letu 2014 na 60,5 % v letu 2017). Dobra petina uporabnikov (22,8 %) je prejela od 3,5 ur do pod 7 ur pomoči tedensko. Preostali uporabniki (16,7 %) so prejeli sedem ur ali več pomoči na domu tedensko.

Preglednica 7.5: Obseg pomoči na domu (2013–2017)

Obseg	Število uporabnikov (stanje na dan 31. 12.)									
	2013		2014*		2015**		2016**		2017**	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Manj kot 3,5 ur na teden	3.761	57,5	3.955	57,4	4.150	58,5	4.434	60,1	4.672	60,5
3,5 ure do pod 7 ur na teden	1.671	25,6	1.784	25,9	1.720	24,2	1.681	22,8	1.759	22,8
7 ur na teden ali več	1.108	16,9	1.146	16,1%	1.224	17,3	1.258	17,1	1.290	16,7
Skupaj	6.540	100	6.885	100	7.094	100	7.373	100	7.721	100

* Seštevek uporabnikov je pri sklopu obseg pomoči na domu nižji od prvotnega (6.885). Ena občina je namreč poročala podatke za tri družine, ki štejejo kot en uporabnik (en obisk), vendar gre za dve osebi (moški in ženska).

**Seštevek uporabnikov ni enak skupnemu številu vseh uporabnikov (manjkajoče vrednosti).

Izvajalci pomoči na domu so na skupinskem intervjuju opozorili, da gre pri določanju obsega storitve predvsem za varčnost in finančno zmogljivost uporabnikov, kar kaže na to, da v ospredje vstopa finančni kriterij, ki lahko pogosto prevladuje potrebo po oskrbi. V zadnjem obdobju izvajalci pomoči na domu namreč opažajo, da se uporabniki odločajo zgolj za najbolj nujne storitve oz. opravila, zato da si znižajo strošek plačila. Četudi si želijo in potrebujejo več oskrbe, si je ne zmorejo privoščiti. Nekateri izvajalci na primer poročajo, da so uporabniki zmanjšali obseg storitve iz ene ure na 45 minut (*pri nas se je zgodil ta premik, da so ljudje zmanjšali obseg pomoči zaradi finančnih sredstev z ene ure jutranje pomoči na 45 minut ali na pol ure zaradi nižanja stroškov (FS)*), kar pa posledično vpliva tudi na organizacijo oskrbe in s tem na efektivni čas ter na ceno oskrbe; izpostavijo tudi, da na ta račun njihova storitev postaja vedno dražja.

7.7 ŠTEVILO OBISKOV NA MESEC

Ugotavljamo, da so uporabniki v povprečju deležni **19,3 obiskov mesečno** in da polovica uporabnikov prejme manj kot 20 obiskov (mediana), polovica pa več. V primerjavi z lanskim letom se je povešal delež uporabnikov, ki prejmejo med 7 obiskov in manj ter 8 in 21 obiskov, upadel pa delež uporabnikov z vsaj 22 obiski.

Preglednica 7.6: Obiski na mesec pri uporabnikih storitve (31. 12. 2017)

Obiski na mesec	Delež uporabnikov	Povprečno število obiskov na mesec na uporabnika
7 obiskov ali manj	27,7	 19,3 OBISKOV NA MESEC NA UPORABNIKA
Od 8 do 21 obiskov	46,7	
22 obiskov in več	25,6	

8

NEZADOVOLJENE POTREBE – obstoječih in potencialnih uporabnikov po pomoči na domu

Ko govorimo o oceni nezadovoljenih potreb pri pomoči na domu, lahko razlikujemo dva vidika (gl. naslednjo sliko), in sicer:

- potrebe med uporabniki pomoči na domu, kjer nas zanima, ali so potrebe oseb, ki so že vključene v storitev pomoči na domu, zadovoljene ter
- potrebe med potencialnimi uporabniki pomoči na domu, kjer nas zanima, ali so potrebe v lokalni skupnosti pri storitvi pomoči na domu, zadovoljene, torej ali obstajajo osebe, ki so do storitve upravičene in bi jo potrebovale, pa vanjo niso vključene oz. zanjo niti na zaprosijo.

Slika 8.1: Ocena nezadovoljenih potreb po pomoči na domu (2017)

OCENA NEZADOVOLJENIH POTREB PO POMOČI NA DOMU

MED UPORABNIKI

MED POTENCIALNIMI UPORABNIKI

8.1 OCENA NEZADOVOLJENIH POTREB MED UPORABNIKI POMOČI NA DOMU

Kot kažejo pridobljeni podatki na dan 31. 12. 2017, tudi v letošnji analizi ugotavljamo, da med uporabniki pomoči na domu ostaja določen obseg potreb nezadovoljen. Uporabnikov storitve, ki bi potrebovali izvajanje v večjem obsegu, je po oceni izvajalcev pomoči na domu **najmanj 619**. Uporabnik, ki potrebuje izvajanje storitve v večjem obsegu, bi po oceni izvajalcev v povprečju potreboval dodatnih 5,1 ur tedensko. V izračun povprečja ni všteti 30 uporabnikov dveh izvajalcev, ki menita, da bi potrebovali pomoč na domu 24 ur dnevno.

Ker na to vprašanje tudi letos niso odgovorili vsi izvajalci, ocenjujemo, da je tovrstnih potreb še več, kot jih navajamo. Razlogi za to, da vse potrebe niso zadovoljene, so različni, najpogosteje (omenjen razlog so izvajalci izpostavili pri več kot tretjini uporabnikov) pa si uporabniki večjega obsega storitve ne morejo privoščiti zaradi finančnih zmožnosti, saj je storitev za njih predraga. Pomemben razlog, da ljudje ne dobijo dovolj pomoči na domu, je tudi v organiziranosti in prezasedenosti izvajalcev, njihovega urnika ter pomanjkanju prostih terminov, ki so povezani predvsem s pomanjkanjem kadrov. Izvajalci, ki storitev izvajajo časovno zelo omejeno (npr. zgolj od delavnikih dopoldan), marsikaterih potreb svojih uporabnikov ne morejo zadovoljiti zaradi časovne nefleksibilnosti. Nekateri uporabniki dodatno pomoč tudi zavračajo, medtem ko imajo drugi dobro organizirano neformalno socialno mrežo in lastne vire pomoči, ki jim zagotovijo preostali del oskrbe. Ob tem izvajalci pogosto opozarjajo na možno izčrpavanje neformalnih oskrbovalcev. Izvajalci poročajo, da se z nekaterimi uporabniki, za katere ocenjujejo, da potrebujejo večji obseg pomoči na domu, že dogovarjajo za povečanje, nekateri uporabniki pa dosegajo maksimalno zakonsko predpisano število ur in jim večjega obsega ne morejo zagotoviti. Ob slednjem se še vedno poraja vprašanje o zakonski omejitvi števila ur pomoči kot ga predpisuje *Pravilnik o*

standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, saj bi bilo v luči spodbujanja skupnostne oskrbe in procesa deinstitucionalizacije treba pretehtati smiselnost te določbe.

Preglednica 8.1: Nezadovoljene potrebe po pomoči na domu (2010–2017)

	Obstoječi uporabniki s potrebo po večjem obsegu			Potencialni uporabniki		
	Dopoldan	Popoldan	Obsegu ob vikendih in praznikih	Potencialni	Zavrjnjeni	Na čakalnem seznamu
2010	170	185	240	300	221	np.
2011	np.	np.	np.	450	np.	np.
2012	np.	np.	np.	330	np.	np.
2013	np.	np.	np.	500	70	np.
2014	236	182	493	500 ⁴⁷	51 ⁴⁸	np.
2015	700	np.	np.	443	23 ⁴⁹	np.
2016	680 ⁵⁰	np.	np.	700 ⁵¹	46	np.
2017	619	np.	np.	500	77	524

8.2 OCENA NEZADOVOLJENIH POTREB MED POTENCIALNIMI UPORABNIKI POMOČI NA DOMU

Izvajalci storitve, podobno kot v preteklih letih, ocenjujejo, da so potrebe po storitvi pomoč na domu večje oz. poročajo, da v svojih lokalnih okoljih prepoznajo osebe, ki bi bile do storitve upravičene, pa se vanjo ne vključijo oz. za storitev ne zaprosijo. Tako 46 izvajalcev navaja, da uporabniki za storitev pomoči na domu ne zaprosijo. Ocenjujejo, da naj bi bilo pomoči potrebnih oz. do storitve upravičenih **še najmanj 500 oseb**, ki za njo iz takšnih in drugačnih razlogov ne zaprosijo. 18 izvajalcev izmed tistih, ki navajajo, da obstajajo potencialni uporabniki, ki za storitev pomoč na domu ne zaprosijo, števila oseb ni moglo ali želelo podati, saj niso imeli opravljene analize potreb po oskrbi. 23 izvajalcev je letos prvič poročalo tudi o osebah, ki so bile pri njih na čakalnem seznamu⁵². Skupno je bilo 31. 12. 2017 takih **oseb 524**.

Razlogi za to, da se uporabniki v storitev ne vključijo, ostajajo različni in večplastni, v splošnem pa izvajalci navajajo štiri glavne: finančni razlogi, pomanjkanje osveščenosti o storitvi, dostop do neformalnih oblik pomoči ter tudi občutki sramu in stigme. Finančni razlogi se pojavljajo najpogosteje; zaradi relativno slabega ekonomskega položaja ljudi ter nizkih dohodkov je za njih cena pomoči na domu pogosto previsoka in si storitve ne morejo privoščiti. Na predlanskem skupinskem intervjuju z izvajalci je bilo med drugim izpostavljeno, da posamezniki svoje potrebe ocenjujejo predvsem skozi njihovo materialno stanje in ne skozi dejanske psihofizične spodobnosti. Izvajalci tudi navajajo slabo osveščenost o storitvi med starejšimi, ki pogosto sami povedo, da za storitev pred vključitvijo še niso slišali. Pri tem je večkrat izražen strah pred novim ter pojav

⁴⁷ Podatke posredovalo 125 občin.

⁴⁸ Podatke je posredovalo samo 16 občin.

⁴⁹ Podatke je posredovalo samo sedem občin.

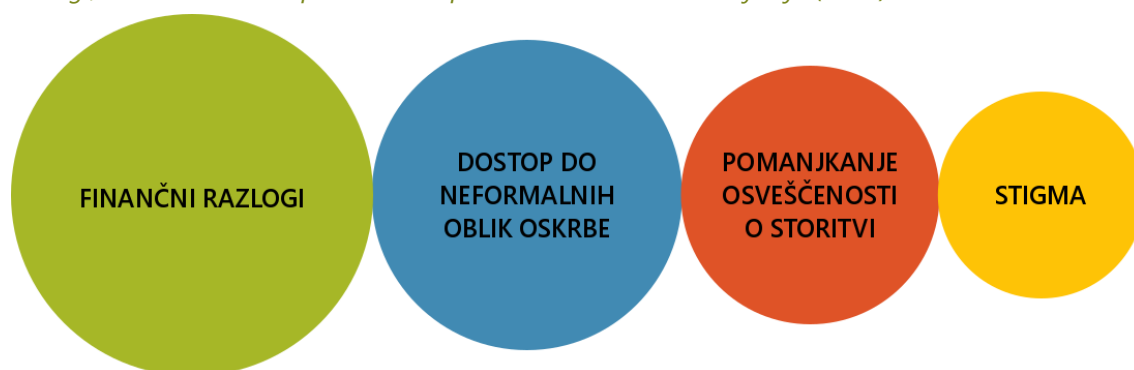
⁵⁰ Ocenjujemo, da je realna številka najverjetneje še mnogo višja, ker vsi izvajalci niso odgovorili na to vprašanje.

⁵¹ Ocenjujemo, da je realna številka najverjetneje še mnogo višja, saj 20 občin ni poročalo o potencialnih uporabnikih, ker niso imeli opravljene analize.

⁵² Letos smo izvajalce prvič prosili za podatek o številu oseb na čakalnem seznamu.

občutkov stigme in sramu, ker ne zmorejo več skrbeti sami zase. Razlog, zakaj se ljudje ne odločijo za vstop v storitev, je tudi v tem, da se ljudje po pomoč pogosto obrnejo na svoja neformalna omrežja, ki lahko predstavljajo nadomestno ali dopolnilno oskrbo formalno organizirani oskrbi. Gre predvsem za pomoč v okviru družine, prijateljev ter medsosedske podpore. Oskrbo pogosto nudijo upokojeni ali brezposelni sorodniki. Na ta način družine kompenzirajo izpad prihodkov, ob tem pa se poraja vprašanje, kako kakovostna je takšna oskrba. Poleg opisane neformalne oskrbe izvajalci pomoči na domu opozarjajo, da se ljudje po pomoč obračajo tudi na druge organizirane storitve, ki se pojavljajo na črnem trgu in ki so cenejše od pomoči na domu, ki se izvaja v mreži javne službe.

Slika 8.2: Razlogi, zaradi katerih se potencialni uporabniki v storitev ne vključijo (2017)

Devet izvajalcev je tudi poročalo, da so v letu 2017 zavrnilo skupno najmanj 77 oseb, ki so izrazile željo po vključitvi v storitev in bile do te tudi upravičene. Razlogov za zavrnitev je več, najpogosteje pa izvajalci navajajo (trenutno) prezasedenost kadra oz. socialnih oskrbovalk. V nekaterih primerih so uporabniki želeli izvajanje storitve ob točno določenem terminu, ko so bile vse kapacitete izvajalca polne oz. zasedene.

9

STRATEŠKO NAČRTOVANJE
RAZVOJA POMOČI NA DOMU –
doseganje nacionalno
zastavljenih ciljev

Izvajanje socialnega varstva starejših je v preteklosti v Sloveniji temeljilo na dveh dokumentih: *Program razvoja starejših oseb na področju socialnega varstva v Sloveniji do leta 2005* (sprejet l. 1997) ter *Nacionalni program socialnega varstva do leta 2005* (sprejet l. 2000). Prvi je v obdobju izvajanja programa predvidel zagotovitev pomoči na domu za 1,8 % starejših od 65 let oz. za 4.600 upravičencev ter za 400 invalidov, torej skupaj za 5.000 uporabnikov. Oba programa sta se zaključila v letu 2005. Sledila sta *Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2006–2010* in *Strategija varstva starejših do leta 2010 – solidarnost, sožitje in kakovostno staranje prebivalstva*. Predvidela sta zagotovitev pomoči na domu za vsaj 10.000 oseb, starih 65 let ali več, kar znaša 3 % oseb v tej starostni skupini ter za vsaj 900 oz. 0,05 % drugih odraslih oseb, ki potrebujejo pomoč na domu ali mobilno pomoč zaradi duševne, telesne oz. senzorne motnje, hude bolezni ali drugih razlogov. Če je bil cilj prvega nacionalnega programa s področja varstva starejših dosežen, pa je bil cilj ob zaključku drugega programa (l. 2010), realiziran v manj kot 60 % (več v Lebar idr. 2017).

Po tem obdobju je Slovenija sprejela *Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020 (ReNPSV 2013–2020)*, v letu 2017 pa je bila na vladi sprejeta tudi *Strategija dolgožive družbe*. Resolucija v okviru storitev podpore in pomoči za socialno vključevanje in samostojno življenje v skupnosti pomoč na domu opredeli drugače kot v prej omenjenih dokumentih, in sicer jo razdeli na tri dele glede na tri različne ciljne populacije. Ciljne skupine posamezne storitve so oblikovane skladno s 1.b. točko 6. člena *Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev* (v nadaljevanju Pravilnik) in jih podrobneje opišemo v nadaljevanju tega poglavja. Na podlagi zbranih podatkov za stanje na dan 31. 12. 2017 prikažemo tudi njihovo realizacijo glede na cilje postavljene v resoluciji (ostali podatki so podrobneje predstavljeni v nadaljevanju pričujočega poročila).

Pomoč na domu za starejše

Ciljna skupina	Osebe stare nad 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje
Cilj ReNPSV2013-2020	3,5 % odstotka ciljne populacije oz. okoli 14.000 oseb, dnevno vključenih v obravnavo v različne (tudi nove) oblike pomoči na domu, vključno z oskrbo v oskrbovanih stanovanjih.
Realizacija cilja	<p>2017 Cilj ReNPSV</p> <p>● 1,7 % ciljne skupine je vključeno v storitev pomoči na domu</p>

Ob koncu leta 2017 je bilo glede na prvi pogoj upravičenosti v storitev vključenih 6.785 uporabnikov, glede na starostni pogoj 65 let in več pa 6.962 uporabnikov. Cilj ReNPSV (2013–2020) ciljno skupino opredeljuje drugače kot ReNPSV (2006–2010), in sicer jo veže na prvi pogoj upravičenosti do pomoči na domu ter ne zgolj na starost.

V nadaljevanju tako podatke analiziramo za 6.785 uporabnikov. Ker cilj poleg uporabnikov pomoči na domu v okviru mreže javne službe vključuje tudi druge oblike pomoči na domu (npr. bivanje v oskrbovanih stanovanjih), cilja s pričujočo analizo ne moremo v celoti preveriti.

Po podatkih Statističnega urada RS (v nadaljevanju SURS)⁵³ je bilo ob koncu leta 2017 v Sloveniji 395.629 prebivalcev starih 65 let ali več. V istem obdobju je bilo v Sloveniji 6.785 prejemnikov pomoči na domu v okviru mreže javne službe, ki so pomoč na domu prejeli zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost. Iz navedenega sledi, da je (enako kot od leta 2014 naprej) **1,7 % ciljne skupine** vključene v storitev pomoči na domu, kar pomeni, da je cilj realiziran v slabi polovici (cilj 3,5 % oz. 14.000 oseb). Število starejših od 65 let se je v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 povišalo za 2,6 %, število prejemnikov pomoči na domu, ki storitev prejema zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, pa za 4,9 %. Ta delež se je v letošnjem letu torej povišal bolj kot je naraslo število prebivalcev, kar kaže na nekoliko uspešnejše vključevanje te ciljne populacije v storitev v primerjavi s preteklim letom.

Kljub temu da se na nacionalni ravni slika izrazito ne spreminja, pa se na občinskem nivoju doseganje zastavljenega cilja izboljšuje. Iz leta v leto namreč upada delež občin, kjer je v storitev vključenih do vključno 1,5 % oseb v starosti 65 in več (to so občine z najnižjo realizacijo) in narašča delež občin, kjer je v storitev vključenih nad 1,5 % do vključno 3,0 % oseb. V primerjavi z lanskim letom je tako v prvi skupini 11 občin manj, v drugi pa šest več. Prav tako je naraslo število občin, kjer je v storitev vključenih nad 3 % oseb v starosti 65 ali več. Teh občin je 22 (10,4 %).

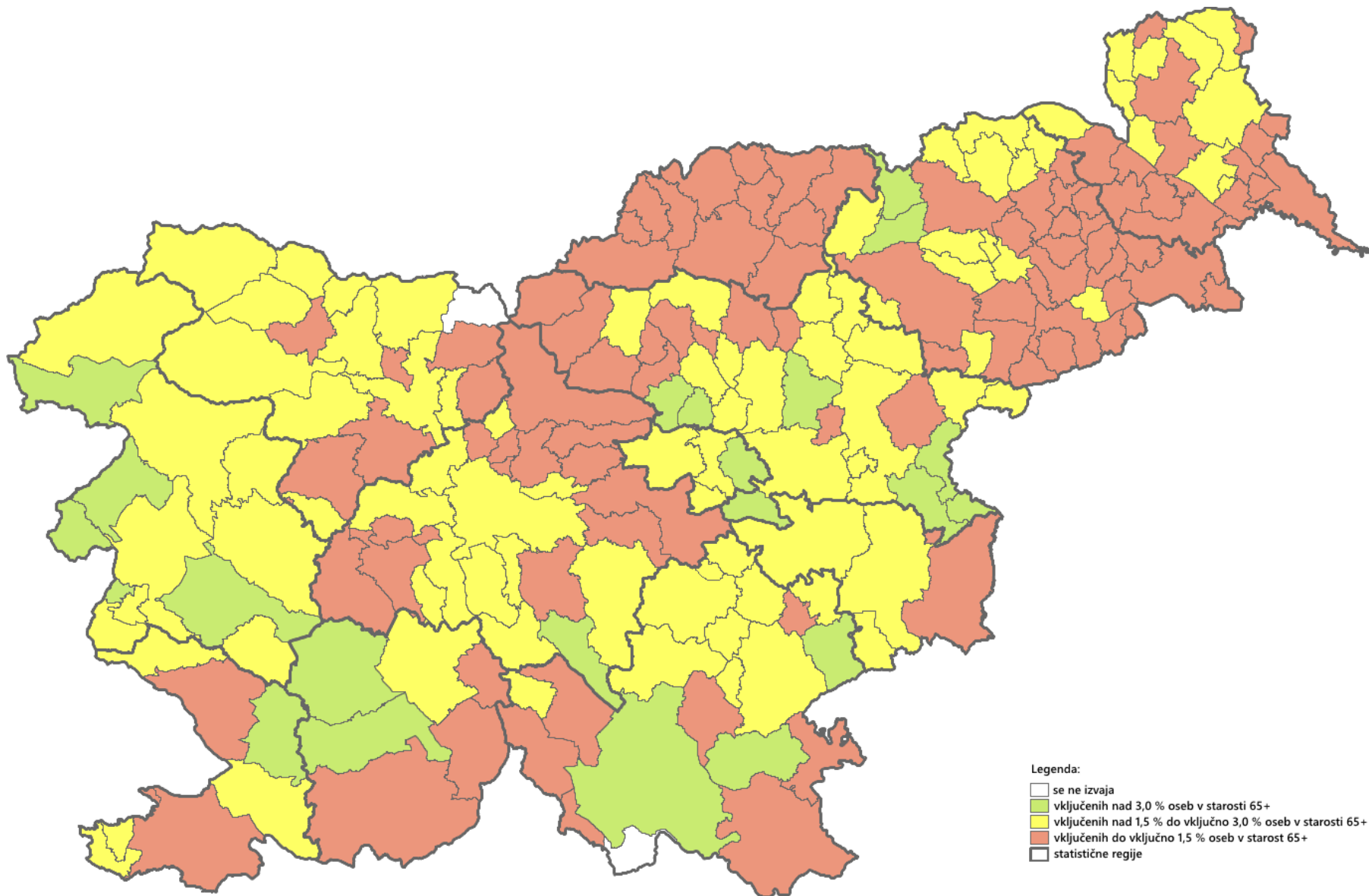
Če se osredotočimo na cilj ReNPSV 2013–2020 (3,5 % ciljne populacije) ugotovimo, da ga samo s storitvijo pomoči na domu dosega 11 občin.

Preglednica 9.1: Doseganje cilja po občinah – delež oseb, starih 65 let in več, ki prejema pomoč na domu (2013–2017)

Realizacija	2013		2014		2015		2016		2017	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Občine, kjer je v storitev vključenih do vključno 1,5 % oseb v starosti 65 let in več; med njimi so tudi občine, ki niso podelile koncesije ali nimajo uporabnikov	127	60,2	119	56,4	120	56,6	113	53,3	102	48,1
Občine, kjer je v storitev vključenih nad 1,5 do vključno 3,0 % oseb v starosti 65 let in več	63	29,9	66	31,3	74	34,9	82	38,7	88	41,5
Občine, kjer je v storitev vključenih nad 3 % oseb v starosti 65 let in več	21	10,0	26	12,3	18	8,5	17	8,0	22	10,4
Skupaj število občin	211	100,0	211	100,0	212	100,0	212	100,0	212	100,0

⁵³ Iz podatkovnega portala SI-STAT smo uporabili podatke o številu prebivalcev, starih 65 let ali več za obdobje 2017H2.

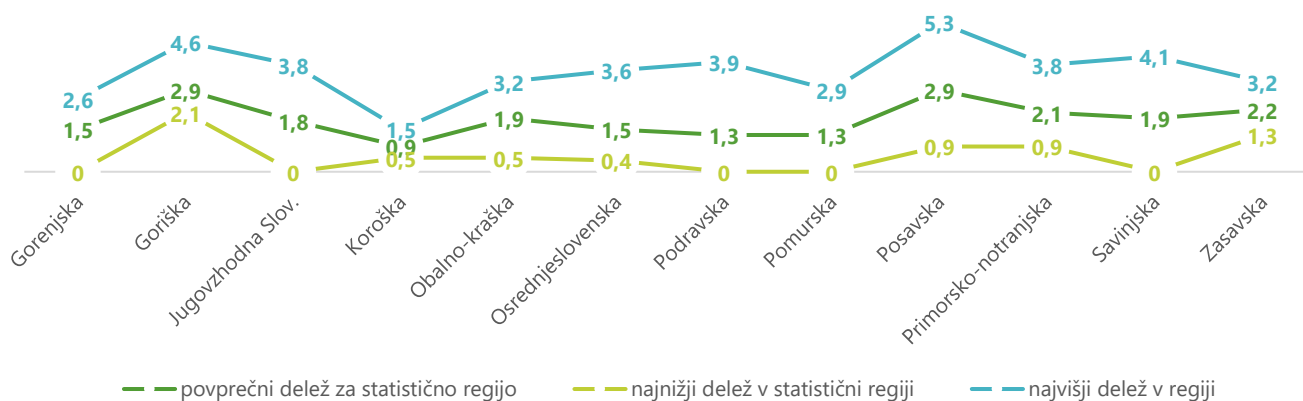
Zemljevid 9.1: Delež oseb, starih 65 let in več, ki prejemajo pomoč na domu po slovenskih občinah (v %)

Podrobnejše podatke prikazujemo v Prilogi A, kjer so navedeni podatki o populaciji oseb starih 65 let in več po posameznih občinah, podatki o tem, koliko starejših oseb naj bi bilo po ReNPSV 2013–2020 vključenih v pomoč na domu za starejše in koliko oseb iz ciljne populacije je na dan 31. 12. 2017 prejelo to storitev. Za vsako posamezno občino prikazujemo tudi učinek cilja v odstotkih. Občine z vsaj 3,5 % učinkom so označene krepko.

Če pogledamo učinek cilja ReNPSV (2013–2020) glede na statistične regije, ugotovimo, da se doseganje nacionalnega cilja tako kot med občinami zelo razlikuje tudi med regijami, kar je razvidno iz naslednje slike. V letu 2012 je cilj prejšnjega ReNPSV (2006–2010) dosegla le ena regija, goriška (3,0 %). Podoben trend se nadaljuje tudi v naslednjih letih, vendar nobena od regij ne dosega cilja ReNPSV (2013–2020). Enako kot v lanskem letu se cilju najbolj približata goriška (AS=2,9; Me=2,6) in posavska regija (AS=2,9; Me=2,6). Storitev je najslabše razvita na Koroškem (AS=0,9; Me=0,8).

Slika 9.1: Delež oseb, starih 65 let in več, ki prejemale pomoč na domu glede na statistične regije (v %) (31. 12. 2017)

Pomoč na domu za odrasle invalidne osebe, kronično bolne in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja

Ciljna skupina	Osebe, ki izpolnjujejo pogoje po ZDVDP in ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu in druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij ter kronično bolne in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida in so po oceni pristojnega CSD brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje.
Cilj ReNPSV2013-2020	Vključitev 1.200 oseb iz te ciljne populacije.
Realizacija cilja	<p>2017 Cilj ReNPSV</p> <p>● Nacionalno zastavljeni cilj je realiziran 78,3-odstotno</p>

Ob koncu leta 2017 je pomoč na domu prejelo 939 oseb iz ciljne populacije odraslih invalidnih oseb, kronično bolnih in oseb z dolgotrajnimi okvarami zdravja, kar je za 4,1 % več kot v lanskem letu. Nacionalno zastavljeni

cilj (1.200 oseb) je tako realiziran **78,3-odstotno**. Realizacija v zadnjih treh letih postopoma narašča, v letu 2015 je bila 73-odstotna, v letu 2016 pa 75-odstotna.

Pomoč na domu za otroke in mladostnike

Ciljna skupina	Hudo bolni otroci in mladoletniki ali otroci in mladoletniki s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki niso vključeni v organizirane oblike varstva
Cilj ReNPSV2013-2020	Obravnavati okoli 30 % vseh uporabnikov, vključitev v storitev dnevnega varstva otrok in mladoletnikov z motnjami v duševnem razvoju.

Na dan 31. 12. 2017 je pomoč na domu prejelo sedem oseb iz te ciljne skupine. Glede na opredelitev ciljne skupine in cilja v ReNPSV (2013–2020) v okviru pomoči na domu za otroke in mladostnike realizacije cilja ne moremo izračunati, saj obseg (stanje in cilj) in organiziranost storitve nista opredeljena skladno s ciljno skupino.

Pomoč na domu se je torej v prvem obdobju izvajanja zelo hitro širila in je po podatkih Skupnosti CSD Slovenije (1999, 25–38) v letu 1998 dosegla skoraj 4.000 uporabnikov. Gre za podatke centrov za socialno delo, ki so bili v tistem času pobudnik in glavni nosilec izvajanja storitve. Po podatkih MDDSZ (2005) je bilo ob koncu leta 2004 približno 4.700 uporabnikov, po 13. letih pa po podatkih Inštituta RS za socialno varstvo 7.731 uporabnikov.

Preglednica 9.2: Osnovni podatki o pomoči na domu v različnih časovnih obdobjih (1998–2017)⁵⁴

Leto zajema	Izvajalci	Število uporabnikov	Število oskrbovalk	Vir podatkov
V letu 1998	CSD ⁵⁵	3.909	612	Skupnost CSD Slovenije (1999: 25–38)
V prvi polovici leta 2002	52 CSD, 5 DSO, 3 izvajalci s koncesijo ⁵⁶	4.590	660	Poročilo o izvajanju Programa (2003)
Konec leta 2004	CSD, DSO, koncesionarji, drugi JZ ⁵⁷	4.732	590 (ocena) ⁵⁸	MDDSZ (2005)
V prvi polovici leta 2007	45 CSD, 15 DSO in POS, 9 koncesionarjev, 3 specializirani JZ	5.595	780 ⁵⁹	Smolej idr. (2008)
Na dan 31. 12. 2011	42 CSD, 19 DSO in POS, 11 koncesionarjev, 3 specializirani JZ	6.624	910 ⁶⁰	Nagode in druge (2012)
Na dan 31. 12. 2014	33 CSD, 25 DSO in POS, 19 koncesionarjev, 2 specializirana JZ	6.888	938	Lebar in druge (2015)

⁵⁴ Neposredna primerjava med podatki ni možna, saj so bili ti po letih zbrani z različnimi metodološkimi pristopi.

⁵⁵ Raziskava se nanaša zgolj na delo centrov za socialno delo. Anketo je izpolnilo 61 od skupno 62 centrov za socialno delo. Več o populaciji in vzorcu v Skupnost CSD Slovenije (1999: 25).

⁵⁶ Storitve se je izvajalo v 162 slovenskih občinah.

⁵⁷ Vprašalnik je vrnilo 176 od 193 občin. V 17 občinah storitve niso izvajali. V analizo so zajeti vsi izvajalci storitve, na voljo niso zgolj podatki centrov za socialno delo.

⁵⁸ V poročilu je navedeno, da je razmerje med številom uporabnikov in številom socialnih oskrbovalk 8 : 1.

⁵⁹ Poleg tega še 70 oseb za vodenje in koordiniranje storitve.

⁶⁰ Poleg tega še 64 oseb za vodenje in koordiniranje storitve.

Leto zajema	Izvajalci	Število uporabnikov	Število oskrbovalk	Vir podatkov
Na dan 31. 12. 2015	29 CSD, 29 DSO in POS, 19 koncesionarjev, 2 specializirana JZ	7.100	1.024	Nagode in drugi (2016)
Na dan 31. 12. 2016	30 DSO in POS, 28 CSD, 19 koncesionarjev, 2 specializirana JZ	7.374	968	Lebar in drugi (2017)
Na dan 31. 12. 2017	27 CSD, 31 DOS in POS, drugi javni zavodi (3), zasebniki (20)	7.731	1.074	pričujoče poročilo

Razvoju socialnovarstvene storitve pomoč na domu je bilo v praktično vseh strateških dokumentih s tega področja namenjeno relativno veliko pozornosti. Skozi nacionalne programe in strategije je bilo namreč nazorno preferirano širjenje storitve pomoči na domu in spodbujanje vseh ostalih skupnostnih oblik oskrbe ter s tem naklonjenost procesu deinstitucionalizacije in pluralizacije oblik oskrbe v skupnosti. Kljub temu opazamo velik razkorak med deklarativno vizijo in izrečenim ciljem ter stanjem v praksi, saj je po hitrem uvodnem razvoju dejansko uresničevanje zastavljenih ciljev napredovalo zelo počasi in še danes ni doseglo predvidenih učinkov.

10

SKLEPNE UGOTOVITVE
IN PREDLOGI

Pričujoča analiza je že enajsta po vrsti, ki jo na IRSSV redno letno pripravljamo za naročnika MDDSZ, in sicer z namenom zagotoviti kakovostne in verodostojne nacionalne statistike na področju zagotavljanja in izvajanja pomoči na domu. V analizo za leto 2017 je vključenih vseh 212 slovenskih občin in vseh 81 izvajalcev pomoči na domu, kar predstavlja 100-odstotno zajetje podatkov. Zaradi kompleksnejše metodologije, ki je sestavljena iz več različnih merskih instrumentov, smo zbrali različne podatke: od podatkov na agregatni ravni, torej na ravni občine ali na ravni izvajalca pomoči na domu, do anonimiziranih podatkov na individualni ravni, kar pomeni za vsakega vključenega uporabnika ter zaposlenega za izvajanje pomoči na domu posebej. V fazi interpretacije smo različno zbrane podatke združevali.

V nadaljevanju navajamo nekaj ključnih ugotovitev letošnje, enajste, analize, ki jih prikažemo po posameznih vsebinskih sklopih. Kjer je mogoče, letošnje podatke primerjamo s podatki iz prejšnjih analiz in s tem omogočimo opazovanje trenda razvoja pomoči na domu od leta 2006 do 2017.

Zagotavljanje in organizacija storitve po slovenskih občinah

- Pomoč na domu je bila v okviru mreže javne službe na dan 31. 12. 2017 pravno-formalno zagotovljena v **210 od 212 občin. Le občini Jezersko in Kostel namreč nista podelili koncesije** za izvajanje pomoči na domu oz. nista sklenili pogodbe z nobenim javnim zavodom.
- V treh občinah ni bilo nobenega uporabnika pomoči na domu.
- Skupaj je pomoč na domu v okviru mreže javne službe izvajalo **81 različnih izvajalcev**, lani smo prvič beležili večje število domov za starejše v primerjavi s CSD, trend se nadaljuje tudi v letošnjem letu (27 vs. 31).
- Storitve v občini načeloma izvaja le **en izvajalec**, ki ima z občino sklenjeno pogodbo ali koncesijo, izjema sta le Ajdovščina in Ljubljana s po dvema izvajalcema pomoči na domu.
- V povprečju je v letu 2017 en izvajalec izvajal pomoč na domu za 2,1 občin.

Cenovna dostopnost

- **Povprečna potrjena cena ob delavnikih (cena, ki jo plača uporabnik) storitve pomoči na domu na uro je na dan 31. 12. 2017 znašala 5,30 evra,** kar je 19 centov več kot na dan 31. 12. 2016.
- Za storitve, opravljene **ob sobotah, je povprečna potrjena cena na dan 31. 12. 2017 znašala 5,48 evrov.** Povprečna cena storitve je ob **nedeljah za uporabnika znašala 6,91 evra, ob praznikih pa 7,23 evra.** Vse cene so se v primerjavi s preteklim letom zvišale.
- Izvajanje pomoči na domu je bilo za uporabnike **brezplačno v eni občini (Odranci).**
- Podobno kot v preteklih letih je tudi v letu 2017 **povprečna cena za uporabnika najnižja v goriški regiji (4,39 EUR).**
- Povprečna cena za uporabnike je **najnižja v specializiranih zavodih za pomoč na domu (4,21 EUR),** ki je v primerjavi s preteklim letom celo nekoliko upadla, sledijo **CSD (5,12 EUR).** Uporabniki v povprečju še vedno največ plačujejo pri zasebnikih, **5,55 EUR.**
- **Celotni stroški pomoči na domu na uro so na dan 31. 12. 2017 v povprečju znašali 17,19 evrov.**
- Najnižji povprečni strošek storitve je bil v letu 2017 v **pomurski regiji** (16,05 EUR), najvišji pa v **primorsko-notranjski** regiji (20,85 EUR).
- V letu 2017 imajo podobno kot v preteklih letih v povprečju najvišje celotne stroške storitve **domovi za starejše in posebni socialnovarstveni zavodi** (17,79 EUR), sledijo pa jim CSD (17,08 EUR) in nato še zasebniki (16,47 EUR). Tokrat imajo prvič najnižje povprečne celotne stroške drugi javni zavodi (16,14 EUR). **Zasebniki** imajo v primerjavi z javnimi zavodi nižje povprečne celotne stroške storitve (16,47 vs. 17,38 EUR).
- **Povprečni celotni stroški storitve na dan 31. 12. 2017 za nedeljo znašali 21,19 evrov, za praznik pa 22,05 evrov.**

- Celotna sredstva za pomoč na domu (z oprostitev) so v letu 2017 skupaj znašala **23.525.560,64 evrov.**
- Občine so za subvencioniranje pomoči na domu v letu 2017 skupaj namenile **17.031.662,99 evrov** (brez oprostitev), za doplačila oz. oprostitve plačila storitve nekaterim uporabnikom pa še dodatnih 750.308,83 evrov.
- Državne subvencije so v letu 2017 znašale **138.592.83 evrov** in so v primerjavi z letom poprej upadle za kar 35,1 %. Sredstva države so v letu 2017 pridobili v 22 občinah.
- Uporabniki in zavezanci so v letu 2017 skupno plačali **5.595.249,49 evrov,** kar je za 6,3 % več kot v letu 2016.

Časovna dostopnost

- V letu 2017 je imelo 210 občin na dan 31. 12. sprejeto ceno za izvajanje pomoči na domu ob delavnikih, 155 občin je ceno sprejelo tudi ob sobotah, 146 občin pa tudi ob nedeljah in med prazniki.
- **V 45 občinah je storitev dostopna le ob delavnikih dopoldne.**
- Storitev je bila za uporabnike ob popoldnevih dostopna v 142 občinah (67,6 %).
- Pravno-formalno so storitev zagotavljali **vsak dan dopoldne in popoldne** v 130 občinah (61,9 %), kar je bistveno več kot v letu 2014 (113 občin) in kaže na izboljšanje časovne dostopnosti v zadnjih letih.
- Glede na termin izvajanja ugotavljamo, da skoraj **dve tretjini uporabnikov (67,3 %)** storitev prejema samo v dopoldanskem času, 25,2 % jih storitev prejema dopoldne in popoldne, zgolj 3,8 % uporabnikov le v popoldanskem času.
- Glede na dan izvajanja ugotavljamo, da **velika večina uporabnikov (77,7 %)** storitev prejema samo od ponedeljka do petka, 15,4 % uporabnikov pa vse dni v tednu (delavniki, sobota, nedelja in prazniki). Nadalje ugotavljamo, da velika večina (58,6 %) uporabnikov storitev prejema samo ob delavnikih dopoldne.

Kader in izvajanje pomoči na domu

- Obseg zaposlitve za strokovno pripravo, vodenje in koordiniranje oskrbe je na dan 31. 12. 2017 znašal **77,8 zaposlitve** in se v primerjavi s preteklim letom ni izrazito spremenil (77,1).
- Strokovno pripravo, vodenje in koordiniranje oskrbe je na dan 31. 12. 2017 izvajalo 119 različnih oseb. Večina vodij oz. koordinatorok je **žensk** (96,6 %), v povprečju pa so **stare 42,2 let** (med 24 in 62 let).
- Tako v letu 2016 kot 2017 je bila večina vodij in koordinatorok **socialnih delavk**, čeprav je njihov delež v letu 2017 nekoliko upadel (iz 78,5 % na 68,6 %). Povišal se je namreč delež vodij in koordinatorok drugih družboslovnih smeri (iz 15,9 % na 20,3 %).
- Obseg zaposlitve za neposredno socialno oskrbo je v na dan 31. 12. 2017 znašal **1044,8**. Skupaj je socialno oskrbo na domu izvajalo 1.074 oseb. V primerjavi z letom 2016 beležimo velik porast zaposlitev za neposredno socialno oskrbo, in sicer za 11 odstotkov.
- Velika večina (96,9 %) socialnih oskrbovalk, ki so na dan 31. 12. 2017 izvajale oskrbo, je bila **redno zaposlenih** bodisi za nedoločen bodisi za določen čas.
- Podatki tudi letos potrjujejo, da je večina socialnih oskrbovalk **žensk** (97,4 %). Povprečna starost socialnih oskrbovalk je v letu 2017 45,2 leti, kar je nekoliko višje kot v letu 2016 (44,9 let). Povprečna starost socialnih oskrbovalk se iz leta v leto viša.
- **Plače socialnih oskrbovalk so se v povprečju v preteklem letu izboljšale.** Po Aneksu h kolektivni pogodbi za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije se delovno mesto Socialna oskrbovalka II (brez napredovanj) od julija 2017 dalje namreč uvršča dva plačna razreda višje. V letošnjem letu tako ugotavljamo, da povprečen plačni razred glede na veljavno plačno lestvico javnega sektorja na dan 31. 12. 2017 znaša 19,4; **v povprečju se tako socialne oskrbovalke v primerjavi z letom 2016 uvrščajo 1,6 plačnega razreda višje.**
- Kot kažejo podatki, je v letu 2017 **ena socialna oskrbovalka obiskala posameznega uporabnika 12,8-krat na mesec**, kar je do sedaj pri zbiranjih podatkov že drugo leto zapored najnižje.
- Podatki, ki smo jih zbrali v preteklih letih (2007–2014), so kazali, da socialna oskrbovalka za enkratni obisk pri uporabniku povprečno porabi uro učinkovitega časa. Po zbranih individualiziranih podatkih že tretje leto zapored ugotavljamo, da je tega časa nekoliko manj, in sicer v letu 2017 v **povprečju 51,7 minut**.

- Socialne oskrbovalke so opravile v letu 2017 povprečno **99,8 učinkovnih ur na mesec**. Povprečno mesečno število učinkovnih ur se skozi leta izraziteje ne spreminja, in sicer se giblje med 99 in 105 urami. Kot v vseh prejšnjih letih, tudi letos ugotavljamo, da izvajalci pomoči na domu v povprečju ne dosegajo normativa storitve, ki predvideva povprečno 110 ur učinkovnega dela na mesec.

Uporabniki pomoči na domu

- Na dan 31. 12. 2017 je bilo v Sloveniji **7.731 uporabnikov** pomoči na domu. **Število uporabnikov je v primerjavi z letom 2016 naraslo za 4,8 %**.
- Število vseh uporabnikov v letu 2017 je bilo **11.783**.
- V letu 2017 je s prejetjem storitve v istem obdobju **prenehalo 4.052 uporabnikov** pomoči na domu (največ zaradi smrti – 36,6 %).
- **Tretjina uporabnikov** (33,3 %) se je v storitev **vkjučila v letu 2017**, le manjši delež uporabnikov pa je v storitev **vkjučenih več kot sedem let (7,9 %)**.
- Med uporabniki pomoči na domu je približno **dve tretjini žensk (5.102)**.
- **Slaba polovica (48,1 %)** uporabnikov je **ovdovelih, 28,4 % je poročenih oz. v izvenzakonski skupnosti**.
- Največ oseb (6.785 oseb) je v storitev vključenih zaradi **starosti ali pojavov, ki spremljajo starost in so nezmožne za popolnoma samostojno življenje**.
- V celotni populaciji prejemnikov pomoči na domu se najbolj drastično spreminja delež oseb v starosti **80 let in več**, in sicer je le ta v letu 2009 znašal 53,4 %, v letu 2017 pa je dosegel že **64,1 %**, kar pomeni 4.956 uporabnikov.
- Na dan 31. 12. 2017 so v 36 slovenskih občinah zabeležili **55 uporabnikov (0,7 %)**, ki so imeli **začasno bivališče v drugih občinah**.
- V letu 2017 so vsi uporabniki skupaj prejeli **17.827 opravil iz vseh treh sklopov**. **Najvišji je delež gospodinjske pomoči (38,9 %)**; sledi pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (34,2 %), najnižji pa je delež temeljnih dnevnih opravil (26,9 %).
- V povprečju so uporabniki prejeli 2,3 opravila.
- V letu 2017 je **dobra polovica uporabnikov (4.672 oz. 60,5 %) prejela manj kot 3,5 ure pomoči na domu tedensko**.
- V povprečju so uporabniki v letu 2017 prejeli **19,3 obiskov mesečno**.
- Na dan 31. 12. 2017 je bilo po poročanih podatkih **najmanj 590 uporabnikov (7,6 %) opravičenih plačila storitve, od tega 61,2 % v celoti**.

Nezadovoljene potrebe

- Podatki za leto 2017 kažejo, da med uporabniki pomoči na domu ostaja določen obseg potreb ostaja nezadovoljen. Med uporabniki storitve so namreč tudi takšni, ki bi potrebovali izvajanje v večjem obsegu, in sicer je takšnih oseb najmanj 500.
- **Izvajalci pomoči na domu so v letu 2017 zavrnil najmanj 77 oseb** (pri decetih izvajalcih), ki so izrazile željo po vključitvi v storitev in bile do te tudi upravičene.
- Poleg tega izvajalci storitve ocenjujejo tudi, da so potrebe po storitvi večje oz. poročajo, da v svojih lokalnih okoljih prepoznajo osebe, ki bi bile do storitve upravičene, pa se vanjo ne vključijo oz. za storitev ne zaprosijo. Tako poroča 46 izvajalcev. Letos ocenjujemo, **da bi se v Sloveniji v tem trenutku v pomoč na domu lahko vključilo še najmanj 500 oseb**, ki tega iz različnih razlogov ne storijo.
- Na čakalnem seznamu je bilo **524 oseb**.

Strateško načrtovanje razvoja s poudarkom na ReNPSV (2013–2020)

- Ob koncu leta 2017 je bilo glede na prvi pogoj upravičenosti v storitev pomoči na domu vključenih 6.785 uporabnikov, glede na starostni pogoj 65 let in več pa 6.962 uporabnikov. Cilj ReNPSV (2013–2020) ciljno skupino veže na prvi pogoj upravičenosti ter ne zgolj na starost, zato pri preverjanju doseganja cilja vključujemo 6.785 uporabnikov. Cilja z analizo sicer ne moremo v celoti preveriti, saj poleg uporabnikov pomoči na domu v okviru mreže javne službe vključuje tudi druge oblike pomoči na domu (npr. bivanje v oskrbovanih stanovanjih).
- Pomoč na domu enako kot v lanskem letu prejema **1,7 % oseb**, starih 65 let ali več, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje. Cilj ReNPSV (2013–2020) je tako realiziran **skoraj do polovice**.
- Kljub temu da se na nacionalni ravni slika izrazito ne spreminja, pa se **na občinskem nivoju doseganje zastavljenega cilja izboljšuje**. Iz leta v leto namreč upada delež občin, kjer je v storitev vključenih do vključno 1,5 % oseb v starosti 65 in več in narašča delež občin, kjer je v storitev vključenih nad 1,5 % do vključno 3,0 % oseb. V primerjavi z lanskim letom je tako v prvi skupini 11 občin manj, v drugi pa šest več.
- Ob koncu leta 2017 je bilo v storitev vključenih **939 oseb** iz ciljne populacije odraslih invalidnih oseb, kronično bolnih in oseb z dolgotrajnimi okvarami zdravja, kar pomeni, da je nacionalno zastavljeni cilj realiziran **78,3-odstotno**.

(cilj je 1.200 oseb). Realizacija tega cilja v zadnjih treh letih postopno narašča (leta 2015 je bila 73-odstotna).

- Uresničevanja cilja za storitev pomoč na domu za otroke in mladostnike ne moremo izračunati, saj obseg (stanje in cilj) in organiziranost storitve **nista opredeljena skladno s ciljno skupino**.

S pričujočo analizo smo pokazali aktualno stanje in glavne trende (2006-2017) pri zagotavljanju in izvajanju pomoči na domu po slovenskih občinah. Poglobljen prikaz pridobljenih podatkov bomo vključili v nadaljevanju te naloge, saj bomo do konca leta 2018 pripravili še strokovne podlage za nadaljnji razvoj pomoči na domu, in sicer kot nadgradnjo obstoječi analizi.

11

VIRI IN LITERATURA

- 1KA (Verzija 17.05.02) [programska oprema]. (2017). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. Dostopno prek <https://www.1ka.si>
- Arnšek, T. 2013. *Vsebinsko poročilo o ugotovitvah inšpekcijskih nadzorov v letu 2012 za storitve: institucionalno varstvo starejših, pomoč družini na domu kot socialna oskrba na domu, socialni servis*. Ljubljana: Inšpektorat RS za delo.
- Arnšek, T. 2014. *Vsebinsko poročilo o ugotovitvah inšpekcijskih nadzorov v letu 2013 za storitve: institucionalno varstvo starejših, pomoč družini na domu kot socialna oskrba na domu, socialni servis*. Ljubljana: Inšpektorat RS za delo.
- Arnšek, T. 2015. *Vsebinsko poročilo o ugotovitvah inšpekcijskih nadzorov v letu 2014 za storitve: I. institucionalno varstvo starejših, II. pomoč družini na domu kot socialna oskrba na domu, III. socialni servis*. Ljubljana: Inšpektorat RS za delo.
- Arnšek, T. 2016. *Vsebinsko poročilo o ugotovitvah inšpekcijskih nadzorov v letu 2015 za storitve: institucionalno varstvo starejših, pomoč družini na domu kot socialna oskrba na domu, socialni servis*. Ljubljana: Inšpektorat RS za delo.
- Creswell J. W. in V. L. Plano Clark. 2007. *Designing and Conducting Mixed Methods Research*. Thousand Oaks, California: Sage Publications, Inc.
- Genet, Nadine, Boerma, Wienke, Kroneman, Madelon, Hutchinson, Allen in Richard B. Saltman (ur). 2012a. *Home Care across Europe. Current structure and future challenges*. United Kingdom: European Observatory on Health Systems and Policies, Nivel.
- Hlebec, V., M. Nagode in M. Flipovič-Hrast. 2014. *Kakovost socialne oskrbe na domu: vrednotenje, podatki in priporočila*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Založba FDV.
- Kalton, G. in V. Vehovar. 2001. *Vzorčenje v anketah*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Lebar, L., N. Kovač in M. Nagode. 2015. *Izvajanje pomoči na domu: analiza stanja v letu 2014*. Ljubljana: Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. 2005. *Analiza podatkov o izvajanju pomoči na domu*. Interno gradivo.
- Ministrstvo za finance. 2016. *Določitev koeficientov razvitosti občin za leti 2016 in 2017 z dne 4. 1. 2016*. Dostopno prek: http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/lokalne_skupnosti/izracuni/dolocitev_koeficientov_razvitosti_obcin/za_leti_2016_in_2017/ (26. julij 2017).
- Nacionalni program socialnega varstva do 2005 (Ur. l. RS 31/2000).
- Nagode, M. 2014. *Vrednotenje kakovosti socialne oskrbe na domu: pristopi in instrumenti*. Magistrsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Nagode, M. in L. Lebar. 2013. *Izvajanje pomoči na domu: analiza stanja v letu 2013*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- Nagode, M. in S. Smolej. 2015. *Priprava izhodišč za spremljanje podatkov varstveno delovnih centrov*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- Nagode, M. in S. Smolej. 2017. Dramatičen razkorak med dolgotrajno socialno oskrbo na domu in v instituciji? *Kakovostna starost* 20 (1): 3–15.

- Nagode, M., E. Zver, S. Marn, A. Jacovič in D. Dominkuš. 2014b. Dolgotrajna oskrba – uporaba mednarodne definicije v Sloveniji. *Zbirka Delovni zvezki UMAR*. Ljubljana: Urad za makroekonomske analize in razvoj.
- Nagode, M., L. Lebar in P. Jakob Krejan. 2014a. *Izvajanje pomoči na domu: analiza stanja v letu 2013*. Ljubljana: Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.
- Nagode, M., L. Lebar, N. Kovač in N. Vidrih. 2016. *Izvajanje pomoči na domu: analiza stanja v letu 2015*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- Nagode, M., N. Kovač in L. Lebar. 2013. Socialna oskrba na domu v mreži javne službe in zunaj nje. *Socialno delo* 52 (6): 361–371.
- Nagode, M., P. Jakob Krejan in S. Smolej. 2011. *Izvajanje pomoči na domu: analiza stanja v letu 2010*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- Nagode, M., P. Jakob Krejan in S. Smolej. 2012. *Izvajanje pomoči na domu: analiza stanja v letu 2011*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- Nagode, Mateja, Lea Lebar, Nadja Kovač. 2014. Pregled izvajanja socialne oskrbe na domu po evropskih državah s poudarkom na ocenjevanju potreb uporabnikov. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- *Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev*. Uradni list RS, št. 87/2006, 127/06, 8/07, 51/08, 5/09, 6/12.
- *Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev*. Uradni list RS, št. 28/11, 104/11 in 111/13.
- *Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev*. Uradni list RS, št. 52/95, 2/98, 19/99, 28/99 popr., 127/03, 125/04, 120/05 – Odl. US: U.I.: 192/05-29, 60/05, 120/05, 2/06 popr., 140/06, 120/07, 90/08, 121/08, 53/09 in 45/10.
- *Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2006–2010*. Uradni list RS 39/06.
- *Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020*. Uradni list RS 39/13.
- Seljak, R. 2011. *Kazalniki kakovosti*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
- Skupnost CSD Slovenije. 1999. Delo centrov za socialno delo na področju starih. *Bilten Skupnosti CSD Slovenije*, Kaljenje 1 (1): 25–38.
- Smolej S., M. Nagode, P. Jakob in V. Žiberna. 2008. *Analiza izvajanja pomoči na domu*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- Smolej S., M. Nagode, P. Jakob, V. Žiberna, P. Jerina in A. Kenda. 2009. *Izvajanje pomoči na domu. Analiza stanja januar–junij 2008*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- Smolej, S., M. Nagode in P. Jakob Krejan. 2010. *Izvajanje pomoči na domu. Analiza stanja v letu 2009*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- Statistični urad Republike Slovenije (SURS). 2013. *Spremembe uredbe NUTS*. Dostopno prek: <http://www.stat.si/StatWeb/glavnavigacija/podatki/prikazistaronovico?IdNovice=5983> (10. maj 2014).
- Statistični urad Republike Slovenije (SURS). 2016a. Podatkovni portal SI-STAT, Demografsko in socialno področje, Število prebivalcev, občine. Dostopno prek: http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/05_prebivalstvo/10_stevilo_preb/20_05C40_prebivalstvo_obcine/20_05C40_prebivalstvo_obcine.asp (28. julij 2017).

- Statistični urad Republike Slovenije (SURS). 2016b. Podatkovni portal SI-STAT, Splošno, Teritorialne enote in hišne številke. Dostopno prek: http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Splosno/02_upravna_razdelitev/02148_terit_enote/02148_terit_enote.asp (28. julij 2017).
- Statistični urad Republike Slovenije (SURS). 2017. *Sestava prebivalstva*. Metodološko pojasnilo. Dostopno prek: <http://www.stat.si/statweb/File/DocSysFile/7808> (22. maj 2017).
- Statistični urad Republike Slovenije. 2003. *Standardno poročilo o kakovosti*. Metodološka navodila za pripravo. Dostopno prek: http://www.stat.si/drz_stat_kakovost.asp (2. februar 2012).
- *Strategija varstva starejših do leta 2010 – solidarnost, sožitje in kakovostno staranje prebivalstva*. 2006. Dostopno prek: http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti_pdf/strategija_varstva_starejsih_splet_041006.pdf (9. 5. 2009).
- *Uredba o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev*. Uradni list RS 110/04, 124/04, 114/06.
- *Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb*. Uradni list RS, št. 41/83, 114/06-ZUTPG, 122/07 Odl. US: U-I-11/07-45, 61/10-ZSVarPre.
- *Zakon o socialnem varstvu*. Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 5/07 sklep, 23/07 – pop., 41/07 – pop., 5/08 sklep, 73/08 sklep, 8/09 sklep in 53/09 sklep.

12
PRILOGA

Priloga A: Učinek cilja ReNPSV (2013–2020) – po občinah, 2017

Občina	Število prebivalcev, starih 65 let in več (SLO)	3,5 % od populacije, stare 65 let in več	Število vključenih uporabnikov v PND zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost	Odstotek (%) ciljne populacije ReNPSV vključene v PND
Ajdovščina	3.590	126	110	3,1
Ankaran	658	23	3	0,5
Apače	637	22	13	2,0
Beltinci	1.515	53	25	1,7
Benedikt	326	11	1	0,3
Bistrica ob Sotli	283	10	15	5,3
Bled	1.828	64	26	1,4
Bloke	318	11	3	0,9
Bohinj	1.165	41	26	2,2
Borovnica	718	25	16	2,2
Bovec	757	26	16	2,1
Braslovče	1.022	36	17	1,7
Brda	1.223	43	42	3,4
Brezovica	2.107	74	45	2,1
Brežice	5.088	178	47	0,9
Cankova	315	11	9	2,9
Celje	9.561	335	304	3,2
Cerklje na Gorenjskem	1.306	46	7	0,5
Cerknica	2.210	77	39	1,8
Cerkno	907	32	22	2,4
Cerkvenjak	293	10	4	1,4
Cirkulane	406	14	3	0,7
Črenšovci	685	24	2	0,3
Črna na Koroškem	668	23	5	0,7
Črnomelj	2.849	100	34	1,2
Destrnik	409	14	3	0,7
Divača	762	27	24	3,1
Dobje	162	6	3	1,9
Dobrepolje	741	26	27	3,6
Dobrna	362	13	3	0,8
Dobrova-Polhov Gradec	1.324	46	29	2,2
Dobrovnik	279	10	2	0,7
Dol pri Ljubljani	917	32	16	1,7
Dolenjske Toplice	597	21	5	0,8
Domžale	6.001	210	31	0,5
Dornava	457	16	1	0,2
Dravograd	1.786	63	26	1,5
Duplek	1.140	40	13	1,1
Gorenja vas-Poljane	1.091	38	11	1,0
Gorišnica	720	25	1	0,1
Gorje	576	20	9	1,6
Gornja Radgona	1.719	60	15	0,9
Gornji Grad	603	21	3	0,5
Gornji Petrovci	482	17	8	1,7
Grad	482	17	14	2,9
Grosuplje	3.151	110	45	1,4
Hajdina	739	26	6	0,8
Hoče	2.198	77	35	1,6

Občina	Število prebivalcev, starih 65 let in več (SLO)	3,5 % od populacije, stare 65 let in več	Število vključenih uporabnikov v PND zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost	Odstotek (%) ciljne populacije ReNPSV vključene v PND
Hodoš	114	4	1	0,9
Horjul	613	21	3	0,5
Hrastnik	2.002	70	64	3,2
Hrpelje-Kozina	858	30	20	2,3
Idrija	2.566	90	61	2,4
Ig	1.199	42	26	2,2
Ilirska Bistrica	3.060	107	37	1,2
Ivančna Gorica	2.409	84	39	1,6
Izola	3.359	118	85	2,5
Jesenice	4.025	141	100	2,5
Jezerško	126	4	0	0,0
Juršinci	402	14	2	0,5
Kamnik	4.968	174	53	1,1
Kanal	1.182	41	37	3,1
Kidričevo	1.257	44	3	0,2
Kobarid	911	32	42	4,6
Kobilje	124	4	0	0,0
Kočevje	3.120	109	107	3,4
Komen	734	26	17	2,3
Komenda	826	29	15	1,8
Koper	10.172	356	135	1,3
Kostanjevica ob Krki	448	16	8	1,8
Kostel	192	7	0	0,0
Kozje	582	20	24	4,1
Kranj	10.383	363	163	1,6
Kranjska Gora	1.391	49	30	2,2
Križevci	785	27	11	1,4
Krško	4.632	162	139	3,0
Kungota	898	31	21	2,3
Kuzma	341	12	1	0,3
Laško	2.734	96	77	2,8
Lenart	1.660	58	22	1,3
Lendava	2.400	84	23	1,0
Litija	2.580	90	34	1,3
Ljubljana	54.926	1.922	880	1,6
Ljubno	466	16	10	2,1
Ljutomer	2.479	87	8	0,3
Log-Dragomer	816	29	10	1,2
Logatec	2.177	76	12	0,6
Loška Dolina	808	28	12	1,5
Loški Potok	378	13	3	0,8
Lovrenc na Pohorju	591	21	17	2,9
Luče	288	10	0	0,0
Lukovica	862	30	4	0,5
Majšperk	730	26	7	1,0
Makole	383	13	8	2,1
Maribor	24.574	860	323	1,3
Markovci	724	25	13	1,8
Medvode	3.140	110	48	1,5
Mengeš	1.447	51	20	1,4

Občina	Število prebivalcev, starih 65 let in več (SLO)	3,5 % od populacije, stare 65 let in več	Število vključenih uporabnikov v PND zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost	Odstotek (%) ciljne populacije ReNPSV vključene v PND
Metlika	1.682	59	18	1,1
Mežica	759	27	5	0,7
Miklavž na Dravskem polju	1.341	47	24	1,8
Miren-Kostanjevica	987	35	24	2,4
Mirna	430	15	11	2,6
Mirna peč	431	15	9	2,1
Mislinja	810	28	11	1,4
Mokronog - Trebelno	500	18	10	2,0
Moravče	786	28	4	0,5
Moravske Toplice	1.264	44	23	1,8
Mozirje	772	27	8	1,0
Murska Sobota	4.306	151	45	1,0
Muta	625	22	6	1,0
Naklo	1.034	36	14	1,4
Nazarje	442	15	1	0,2
Nova Gorica	6.958	244	184	2,6
Novo mesto	6.441	225	114	1,8
Odranci	293	10	6	2,0
Oplotnica	669	23	17	2,5
Ormož	2.460	86	23	0,9
Osilnica	100	4	0	0,0
Pesnica	1.523	53	30	2,0
Piran	3.793	133	81	2,1
Pivka	1.166	41	38	3,3
Podčetrtek	609	21	23	3,8
Podlehnik	313	11	2	0,6
Podvelka	444	16	2	0,5
Poljčane	971	34	4	0,4
Polzela	1.202	42	23	1,9
Postojna	2.872	101	110	3,8
Prebold	967	34	19	2,0
Preddvor	776	27	4	0,5
Prevalje	1.471	51	13	0,9
Ptuj	4.815	169	50	1,0
Puonci	1.183	41	17	1,4
Rače-Fram	1.283	45	30	2,3
Radeče	849	30	34	4,0
Radenci	1.203	42	11	0,9
Radlje ob Dravi	1.219	43	14	1,1
Radovljica	4.037	141	73	1,8
Ravne na Koroškem	2.214	77	20	0,9
Razkrižje	251	9	0	0,0
Rečica ob Savinji	440	15	6	1,4
Renče-Vogrsko	942	33	22	2,3
Ribnica	1.642	57	19	1,2
Ribnica na Pohorju	223	8	1	0,4
Rogaška Slatina	1.972	69	31	1,6
Rogašovci	521	18	12	2,3
Rogatec	507	18	13	2,6

Občina	Število prebivalcev, starih 65 let in več (SLO)	3,5 % od populacije, stare 65 let in več	Število vključenih uporabnikov v PND zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost	Odstotek (%) ciljne populacije ReNPSV vključene v PND
Ruše	1.477	52	58	3,9
Selnica ob Dravi	902	32	28	3,1
Semič	720	25	27	3,8
Sevnica	3.495	122	74	2,1
Sežana	2.761	97	30	1,1
Slovenj Gradec	2.954	103	22	0,7
Slovenska Bistrica	4.457	156	55	1,2
Slovenske Konjice	2.442	85	43	1,8
Sodražica	417	15	7	1,7
Solčava	104	4	0	0,0
Središče ob Dravi	437	15	4	0,9
Starše	796	28	17	2,1
Straža	685	24	20	2,9
Sveta Ana	379	13	8	2,1
Sveta Trojica v Slovenskih Goricah	372	13	4	1,1
Sveti Andraž v Slovenskih goricah	151	5	0	0,0
Sveti Jurij ob Ščavnici	512	18	7	1,4
Sveti Jurij v Slovenskih Goricah	392	14	6	1,5
Sveti Tomaž	360	13	2	0,6
Šalovci	353	12	10	2,8
Šempeter-Vrtojba	1.438	50	52	3,6
Šenčur	1.439	50	24	1,7
Šentilj	1.509	53	32	2,1
Šentjernej	1.129	40	34	3,0
Šentjur	3.446	121	52	1,5
Šentrupert	459	16	10	2,2
Škocjan	439	15	7	1,6
Škofja Loka	4.216	148	46	1,1
Škofljica	1.755	61	36	2,1
Šmarje pri Jelšah	1.879	66	24	1,3
Šmarješke Toplice	584	20	4	0,7
Šmartno ob Paki	537	19	7	1,3
Šmartno pri Litiji	987	35	9	0,9
Šoštanj	1.549	54	34	2,2
Štore	916	32	11	1,2
Tabor	282	10	10	3,5
Tišina	738	26	16	2,2
Tolmin	2.631	92	56	2,1
Trbovlje	3.509	123	65	1,9
Trebnje	1.956	68	41	2,1
Trnovska vas	184	6	1	0,5
Trzin	814	28	10	1,2
Tržič	3.039	106	50	1,6
Turnišče	556	19	4	0,7
Velenje	5.396	189	64	1,2
Velika Polana	296	10	2	0,7
Velike Lašče	806	28	24	3,0

Občina	Število prebivalcev, starih 65 let in več (SLO)	3,5 % od populacije, stare 65 let in več	Število vključenih uporabnikov v PND zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost	Odstotek (%) ciljne populacije ReNPSV vključene v PND
Veržej	307	11	3	1,0
Videm	872	31	6	0,7
Vipava	1.114	39	31	2,8
Vitanje	396	14	9	2,3
Vodice	725	25	3	0,4
Vojnik	1.726	60	38	2,2
Vransko	501	18	16	3,2
Vrhnika	2.941	103	39	1,3
Vuzenica	456	16	3	0,7
Zagorje ob Savi	3.198	112	78	2,4
Zavrč	211	7	0	0,0
Zreče	1.024	36	29	2,8
Žalec	4.139	145	107	2,6
Železniki	1.126	39	18	1,6
Žetale	208	7	2	1,0
Žiri	901	32	18	2,0
Žirovnica	932	33	24	2,6
Žužemberk	724	25	16	2,2
Slovenija	395.629	13.847	6.788	1,7

*Število prebivalcev, starih 65 let in več v drugem polletju 2016 (H2). Vir: SURS, podatkovni portal SI-STAT.

Opomba: s krepkim tiskom so označene občine, kjer učinek cilja znaša več kot 3 %.

Pri izračunu realizacije smo upoštevali tudi prebivalce, ki imajo začasno prebivališče v občini, kar sledi definicijam SURS: Prebivališče je naselje, v katerem ima oseba prijavljeno stalno ali začasno prebivališče, ki ga opredelimo kot običajno prebivališče. Običajno prebivališče vključuje / .../ osebe, ki imajo v Sloveniji prijavljeno začasno prebivališče, katerega skupno trajanje veljavnosti je vsaj eno leto. Te osebe štejemo kot prebivalce na naslovu zadnjega prijavljenega začasnega prebivališča.

Priloga B: Osnovni podatki o izvajanju pomoči na domu v letu 2017 – po občinah

Občina	Izvajalec	Število		EUR			
		Uporabniki na dan 31. 12. 2017	Zaključeni uporabniki v letu 2017	Cena za uporabnika (31. 12. 2017)	Ekonomska cena (31. 12. 2017)	Subvencija občin brez oprostitev (2017)	Celotna sredstva (2017)
Ajdovščina	Dom starejših občanov Ajdovščina	43	26	5,80	18,54	106.202,00	148.985,00
	Zavod za socialnooskrbo Pristan	81	36	5,80	17,83	122.254,49	173.594,99
Ankaran	Obalni dom upokojencev Koper	4	4	5,10	17,85	8.531,25	12.218,57
Apače	DOMANIA, Zavod za dnevno varstvo starejših in pomoč na domu	18	9	4,38	14,86	45.997,24	64.939,83
Beltinci	Dom starejših Rakičan	31	5	7,06	17,01	49.996,00	89.254,00
Benedikt	Center za socialno delo Lenart	2	1	3,50	16,76	13.013,00	14.268,00
Bistrica ob Sotli	Senior, center za pomoč starejšim, Lidija Umek s. p.	17	6	5,00	17,44	44.216,00	61.983,00
Bled	Dom dr. Janka Benedika Radovljica	30	37	5,80	18,02	92.496,00	130.736,00
Bloke	Center za socialno delo Cerknica	6	4	5,00	21,19	30.873,00	49.247,00
Bohinj	Zavod sv. Martina Srednja vas	27	21	4,65	18,60	70.663,13	92.344,21
Borovnica	Zavod za socialno oskrbo Pristan	18	8	4,00	16,11	48.129,02	63.688,58
Bovec	Center za socialno delo Tolmin	23	8	3,11	19,78	49.984,20	59.858,08
Braslovče	Dom Nine Pokorn Grmovje	18	12	5,30	17,36	16.753,00	39.341,00
Brda	Dom upokojencev Nova Gorica	45	23	5,11	18,78	69.595,71	97.626,82
Brezovica	Center za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik	46	20	4,58	16,48	70.628,29	80.727,28
Brežice	Center za socialno delo Brežice	59	37	6,58	19,28	99.896,24	150.680,40
Cankova	Dom starejših Rakičan	9	4	7,06	17,01	16.841,30	29.754,06
Celje	Dom ob Savinji Celje - Center za pomoč na domu	332	123	5,10	18,93	578.154,53	764.889,36
Cerklje na Gorenjskem	Dom Taber	8	5	6,32	17,66	23.184,60	40.173,60
Cerknica	Center za socialno delo Cerknica	41	21	5,02	22,31	79.038,21	109.591,59
Cerkno	Dom upokojencev Idrija d. o. o.	25	4	5,27	19,13	44.228,00	62.376,00
Cerkvenjak	Center za socialno delo Lenart	5	2	3,50	16,76	12.764,00	14.432,00
Cirkulane	Center za socialno delo Ptuj	3	1	6,91	15,98	8.165,32	13.872,99
Črenšovci	Center za socialno delo Lendava	4	7	5,94	16,10	19.950,51	25.438,31
Črna na Koroškem	JAVNI SOCIALNO VARSTVENI ZAVOD, Dom starejših Na Fari	5	6	4,06	18,16	12.617,23	16.241,74

Občina	Izvajalec	Število		EUR			
		Uporabniki na dan 31. 12. 2017	Zaključeni uporabniki v letu 2017	Cena za uporabnika (31. 12. 2017)	Ekonomska cena (31. 12. 2017)	Subvencija občin brez oprostitev (2017)	Celotna sredstva (2017)
Črnomelj	Center za socialno delo Črnomelj	44	31	6,38	16,56	75.533,00	109.307,00
Destrnik	Center za socialno delo Ptuj	4	2	5,29	15,98	8.615,52	12.511,65
Divača	Vezi vizija d. o. o.	25	14	4,16	14,47	38.536,00	51.297,00
Dobje	Center za socialno delo Šentjur pri Celju	4	4	5,34	17,54	10.322,00	13.389,83
Dobropolje	Zavod sv. Terezije	28	12	5,50	18,57	37.206,98	50.813,76
Dobrna	Dom ob Savinji Celje - Center za pomoč na domu	4	2	4,00	20,59	10.706,64	13.357,76
Dobrova-Polhov Gradec	Center za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik	30	15	5,57	17,34	56.052,28	56.052,28
Dobrovnik	Center za socialno delo Lendava	2	2	5,94	16,10	7.046,18	9.647,93
Dol pri Ljubljani	Žarek upanja, Andreja Orel s. p.	16	13	7,45	16,49	38.866,18	70.897,71
Dolenjske Toplice	Dom starejših občanov Novo mesto	6	5	5,50	19,76	11.230,54	15.237,82
Domžale	Comett - Zavod za pomoč in nego na domu	41	32	8,18	18,08	76.320,77	175.730,28
Dornava	Oskrba in pomoč Olga Lupša s. p.	2	4	6,64	14,66	2.488,00	10.596,22
Dravograd	Koroški dom starostnikov - PE Slovenj Gradec	29	11	5,50	17,33	68.086,81	100.828,65
Duplek	Dom Danice Vogrinec Maribor	17	2	4,97	16,99	44.928,00	64.931,00
Gorenja vas-Poljane	Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka	17	4	5,42	23,27	29.765,07	40.006,16
Gorišnica	Center za socialno delo Ptuj	1	4	6,00	15,98	3.191,67	4.877,67
Gorje	Dom dr. Janka Benedika Radovljica	11	8	4,99	17,47	33.925,00	45.451,00
Gornja Radgona	Center za socialno delo Gornja Radgona	21	9	4,38	15,44	56.550,00	80.439,00
Gornji Grad	Center za socialno delo Mozirje	3	0	6,04	18,04	4.738,47	6.798,11
Gornji Petrovci	Dom starejših Rakičan	8	8	7,06	17,01	16.170,00	28.537,65
Grad	Dom starejših Rakičan	17	4	7,06	17,01	28.173,00	49.784,00
Grosuplje	Dom starejših občanov Grosuplje	50	22	6,77	16,92	91.813,00	137.883,00
Hajdina	Center za socialno delo Ptuj	8	5	3,60	15,98	19.135,47	24.247,47
Hoče	Center za pomoč na domu Maribor	39	11	4,53	16,07	51.456,09	71.114,64
Hodoš	Socialno varstveni zavod Hrastovec	2	1	7,23	15,90	1.778,98	2.866,75

Občina	Izvajalec	Število		EUR			
		Uporabniki na dan 31. 12. 2017	Zaključeni uporabniki v letu 2017	Cena za uporabnika (31. 12. 2017)	Ekonomska cena (31. 12. 2017)	Subvencija občin brez oprostitev (2017)	Celotna sredstva (2017)
Horjul	Zavod za socialno oskrbo Pristan	3	2	6,25	16,93	3.654,60	5.793,30
Hrastnik	Dom starejših občanov Hrastnik	64	18	5,15	18,89	83.154,00	123.955,00
Hrpelje-Kozina	Zavod za socialno oskrbo Pristan	22	9	4,06	16,26	29.743,23	39.697,75
Idrija	Dom upokojencev Idrija d. o. o.	74	27	5,27	18,12	112.229,00	166.339,00
Ig	Center za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik	32	14	6,13	19,08	49.772,79	60.900,41
Ilirska Bistrica	Center za socialno delo Ilirska Bistrica	44	22	5,70	20,81	61.193,30	86.657,48
Ivančna Gorica	Dom starejših občanov Grosuplje	44	33	7,00	19,78	70.498,00	109.079,00
Izola	Center za socialno delo Izola	99	21	4,34	17,21	232.832,00	307.765,00
Jesenice	Dom upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice	117	68	3,69	19,17	276.442,61	342.350,57
Jezerško	/	/	/	0,00	0,00	0,00	0,00
Juršinci	Center za socialno delo Ptuj	3	2	3,60	15,98	5.663,23	7.150,03
Kamnik	Zavod za socialno oskrbo Pristan	60	27	3,46	16,12	135.396,00	170.430,00
Kanal	Dom upokojencev Nova Gorica	38	20	3,80	16,44	51.673,58	67.595,86
Kidričevo	Center za socialno delo Ptuj	6	5	7,99	15,98	7.017,30	13.149,67
Kobarid	Center za socialno delo Tolmin	45	13	3,16	18,90	75.529,20	94.797,30
Kobilje	Center za socialno delo Lendava	1	1	5,94	16,10	3.887,12	4.539,69
Kočevje	Jutro, zavod za pomoč in nego na domu	127	37	6,00	16,41	132.071,00	302.315,00
Komen	Zavod za socialno oskrbo Pristan	19	16	5,44	16,29	28.448,88	42.368,80
Komenda	Zavod medgeneracijsko središče Komenda	16	13	4,98	16,59	51.270,28	73.269,02
Koper	Obalni dom upokojencev Koper	146	77	5,10	17,85	337.439,54	479.739,48
Kostanjevica ob Krki	Center za socialno delo Krško	12	11	7,71	18,76	41.808,03	48.004,86
Kostel	/	/	/	0,00	0,00	0,00	0,00
Kozje	Senior, center za pomoč starejšim, Lidija Umek s. p.	25	10	5,00	17,55	58.046,00	81.174,00
Kranj	Dom upokojencev Kranj	171	91	4,20	17,90	492.881,64	647.799,27
Kranjska Gora	Dom upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice	33	24	3,13	18,93	116.013,51	141.809,81

Občina	Izvajalec	Število		EUR			
		Uporabniki na dan 31. 12. 2017	Zaključeni uporabniki v letu 2017	Cena za uporabnika (31. 12. 2017)	Ekonomska cena (31. 12. 2017)	Subvencija občin brez oprostitev (2017)	Celotna sredstva (2017)
Križevci	Oskrba in pomoč Olga Lupša s. p.	14	4	5,00	14,89	41.660,00	59.239,00
Krško	Center za socialno delo Krško	172	83	5,63	18,76	457.918,58	583.020,37
Kungota	Center za socialno delo Pesnica	28	12	4,80	21,37	70.489,00	80.937,00
Kuzma	Dom Kuzma	2	2	6,78	16,00	4.301,00	7.464,00
Laško	Center za socialno delo Laško	89	29	3,57	15,10	185.671,72	234.144,82
Lenart	Center za socialno delo Lenart	27	9	3,50	16,76	47.091,00	55.785,00
Lendava	Center za socialno delo Lendava	24	19	5,94	16,10	54.679,80	79.509,00
Litija	Dom Tisje	36	23	5,91	17,83	73.319,68	111.631,38
Ljubljana	Zavod za socialno oskrbo Pristan	112	42	4,40	17,34	409.091,00	524.669,63
	Zavod za oskrbo na domu Ljubljana (ZOD)	874	558	4,40	17,90	2.161.316,00	2.800.453,30
Ljubno	Center za socialno delo Mozirje	15	4	6,04	16,62	28.839,48	45.046,65
Ljutomer	Center za socialno delo Ljutomer	14	4	4,10	15,68	52.526,00	71.603,00
Logatec	Center za socialno delo Logatec	16	4	6,00	17,22	28.033,37	41.360,87
Log-Dragomer	Zavod za socialno oskrbo Pristan	10	4	4,88	17,16	8.925,23	12.472,21
Loška Dolina	Center za socialno delo Cerknica	17	9	3,75	23,46	35.559,80	49.383,10
Loški Potok	Dom starejših občanov Grosuplje	3	1	5,00	18,79	4.789,00	6.408,90
Lovrenc na Pohorju	Zavod za patronažo in dolgotrajno oskrbo na domu, Hriberšek Danica, Lovrenc na Pohorju	22	17	3,55	15,35	60.974,40	78.014,40
Luče	Center za socialno delo Mozirje	0	1	6,04	16,83	701,79	9.157,79
Lukovica	Dom počitka Mengeš	6	5	5,63	17,80	20.890,11	29.218,70
Majšperk	Center za socialno delo Ptuj	7	8	5,00	15,98	23.704,48	33.626,98
Makole	Center za socialno delo Slovenska Bistrica	10	4	4,50	15,65	32.072,46	43.278,99
Maribor	Center za pomoč na domu Maribor	366	141	4,74	17,70	839.497,69	1.079.412,29
Markovci	Center za socialno delo Ptuj	13	5	3,60	15,98	42.847,88	54.564,08
Medvode	Comett - Zavod za pomoč in nego na domu	51	32	5,38	20,11	129.155,06	176.079,60
Mengeš	Dom počitka Mengeš	25	8	7,00	17,50	36.482,00	58.376,00
Metlika	Dom starejših občanov Metlika	20	7	4,42	14,43	21.106,57	29.834,41
Mežica	JAVNI SOCIALNO VARSTVENI ZAVOD, Dom starejših Na Fari	5	6	8,54	18,29	16.192,00	30.330,58

Občina	Izvajalec	Število		EUR			
		Uporabniki na dan 31. 12. 2017	Zaključeni uporabniki v letu 2017	Cena za uporabnika (31. 12. 2017)	Ekonomska cena (31. 12. 2017)	Subvencija občin brez oprostitev (2017)	Celotna sredstva (2017)
Miklavž na Dravskem polju	Dom Danice Vogrinec Maribor	24	5	4,00	16,80	79.730,00	106.240,00
Miren-Kostanjevica	Dom upokojencev Nova Gorica	31	15	4,00	17,07	68.541,76	90.151,33
Mirna	Dom starejših občanov Trebnje	15	9	6,08	18,39	27.998,00	39.185,00
Mirna peč	Dom starejših občanov Novo mesto	9	9	5,60	19,56	38.884,05	53.716,91
Mislinja	Dom za varstvo odraslih Velenje	12	2	3,75	15,14	61.781,96	79.265,82
Mokronog - Trebelno	Dom starejših občanov Trebnje	15	10	6,08	18,39	22.852,00	31.677,00
Moravče	Comett - Zavod za pomoč in nego na domu	4	7	5,74	19,00	11.555,41	16.357,57
Moravske Toplice	Dom starejših Rakičan	26	14	7,06	17,01	52.048,00	92.113,00
Mozirje	Center za socialno delo Mozirje	9	3	6,04	17,07	24.798,97	33.180,43
Murska Sobota	Dom starejših Rakičan	62	36	5,58	17,01	152.179,16	233.116,20
Muta	Dom Hmelina d. o. o.	7	2	7,41	15,96	18.608,00	35.268,00
Naklo	Dom starejših občanov Preddvor	15	16	5,70	19,01	42.509,00	56.059,00
Nazarje	Center za socialno delo Mozirje	2	6	6,04	17,43	9.632,00	14.690,00
Nova Gorica	Dom upokojencev Nova Gorica	192	103	3,90	17,38	455.113,31	583.285,52
Novo mesto	Dom starejših občanov Novo mesto	125	96	4,70	17,88	427.309,00	572.376,00
Odranci	Center za socialno delo Lendava	8	2	0,00	16,10	9.954,66	9.954,66
Oplotnica	Center za socialno delo Slovenska Bistrica	19	10	4,00	15,65	49.638,00	65.758,00
Ormož	CSO Ormož, Center za starejše občane d. o. o.	26	14	5,87	14,68	64.833,61	107.874,24
Osilnica	CSD Kočevje	0	0	6,48	15,04	0,00	0,00
Pesnica	Center za socialno delo Pesnica	38	15	4,80	17,19	81.825,00	82.798,70
Piran	Center za socialno delo Piran	84	66	5,15	17,18	260.389,73	390.633,84
Pivka	Center za socialno delo Postojna	47	40	4,71	20,36	105.491,67	137.054,42
Podčetrtek	Senior, center za pomoč starejšim, Lidija Umek s. p.	27	17	5,00	17,54	61.068,00	84.426,00
Podlehnik	Center za socialno delo Ptuj	2	5	6,00	15,98	14.738,01	23.066,02

Občina	Izvajalec	Število		EUR			
		Uporabniki na dan 31. 12. 2017	Zaključeni uporabniki v letu 2017	Cena za uporabnika (31. 12. 2017)	Ekonomska cena (31. 12. 2017)	Subvencija občin brez oprostitev (2017)	Celotna sredstva (2017)
Podvelka	DOMANIA, Zavod za dnevno varstvo starejših in pomoč na domu	4	1	6,92	14,66	22.684,00	25.406,00
Poljčane	Dom dr. Jožeta Potrča Poljane	5	9	5,00	15,60	11.999,20	17.734,41
Polzela	Dom Nine Pokorn Grmovje	24	16	2,86	15,60	37.707,00	70.447,00
Postojna	Zavod za socialno oskrbo Pristan	120	55	4,68	16,94	167.371,06	231.632,96
Prebold	Dom Nine Pokorn Grmovje	21	12	5,98	16,98	20.852,00	45.651,00
Preddvor	Dom starejših občanov Preddvor	5	10	5,93	17,80	22.348,00	32.115,00
Prevalje	JAVNI SOCIALNO VARSTVENI ZAVOD, Dom starejših Na Fari	15	7	7,99	17,81	21.420,17	40.162,70
Ptuj	Center za socialno delo Ptuj	55	30	5,29	15,98	103.430,78	157.170,31
Puonci	DOMANIA, Zavod za dnevno varstvo starejših in pomoč na domu	31	9	6,87	15,49	100.936,70	165.271,21
Rače-Fram	Center za pomoč na domu Maribor	31	14	4,53	15,50	49.535,44	69.303,98
Radeče	Center za socialno delo Laško	38	11	4,13	13,52	62.511,00	86.082,00
Radenci	DOMANIA, Zavod za dnevno varstvo starejših in pomoč na domu	12	6	6,24	13,73	12.148,78	22.386,94
Radlje ob Dravi	ŠKTM Radlje ob Dravi	19	2	2,50	14,63	36.250,89	45.851,60
Radovljica	Dom dr. Janka Benedika Radovljica	76	67	3,59	17,96	182.288,00	242.196,00
Ravne na Koroškem	Koroški dom starostnikov - PE Slovenj Gradec	24	14	4,15	17,33	66.938,17	88.373,91
Razkrižje	Center za socialno delo Ljutomer	0	1	4,10	15,68	6.018,00	7.397,00
Rečica ob Savinji	Center za socialno delo Mozirje	6	3	5,45	16,83	11.543,00	16.560,00
Renče-Vogrsko	Dom upokojujencev Nova Gorica	28	13	3,85	17,63	70.148,31	84.392,65
Ribnica	Center za socialno delo Ribnica	20	24	5,00	18,21	50.284,80	61.037,20
Ribnica na Pohorju	DOMANIA, Zavod za dnevno varstvo starejših in pomoč na domu	2	0	5,70	13,93	7.173,00	12.111,00
Rogaška Slatina	Comett domovi d.o.o, Pegazov dom	38	23	5,59	16,37	73.335,18	110.376,54
Rogašovci	DOMANIA, Zavod za dnevno varstvo starejših in pomoč na domu	17	6	6,00	14,88	29.550,00	49.542,00
Rogatec	Center za socialno delo Šmarje pri Jelšah	18	6	4,30	13,60	49.284,47	69.995,18
Ruše	Sončni dom Maribor, družba za storitve d. o. o.	63	7	3,99	16,37	128.860,00	170.313,00

Občina	Izvajalec	Število		EUR			
		Uporabniki na dan 31. 12. 2017	Zaključeni uporabniki v letu 2017	Cena za uporabnika (31. 12. 2017)	Ekonomska cena (31. 12. 2017)	Subvencija občin brez oprostitev (2017)	Celotna sredstva (2017)
Selnica ob Dravi	Sončni dom Maribor, družba za storitve d. o. o.	29	3	3,55	16,68	66.755,00	84.803,79
Semič	Center za socialno delo Črnomelj	33	15	3,78	15,75	42.713,00	54.813,42
Sevnica	Center za socialno delo Sevnica	81	53	4,80	17,24	193.300,52	265.153,76
Sežana	Dom upokojencev Sežana	35	12	6,21	16,72	50.010,00	79.603,00
Slovenj Gradec	Koroški dom starostnikov - PE Slovenj Gradec	25	10	5,10	17,33	59.896,70	86.976,70
Slovenska Bistrica	Dom dr. Jožeta Potrča Poljane	69	47	5,30	15,60	158.514,87	250.846,53
Slovenske Konjice	Lambrechtov dom Slovenske Konjice	51	44	4,79	17,25	109.688,00	155.195,00
Sodražica	Center za socialno delo Ribnica	9	6	5,00	18,21	12.571,20	18.232,95
Solčava	Center za socialno delo Mozirje	1	0	6,04	16,83	586,00	586,00
Središče ob Dravi	CSO Ormož, Center za starejše občane d. o. o.	4	1	5,87	14,68	7.858,56	13.094,56
Starše	Center za pomoč na domu Maribor	17	8	4,53	15,57	50.941,57	68.676,03
Straža	Dom starejših občanov Novo mesto	20	14	7,00	18,77	50.821,00	79.547,00
Sveti Jurij ob Ščavnici	Center za socialno delo Gornja Radgona	10	4	4,38	15,44	16.883,00	23.569,00
Sveti Jurij v Slovenskih Goricah	Center za socialno delo Lenart	7	1	3,50	16,76	17.055,00	21.199,00
Sveta Trojica v Slovenskih Goricah	Center za socialno delo Lenart	9	3	3,50	16,76	12.131,00	16.712,00
Sveta Ana	Center za socialno delo Lenart	9	2	3,50	16,76	18.806,00	23.557,00
Sveti Andraž v Slovenskih goricah	Center za socialno delo Ptuj	0	0	6,00	15,98	0,00	0,00
Sveti Tomaž	CSO Ormož, Center za starejše občane d. o. o.	2	0	5,87	14,68	4.753,02	7.919,86
Šalovci	Dom starejših Rakičan	12	5	7,06	17,01	35.325,80	62.444,79

Občina	Izvajalec	Število		EUR			
		Uporabniki na dan 31. 12. 2017	Zaključeni uporabniki v letu 2017	Cena za uporabnika (31. 12. 2017)	Ekonomska cena (31. 12. 2017)	Subvencija občin brez oprostitev (2017)	Celotna sredstva (2017)
Šempeter-Vrtojba	Dom upokojencev Nova Gorica	55	26	3,10	16,99	95.515,16	117.271,32
Šenčur	Dom upokojencev Kranj	26	12	5,63	20,55	71.536,49	99.161,98
Šentilj	Center za socialno delo Pesnica	45	21	4,80	17,92	93.272,79	160.575,71
Šentjernej	Center za socialno delo Novo mesto	38	22	4,92	16,40	10.559,00	28.040,00
Šentjur	Center za socialno delo Šentjur pri Celju	60	27	5,91	17,39	86.226,74	145.211,82
Šentrupert	Dom starejših občanov Trebnje	13	6	6,08	18,39	26.322,00	36.579,00
Škofjan	Dom starejših občanov Novo mesto	7	9	8,20	21,00	22.413,00	36.121,00
Škofja Loka	Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka	52	26	5,42	17,25	108.321,32	156.677,20
Škofljica	Center za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik	39	16	6,16	18,98	43.250,39	53.003,71
Šmarje pri Jelšah	Center za socialno delo Šmarje pri Jelšah	36	28	5,00	15,56	103.587,00	147.911,00
Šmarješke Toplice	Dom starejših občanov Novo mesto	5	5	8,20	19,40	5.151,08	8.461,69
Šmartno ob Paki	Center za socialno delo Velenje	7	11	8,48	17,88	36.345,00	44.577,00
Šmartno pri Litiji	Dom Tisje	10	4	3,87	17,83	18.447,11	23.561,14
Šoštanj	Center za socialno delo Velenje	37	8	8,48	17,90	125.091,00	171.068,00
Štore	Dom ob Savinji Celje - Center za pomoč na domu	11	7	4,40	20,09	24.170,20	31.003,88
Tabor	Zavod sv. Rafaela Vransko	12	4	6,24	16,75	16.947,62	30.907,82
Tišina	Dom starejših Rakičan	21	7	7,06	17,01	37.359,32	66.017,88
Tolmin	Center za socialno delo Tolmin	60	26	3,70	18,05	130.235,41	162.230,31
Trbovlje	Dom upokojencev Franca Salamona Trbovlje	73	31	6,49	15,73	102.114,00	172.383,00
Trebnje	Dom starejših občanov Trebnje	47	41	6,08	18,39	112.008,00	157.734,00
Trnovska vas	Center za socialno delo Ptuj	1	0	3,60	15,98	1.382,76	1.722,96
Trzin	Dom počitka Mengeš	10	8	6,61	17,50	17.413,00	27.982,00
Tržič	Dom Petra Uzarja Tržič	51	37	4,99	16,62	140.036,30	200.124,88
Turnišče	Dom starejših Rakičan	4	8	7,06	17,01	7.730,60	13.638,09
Velenje	Center za socialno delo Velenje	76	39	8,48	17,92	264.739,00	377.426,00

Občina	Izvajalec	Število		EUR			
		Uporabniki na dan 31. 12. 2017	Zaključeni uporabniki v letu 2017	Cena za uporabnika (31. 12. 2017)	Ekonomska cena (31. 12. 2017)	Subvencija občin brez oprostitev (2017)	Celotna sredstva (2017)
Velika Polana	Center za socialno delo Lendava	3	0	5,94	16,10	5.903,81	8.475,83
Velike Lašče	Center za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik	27	5	4,55	15,86	38.683,62	45.551,81
Veržej	Center za socialno delo Ljutomer	5	0	4,10	15,68	12.540,00	17.378,00
Videm	Center za socialno delo Ptuj	6	6	5,29	15,98	13.621,77	19.615,39
Vipava	Zavod za socialno oskrbo Pristan	34	22	6,97	17,48	46.136,17	79.306,42
Vitanje	Lambrehtov dom Slovenske Konjice	13	5	4,79	17,69	51.337,76	73.350,50
Vodice	Comett - Zavod za pomoč in nego na domu	5	6	9,14	19,10	9.615,00	38.267,00
Vojnik	Dom ob Savinji Celje - Center za pomoč na domu	40	16	4,20	19,51	92.578,07	117.113,26
Vransko	Zavod sv. Rafaela Vransko	18	5	4,48	16,30	32.007,00	55.953,23
Vrhnika	Dom upokoјencev Vrhnika	46	34	4,10	17,99	50.519,00	65.795,00
Vuzenica	Patronaža, Suzana Topler s. p.	7	4	5,92	14,18	19.153,44	32.627,81
Zagorje ob Savi	DSO Polde Eberl-Jamski Izlake	87	43	4,37	16,03	234.219,00	318.302,00
Zavrč	Center za socialno delo Ptuj	0	0	7,99	15,98	0,00	0,00
Zreče	Lambrehtov dom Slovenske Konjice	32	27	4,50	16,88	90.677,99	125.467,21
Žalec	Dom Nine Pokorn Grmovje	121	71	5,76	15,86	164.595,00	189.885,00
Železniki	Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka	20	4	5,00	19,37	28.087,80	38.322,80
Žetale	Center za socialno delo Ptuj	2	1	3,60	15,98	1.589,73	1.969,53
Žiri	Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka	18	4	5,42	17,16	30.273,57	45.623,01
Žirovnica	Dom upokoјencev dr. Franceta Bergelja Jesenice	27	23	4,33	17,64	70.237,95	93.089,26
Žužemberk	Center za socialno delo Novo mesto	22	10	4,78	19,42	43.696,67	62.819,44
Slovenija		7.731	4.048	5,30	17,19	17.031.662,99	23.525.560,6

Opomba: / - se ni izvajalo

Priloga C: Osnovni podatki o izvajanju pomoči na domu v letu 2016 – po izvajalcih

Izvajalec	Število občin, kjer izvaja oskrbo	Število uporabnikov na dan 31.12.2017	Delež strokovne priprave na dan 31. 12. 2017	Delež vodenja in koordiniranja 31. 12. 2017	Delež socialne oskrbe 31. 12. 2017	Dolgotrajno odсотne izvajalke (vodje+oskrba po obsegu) 31. 12. 2017
Center za pomoč na domu Maribor	4	453	0,50	0,50	50,75	13,50
Center za socialno delo Brežice	1	59	0,29	0,15	6,00	0,00
Center za socialno delo Cerknica	3	64	0,30	0,70	6,00	0,50
Center za socialno delo Črnomelj	2	77	0,38	0,22	7,25	0,00
Center za socialno delo Gornja Radgona	2	31	0,13	0,13	5,00	0,00
Center za socialno delo Ilirska Bistrica	1	44	0,23	0,09	5,50	1,00
Center za socialno delo Izola	1	99	0,94	0,76	13,00	2,00
CSD Kočevje	1	0	/	/	/	0,00
Center za socialno delo Krško	2	184	0,90	1,00	21,50	0,50
Center za socialno delo Laško	2	127	0,25	0,75	12,50	3,00
Center za socialno delo Lenart	6	59	0,32	0,18	8,50	0,00
Center za socialno delo Lendava	6	42	0,28	0,16	7,00	0,00
Center za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik	5	174	0,50	0,50	11,00	2,00
Center za socialno delo Ljutomer	3	19	0,13	0,11	4,50	0,50
Center za socialno delo Logatec	1	16	0,02	0,12	3,00	0,00
Center za socialno delo Mozirje	7	36	0,15	0,15	6,00	0,00
Center za socialno delo Novo mesto	2	60	0,32	0,15	6,00	0,00
Center za socialno delo Pesnica	3	111	0,30	0,70	16,00	2,00
Center za socialno delo Piran	1	84	0,12	0,88	14,50	4,50
Center za socialno delo Postojna	1	47	0,22	0,13	5,50	0,00
Center za socialno delo Ptuj	15	111	0,25	0,25	18,00	4,00
Center za socialno delo Ribnica	2	29	0,05	0,20	3,60	0,00
Center za socialno delo Sevnica	1	81	0,46	0,30	11,00	1,00
Center za socialno delo Slovenska Bistrica	2	29	0,20	0,30	4,50	1,50
Center za socialno delo Šentjur pri Celju	2	64	0,31	0,75	7,25	0,00
Center za socialno delo Šmarje pri Jelšah	2	54	0,17	0,33	11,00	0,00
Center za socialno delo Tolmin	3	128	0,64	0,32	11,50	1,00
Center za socialno delo Velenje	3	120	0,50	1,00	21,50	5,00
Comet domovi d.o.o, Pegazov dom	1	38	0,00	2,00	17,00	0,00
Comett - Zavod za pomoč in nego na domu	4	101	0,03	0,27	4,50	0,00

Izvajalec	Število občin, kjer izvaja oskrbo	Število uporabnikov na dan 31.12.2017	Delež strokovne priprave na dan 31. 12. 2017	Delež vodenja in koordiniranja 31. 12. 2017	Delež socialne oskrbe 31. 12. 2017	Dolgotrajno odсотne izvajalke (vodje+oskrba po obsegu) 31. 12. 2017
CSO Ormož, Center za starejše občane d. o. o.	3	32	0,20	0,20	8,00	0,00
Dom Danice Vogrinec Maribor	2	41	0,21	0,21	8,00	0,00
Dom dr. Janka Benedika Radovljica	3	117	0,50	0,50	17,00	4,00
Dom Nine Pokorn Grmovje	4	184	0,94	0,46	17,00	1,00
Dom ob Savinji Celje - Center za pomoč na domu	4	387	0,90	2,10	41,00	3,00
Dom Petra Uzarja Tržič	1	51	0,06	0,18	12,00	2,27
Dom počitka Mengeš	3	41	0,50	0,50	6,00	0,00
Dom starejših občanov Grosuplje	3	97	0,70	0,30	12,00	1,00
Dom starejših občanov Hrastnik	1	64	0,60	0,40	3,00	1,00
Dom starejših občanov Novo mesto	6	172	0,00	2,00	31,00	1,00
Dom starejših občanov Preddvor	2	20	0,00	0,33	3,00	1,00
Dom starejših občanov Trebnje	4	90	0,41	0,26	8,00	5,00
Dom upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice	3	177	0,80	0,70	26,25	3,00
Dom upokojencev Franca Salamona Trbovlje	1	73	0,50	0,50	9,00	0,00
Dom upokojencev Kranj	2	197	1,00	1,00	36,00	5,00
Dom upokojencev Sežana	1	35	0,30	0,70	4,00	0,00
DOMANIA, Zavod za dnevno varstvo starejših in pomoč na domu	6	84	1,00	1,00	11,00	3,00
Jutro, zavod za pomoč in nego na domu	1	127	0,65	0,85	12,50	1,50
Lambrechtov dom Slovenske Konjice	3	96	0,41	0,54	16,00	2,00
Senior, center za pomoč starejšim, Lidija Umek s. p.	3	69	0,50	0,50	9,00	1,00
Sončni dom Maribor, družba za storitve d. o. o.	2	92	0,32	0,36	10,00	3,00
Zavod medgeneracijsko središče Komenda	1	16	0,25	0,25	4,50	0,00
Zavod sv. Martina Srednja vas	1	27	0,13	0,08	3,50	1,00
Zavod sv. Rafaela Vransko	2	30	0,10	0,14	4,00	0,00
Zavod sv. Terezije	1	28	0,10	0,04	1,50	0,00
Zavod za oskrbo na domu Ljubljana (ZOD)	1	874	2,65	5,85	128,50	19,25
Zavod za socialno oskrbo Pristan	10	479	1,83	1,45	59,25	0,00
Žarek upanja, Andreja Orel s. p.	1	16	0,50	1,00	2,50	1,00

Izvajalec	Število občin, kjer izvaja oskrbo	Število uporabnikov na dan 31.12.2017	Delež strokovne priprave na dan 31. 12. 2017	Delež vodenja in koordiniranja 31. 12. 2017	Delež socialne oskrbe 31. 12. 2017	Dolgotrajno odсотne izvajalke (vodje+oskrba po obsegu) 31. 12. 2017
Dom za varstvo odraslih Velenje	1	12	0,02	0,98	4,00	0,00
Dom Tisje	2	46	0,18	0,17	7,00	0,00
Dom upokojencev Idrija d. o. o.	2	99	0,50	0,26	8,00	0,50
Oskrba in pomoč Olga Lupša s. p.	2	16	0,12	0,12	4,00	1,00
Zavod za patronažo in dolgotrajno oskrbo na domu, Hriberšek Danica, Lovrenc na Pohorju	1	22	0,10	0,20	2,50	2,00
Dom upokojencev Vrhnika	1	46	0,04	0,04	3,50	0,00
Koroški dom starostnikov - PE Slovenj Gradec	3	78	0,70	0,70	17,60	1,00
Dom starejših občanov Metlika	1	20	0,40	0,60	2,00	0,00
Dom starejših Rakičan	9	190	0,60	2,40	38,00	3,00
Vezi vizija d. o. o.	1	25	0,25	0,25	3,00	0,00
Socialno varstveni zavod Hrastovec	1	2	0,00	0,10	0,90	0,00
Dom Kuzma	1	2	0,26	0,69	0,73	0,00
Dom dr. Jožeta Potrča Poljane	2	74	0,30	0,30	12,00	3,00
Obalni dom upokojencev Koper	2	150	0,45	0,55	23,50	3,00
Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka	4	107	0,50	0,50	14,00	1,00
JAVNI SOCIALNO VARSTVENI ZAVOD, Dom starejših Na Fari	3	25	0,05	0,15	5,00	0,00
Dom starejših občanov Ajdovščina	1	43	0,25	0,25	6,50	1,00
DSO Polde Eberl-Jamski Izlake	1	87	0,37	0,38	15,50	2,00
Dom upokojencev Nova Gorica	6	389	1,60	1,40	44,00	5,00
Dom Hmelina d. o. o.	1	7	0,03	0,03	1,75	0,00
Patronaža, Suzana Topler s. p.	1	7	0,06	0,10	1,50	0,00
Slovenija	212	7.731	31,84	45,89	1.043,33	123,52

Opomba: / - se ni izvajalo

IZVAJANJE POMOČI NA DOMU V LETU 2017

Spoštovani! Na Inštitutu Republike Slovenije za socialno varstvo od leta 2008 v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pripravljamo Analizo izvajanja pomoči na domu in tako vas tudi letos vljudno vabimo k sodelovanju. Vprašanja iz prvih treh sklopov so podobna kot lani, dodali pa smo nekaj dodatnih vprašanj, ki se nanašajo na druge programe in dejavnosti s področja starejših v vaši občini. Vprašalnik je torej sestavljen iz naslednjih vsebinskih sklopov: I. PODATKI O OBČINI. II. PODATKI O IZVAJALCU POMOČI NA DOMU V VAŠI OBČINI. III. PODATKI O STRUKTURI CENE IN OBSEGU STROŠKOV POMOČI NA DOMU V OKVIRU MREŽE JAVNE SLUŽBE IV. PODATKI O DRUGIH PROGRAMIH IN DEJAVNOSTIH S PODROČJA STAREJŠIH V VAŠI OBČINI. Podatke o izvajalcu pomoči na domu ter ceni storitve, ki jo plača uporabnik, redno objavljamo na našem spletnem zemljevidu, podatke iz prej navedene IV. točke pa bomo vključili na spletno stran 65+, kjer predstavljamo podatke o oskrbi starejših po slovenskih občinah. Pri izpolnjevanju vprašalnika vas prosimo, da ste pozorni, na katero časovno obdobje se posamezna vprašanja nanašajo. Nekatera vprašanja se namreč nanašajo na dan 31. 12. 2017, druga pa na celotno obdobje leta 2017. Letos smo z namenom poenostavitve poročanja za vas pripravili spletni vprašalnik. Pri izpolnjevanju prosimo upoštevajte naslednja navodila:

- Povezava do vprašalnika in geslo za dostop sta za vsako občino unikatna. - V kolikor vprašalnik izpolnjuje več oseb (npr. se v izpolnjevanje vključi tudi izvajalec storitve), jim prosimo posredujte povezavo za dostop do vprašalnika in vaše geslo. - Če vprašalnik izpolnjuje izvajalec storitve za več občin, za vsako občino prosimo uporabite svoj unikatni spletni naslov za dostop do vprašalnika in svoje geslo. V nasprotnem primeru se vam odgovori lahko prepisujejo. - Tudi v primeru, ko v občini storitev izvajata dva izvajalca, prosimo podatke vnesite za vsakega posebej. Občinama Ljubljana in Ajdovščina smo že poslali dve unikatni povezavi in dve kodi za dostop. V kolikor druge občine potrebujete dodatno kodo za dostop, nas o tem prosimo obvestite. - Izpolnjevanje vprašalnika lahko prekinete in z istim geslom za dostop nadaljujete kasneje. Vaši odgovori bodo ostali shranjeni. Prosimo vas, da vprašalnik izpolnite najkasneje do ponedeljka, 26. 3. 2018.

Za morebitna dodatna vsebinska ali tehnična vprašanja in pojasnila nas kontaktirajte na: 01 2000 262 (Sanel Ramović) ali 01 2000 255 (Nejc Vidrih) ali 01 2000 257 (Mateja Nagode) ali pnd.irssv@siol.net.

Za sodelovanje se vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo.

SKLOP 1: PODATKI O OBČINI

1.

Vpišite:

Občina:	
Točen naslov sedeža občine:	
Ime in priimek osebe, ki izpolnjuje vprašalnik:	
Telefonska številka osebe, ki izpolnjuje vprašalnik:	
E-naslov osebe, ki izpolnjuje vprašalnik:	

2. Ali ima vaša občina podeljeno koncesijo oz. sklenjeno pogodbo z izvajalcem na dan 31. 12. 2017?

Da, ima podeljeno koncesijo oz. sklenjeno pogodbo z izvajalcem in sprejeto ceno storitve

- Da, ima podeljeno koncesijo oz. sklenjeno pogodbo z izvajalcem, vendar nima sprejete cene storitve
- Ne

3. Prosimo, navedite razlog:

4. Navedli ste, da v občini niste sprejeli cene storitve. Prosimo, vpišite razlog:

SKLOP 2: PODATKI O ORGANIZACIJI, KI V VAŠI OBČINI IZVAJA POMOČ NA DOMU V OKVIRU MREŽE JAVNE SLUŽBE

5. Opomba: informacije označene z * bomo uporabili na naši spletni strani, kjer se nahajajo kontaktni podatki izvajalcev pomoči na domu (<http://www.irssv.si/index.php/pomoc-na-domu>).

Vpišite:

*Naziv izvajalca/organizacije:	
*Točen naslov sedeža izvajalca:	
*Spletno mesto:	
*Elektronski naslov:	
*Telefonska številka:	
Ime in priimek osebe, ki izpolnjuje vprašalnik:	
Kontaktna številka osebe, ki izpolnjuje vprašalnik (telefon):	

6. Ali se je storitev v občini dejansko izvajala (jo je koristil vsaj en uporabnik v letu 2017):

- Da
- Ne

7. Kaj menite, da je razlog, da se občani niso vključili v storitev?

SKLOP 3: PODATKI O STRUKTURI CENE IN OBSEGU STROŠKOV POMOČI NA DOMU V OKVIRU MREŽE JAVNE SLUŽBE

8. Prosimo, navedite veljavno ceno storitve pomoči na domu za uporabnika na dan 31. 12. 2017 na uro v vaši občini, za katero ste dali soglasje.

EUR

9. Ali izvajalec pomoči na domu v vaši občini uporabnikom omogoča storitev tudi ob popoldanskih urah ter ob sobotah, nedeljah ali praznikih (ne glede na to, ali so uporabniki v letu 2017 dejansko koristili storitev)? Prosimo,

označite ustrezen odgovor (DA/NE).

	Da	Ne
A. V popoldanskih urah	☐	☐
B. Ob sobotah	☐	☐
C. Ob nedeljah	☐	☐
D. Ob praznikih	☐	☐

10. Prosimo, navedite veljavno ceno storitve pomoči na domu za uporabnika na dan 31. 12. 2017 na uro, ki je veljala za izvajanje storitve ob sobotah, nedeljah ter med prazniki (znesek vpišite le, če izvajalec storitev zagotavlja tudi ob nedeljah ali med prazniki).

Vpišite znesek veljavne cene za uporabnika na uro (v evrih)

A. Ob sobotah	<input type="text"/>
B. Ob nedeljah	<input type="text"/>
C. Ob praznikih	<input type="text"/>

11. Vnesite morebitne opombe k cenam:

12. Prosimo, navedite, koliko so v vaši občini znašali celotni stroški storitve pomoči na domu na uro na dan 31. 12. 2017 (stroški strokovne priprave, vodenja in neposredne socialne oskrbe/skupno število učinkovitih ur; podatki se nahajajo v obrazcu za izračun cene) ob **delavnikih, nedeljah in praznikih.**

Vpišite znesek (v evrih)

A. Celotni stroški na uro ob delavnikih:	<input type="text"/>
B. Celotni stroški na uro ob nedeljah:	<input type="text"/>
C. Celotni stroški na uro ob praznikih:	<input type="text"/>

13. Prosimo, navedite, kakšna je porazdelitev celotnega stroška storitve na dan 31. 12. 2017 (strokovna priprava, vodenje in neposredna socialna oskrba) in **deležev storitve** na učinkovito uro, ki jo krije posamezen financier (občina, država in uporabnik). Ker gre za obvezno vprašanje, ki mora biti v celoti izpolnjeno. V polja, ki so za vas nepomembna, vpišite vrednost "0".

	Cena v evrih:	Odstotek:
A. Občina	<input type="text"/>	<input type="text"/>
B. Država	<input type="text"/>	<input type="text"/>
C. Uporabnik	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Skupaj (A+B+C)	<input type="text"/>	<input type="text"/>

14. Prosimo, navedite, koliko so v vaši občini v letu 2017 znašali posamezni stroški storitve pomoči na domu. V tabelo vpišite **letne stroške**. Pri vpisovanju sredstev bodite pozorni na to, da sredstev ne podvajate oz. jih vpisujete v dve različni postavki (na primer, da oprostitev plačila po 6. členu Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev niso istočasno vključene v subvencijo občine). Prosimo, upoštevajte vsa **dejanska (porabljena) sredstva**, ki so bila v letu 2017 namenjena storitvi pomoč na domu. **Letos vas prvič naprošamo, da pri oprostitvi plačila storitve razmejite znesek na oprostitev na podlagi Uredbe ter na oprostitev na podlagi**

statusa invalidnosti. Ker gre za obvezno vprašanje, ki mora biti v celoti izpolnjeno, v polja, ki so za vas nepomembna, vpišite vrednost "0".

Sredstva v evrih (2017):

A. Subvencija občine (brez upoštevanja sredstev za oprostitev po 6. členu Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev in brez upoštevanja sredstev za oprostitev na podlagi statusa invalidnosti ali morebitnih drugih občinskih oprostitev) (A= A1+A2+A3+A4)	
A1. Subvencija občine (strokovna priprava, glej 1. alinejo prvega odstavka 12. člena Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev)	
A2. Subvencija občine (vodenje in neposredna socialna oskrba, glej 2. in 3. alinejo prvega odstavka 12. člena Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev)	
A3. Subvencija občine v primeru sofinanciranja javnih del	
A4. Morebitna dodatna sredstva, ki jih je krila občina (v naslednjem vprašanju navedite katera):	
B. Subvencija države (aktivna politika zaposlovanja, javna dela)	
C. Plačilo uporabnikov - sredstva, ki so jih plačali uporabniki sami ali drugi plačniki oz. zavezanci	
D. Sredstva za oprostitev, ki jih je za uporabnika krila občina (ta sredstva ne smejo biti zajeta v subvencijo občine pod točko A) (D=D1+D2+D3)	
D1. sredstva za oprostitev po 6. členu Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev	
D2. Sredstva za oprostitev na podlagi statusa invalidnosti	
D3. Sredstva za druge občinske oprostitev	

15. Če ste pri točki A4 vnesli dodatna sredstva, ki jih je krila občina, prosimo, navedite katera:

SKLOP 4: PODATKI O DRUGIH PROGRAMIH IN DEJAVNOSTIH S PODROČJA STAREJŠIH V VAŠI OBČINI

16. Ali na občini sofinancirate programe nevladnih organizacij (direktno financiranje oz. financiranje preko razpisov), ki delujejo na področju starejših (kot npr. Društvo upokoencev, Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje, skupine starejših za samopomoč ipd.)?

Da

Ne

17. Prosimo navedite, katere programe sofinancirate (nazive programov in izvajalcev programov):

Navedene programe bomo vključili na spletno stran oskrbi starejših po slovenskih občinah 65plus.irsv.si. Glejte npr. <http://65plus.irsv.si/obcina/Ljubljana>.

18. V kolikšnem znesku sofinancirate našete programe oz. dejavnosti? Prosimo, vpišite znesek celotnega

proračuna vaše občine v letu 2017, znesek, ki ste ga namenili **družbenim dejavnostim** ter znesek, namenjen prej navedenim **programom nevladnih organizacij s področja starejših**.

	Vpišite znesek (za leto 2017)
Celoten proračun	
Družbene dejavnosti	
Programi nevladnih organizacij na področju starejših	

19. Prosimo, vpišite znesek celotnega proračuna vaše občine v letu 2017 in znesek, ki ste ga namenili **družbenim dejavnostim**.

	Vpišite znesek (za leto 2017)
Celoten proračun	
Družbene dejavnosti	

20. Skrb za starejše se lahko izvaja preko formalno organiziranih storitev (npr. dom za starejše, pomoč na domu, patronažno varstvo) ali pa **preko neformalne oskrbe** (nevladne organizacije, prostovoljci ter svojci, sosedje ipd.). Ali ocenjujete, da v vašem lokalnem okolju pri skrbi za starejše prevladuje (ustrezno označite):

- formalna oskrba
 neformalna oskrba
 sta formalna in neformalna oskrba enakomerno porazdeljeni.

21. Na spodnjem drsniku prosimo ocenite, kateri tip formalne oskrbe je bolj značilen za občane vaše občine (če npr. drsnik premaknete povsem v levo, ocenjujete, da izrazito prevladuje institucionalna oskrba nad skupnostno oskrbo).

	1
Vpišite besedilo odgovora 1	

22. Na spodnjem drsniku prosimo ocenite, kateri tip neformalne oskrbe je bolj značilen za občane vaše občine (če npr. drsnik premaknete povsem v levo, ocenjujete, da neformalno oskrbo izvajajo pretežno nevladne organizacije in prostovoljci):

	1
Vpišite besedilo odgovora 2	

IZVAJANJE POMOČI NA DOMU V LETU 2017

Spoštovani!

Na Inštitutu Republike Slovenije za socialno varstvo od leta 2008 v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti redno pripravljamo *Analizo izvajanja pomoči na domu* za celotno Slovenijo in tako vas tudi letos vljudno vabimo k sodelovanju.

V letošnjem letu smo izvajalce pomoči na domu posebej prosili, da nam nekatere podatke posredujejo po posameznih uporabnikih in zaposlenih (deindividualizirane). Ker zelenih deindividualiziranih podatkov ne želite poslati, vas vljudno prosimo, da nam v tem vprašalniku poročate agregirane podatke (torej na način kot ste poročali doslej). Podobno kot prejšnja leta, tudi tokrat prosimo vprašalnik izpolnite za vsako občino posebej (razen, kjer je drugače navedeno).

Vprašanja, ki so za vas relevantna, smo označili s turkizno barvo. Podatke za ostala vprašanja bomo pridobili iz zbirnikov, ki ste nam jih oz. nam jih še boste posredovali.

Vprašalnik, ki vam ga pošiljamo v izpolnitev, je sestavljen iz treh vsebinskih sklopov, in sicer:

- I. *PODATKI O UPORABNIKIH POMOČI NA DOMU V OKVIRU MREŽE JAVNE SLUŽBE*
- II. *STRUKTURA IN OBSEG STORITVE POMOČI NA DOMU V OKVIRU MREŽE JAVNE SLUŽBE*
- III. *PODATKI O IZVAJANJU POMOČI NA DOMU IN O IZVAJALKAH STORITVE V OKVIRU MREŽE JAVNE SLUŽBE*

Pri izpolnjevanju pričujočega vprašalnika vas prosimo, da ste pozorni na katero časovno obdobje se posamezna vprašanja nanašajo. Nekatera vprašanja se namreč nanašajo na dan 31. 12. 2016, druga pa na celotno obdobje leta 2016.

Prosimo vas, da nam izpolnjen vprašalnik pošljete **najkasneje do 14. 4. 2017** na e-naslov **irssv@siol.net**, lahko pa tudi po navadni pošti na naslov: **Inštitut RS za socialno varstvo, Tržaška 2, 1000 Ljubljana**.

Za morebitna dodatna vprašanja in pojasnila nas kontaktirajte na:

- 01 2000 254 (Lea Lebar) ali lea.lebar@guest.arnes.si ali
- 01 2000 255 (Nejc Vidrih) ali nejc.vidrih@guest.arnes.si

Za sodelovanje se vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo.

Splošno navodilo: z referenčnim datumom 31. 12. 2017 mislimo na število registriranih uporabnikov na ta dan (ki imajo sklenjen dogovor) in ne zgolj na uporabnike, ki so storitev tega dne prejeli. Prosimo, upoštevajte to navodilo pri vseh vprašanjih, ki se nanašajo na dan 31. 12. 2017.

I. PODATKI O UPORABNIKIH POMOČI NA DOMU V OKVIRU MREŽE JAVNE SLUŽBE

1. Prosimo, navedite **število uporabnikov pomoči na domu**, ki so imeli **na dan 31. 12. 2017 sklenjen dogovor**, glede na upravičenost:

Struktura uporabnikov pomoči na domu glede na izpolnjevanje POGOJEV UPRAVIČENOSTI	Število uporabnikov na dan 31. 12. 2017
A. Število oseb, starih nad 65 let , ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne za popolnoma samostojno življenje.	
B. Število oseb, s statusom invalida po ZDVTDP , ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu.	
C. Število drugih invalidnih oseb, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij.	
D. Število kronično bolnih oseb in oseb z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida , so pa po oceni pristojnega CSD brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje.	
E. Število hudo bolnih otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju , ki niso vključeni v organizirane oblike varstva.	
Skupaj (A+B+C+D+E)	

2. Prosimo, navedite **skupno število vseh uporabnikov (uporabnikov s sklenjenim dogovorom) pomoči na domu v letu 2016. Vsakega uporabnika upoštevajte le enkrat**. Prosimo, navedite tudi **povprečno mesečno število uporabnikov** v letu 2016, **število na novo vključenih ter število tistih, ki so zaključili s prejetjem storitve**:

	Vpišite število uporabnikov
A. Število vseh različnih uporabnikov v letu 2017	
B. Povprečno mesečno število uporabnikov v letu 2017	
C. Število na novo vključenih oseb v storitev	
D. Število uporabnikov, ki so v letu 2017 zaključili s prejetjem storitve, od tega:	
D1.: Število tistih, ki so se vključili v institucionalno varstvo	
D2. Število umrlih:	
D3: Število tistih, pri katerih ni bilo več potreb:	
D4: Drugo (kaj):	

3. V naslednjo preglednico, prosimo, vpišite **število uporabnikov pomoči na domu s sklenjenim dogovorom, na dan 31. 12. 2017, po petletnih starostnih skupinah**, glede na **spol**.

Starost	Število moških	Število žensk	Število vseh uporabnikov (moški+ženske)
0-4			
5-9			
10-14			
15-19			

Starost	Število moških	Število žensk	Število vseh uporabnikov (moški+ženske)
20–24			
25–29			
30–34			
35–39			
40–44			
45–49			
50–54			
55–59			
60–64			
65–69			
70–74			
75–79			
80–84			
85–89			
90–94			
95–100			
100+			
Skupaj			

II. STRUKTURA in obseg STORITVE POMOČI NA DOMU V OKVIRU MREŽE JAVNE SLUŽBE

4. Prosimo, navedite, koliko uporabnikov, ki so imeli na dan **31. 12. 2017 sklenjen dogovor, je prejelo določeno storitev (A, B, C)**. Npr., če uporabnik prejema gospodinjstvo pomoč ter pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, ga šteje tako k sklopu gospodinjstvo pomoč (B) kot tudi k sklopu pomoč pri ohranjanju socialnih stikov (C).

Opravila	Število uporabnikov
A. Pomoč pri temeljnih dnevni opravilih	
B. Gospodinjstvo pomoč	
C. Pomoč pri ohranjanju socialnih stikov	

5. Prosimo, navedite **obseg storitve** za uporabnike, ki so imeli **na dan 31. 12. 2017 sklenjen dogovor**(tj. število uporabnikov, ki prejema določen obseg ur na teden).

Obseg ur na teden	Število uporabnikov
A. Manj kot 3,5 ur na teden	
B. 3,5 ure do pod 7 ur na teden	
C. 7 ur na teden ali več	

6. Prosimo, navedite, koliko je bilo uporabnikov, ki so imeli **na dan 31. 12. 2017 sklenjen dogovor** ter katerim je po 6. členu *Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev stroške krila občina*.

	Število uporabnikov
A. Delno	
B. V celoti	
C. Skupaj	

7. Prosimo, navedite, koliko je bilo uporabnikov, ki so imeli **na dan 31. 12. 2017 sklenjen dogovor** ter so bili po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (ZDVDT) upravičeni plačila storitve.

	Število uporabnikov
A. Delno	
B. V celoti	
C. Skupaj	

8. Prosimo, navedite, koliko je bilo uporabnikov, ki so imeli **na dan 31. 12. 2017 sklenjen dogovor** ter so bili iz drugih razlogov (npr. dodatna občinska oprostitev) upravičeni plačila storitve.

	Število uporabnikov
A. Delno	
B. V celoti	
C. Skupaj	

9. Ali so v vaši občini tudi **uporabniki pomoči na domu, ki imajo začasno bivališče v drugih občinah in za katere krijete občinsko subvencijo (in oprostitev) v višini kot sicer znaša subvencija v občini začasnega prebivališča uporabnika** (glej 3. odstavek 19. člena *Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev*)?

☐	A. DA
	A1. Koliko je takih uporabnikov? Prosimo, vpišite število: _____
☐	B. NE

III. PODATKI O IZVAJANJU POMOČI NA DOMU IN O IZVAJALKAH STORITVE V OKVIRU MREŽE JAVNE SLUŽBE

10. Prosimo, navedite **število zaposlenih in obseg zaposlitve za strokovno pripravo** (glej 1. alinejo prvega odstavka 12. Pravidnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev) v organizaciji, ki za vašo občino izvaja(jo) to storitev, **na dan 31. 12. 2017**. Pri tem upoštevajte **število zaposlenih in obseg zaposlitve** – na primer, če je ena oseba zaposlena tretjinsko, v prvo vrstico zapišite 1, v drugo pa 0,33.

A. Vpišite število zaposlenih oseb za strokovno pripravo v občini:
B. Vpišite obseg zaposlitve za strokovno pripravo v deležu v občini:

11. Prosimo, navedite **število zaposlenih in obseg zaposlitve za vodenje in koordiniranje pomoči na domu** (glej 2. alinejo prvega odstavka 12. Pravidnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev) v organizaciji, ki za vašo občino izvaja(jo) to storitev, **na dan 31. 12. 2017**. Pri tem upoštevajte **število zaposlenih in obseg zaposlitve** – na primer, če je ena oseba zaposlena tretjinsko, v prvo vrstico zapišite 1, v drugo pa 0,33.

A. Vpišite število zaposlenih oseb za vodenje in koordiniranje v občini:
B. Vpišite obseg zaposlitve v deležu za vodenje in koordiniranje v občini: 0,03

12. Prosimo, navedite **nazive izobrazbe (npr. »univ. dipl. soc. delavka«, »dipl. medicinska sestra«, ...) vodij in koordinatorjev pomoči na domu**.

Podatkov ni treba ločevati po občinah, ampak jih izvajalec lahko poroča le enkrat. V tem primeru naj to jasno zapiše.

Nazivi koordinatorjev in/ali vodij:

Opomba: Več informacij v dopisu, poslanem izvajalcem 14. 3. 2017.

13. Prosimo, v tabelo **vpišite število socialnih oskrbovalk, obseg in način njihove zaposlitve** v organizaciji, ki za vašo občino izvaja to storitev, **na dan 31. 12. 2017**. V prvi stolpec vpišite število oseb (npr. 1), v drugi stolpec pa obseg zaposlitve (npr. 0,33) **v vaši občini**.

	Število	Obseg zaposlitve
A. Število socialnih oskrbovalk, ki so redno zaposlene – za nedoločen čas		
B. Število socialnih oskrbovalk, ki so redno zaposlene – za določen čas		
C. Število socialnih oskrbovalk, ki so zaposlene v okviru subvencioniranih zaposlitev APZ		
D. Število socialnih oskrbovalk, ki so zaposlene preko javnih del (APZ)		
E. Število socialnih oskrbovalk, ki so zaposlene preko drugih pogodbenih razmerij in katerih (prosimo, pojasnite: _____)		
Skupno število socialnih oskrbovalk (seštevek zgornjih petih vrstic A+B+C+D+E)		

14. V spodnjo tabelo prosimo vpišite **starostno strukturo socialnih oskrbovalk/oskrbovalcev** v organizaciji, ki za vašo občino izvaja pomoč na domu, na **dan 31. 12. 2016**. Podatkov ni treba ločevati po občinah, ampak jih izvajalec lahko poroča le enkrat. V tem primeru naj to jasno zapiše.

Starost	Število moških	Število žensk	Število vseh (moški+ženske)
15–19			
20–24			
25–29			
30–34			
35–39			
40–44			
45–49			
50–54			
55–59			
60–64			
65–69			
70–74			
75–79			
80–84			
85–89			
90–94			
95–100			
100+			
Skupaj			

15. Prosimo, navedite **povprečno število obiskov izvajalke neposredne socialne oskrbe pri enem uporabniku na mesec v letu 2016** (npr., vsi obiski deljeno z vsemi uporabniki; v izračunu ne upoštevajte obiska "vodje" pomoči na domu).

Vpišite število (za vašo občino): obiskov

16. Prosimo, navedite, **koliko je v letu 2016 v povprečju znašal efektivni čas enega obiska pri uporabniku** (upoštevajte samo neposreden obisk pri uporabniku).

Vpišite čas v minutah (za vašo občino): minut

17. Prosimo, navedite **povprečno število učinkivnih ur na eno oskrbovalko na mesec**, pri čemer upoštevajte mesečna povprečja leta 2016 (npr., če je bilo učinkivnih 1100 ur in zaposlenih 10 oskrbovalk, bi bilo povprečno število učinkivnih ur 110, in sicer ne glede na morebitne odsotnosti posamezne oskrbovalke oziroma bolniške v tem času).

Vpišite število ur (za vašo občino): ur

18. Prosimo, navedite **povprečno mesečno število uporabnikov, ki jih obiskujejo socialne oskrbovalke (v letu 2016)**.

Vpišite število (za vašo občino): uporabnikov

19. Prosimo, navedite odstotek **bolniških odsotnosti socialnih oskrbovalk** v letu 2016 glede na letno število ur (npr. v primeru, da je bilo polno zaposlenih 10 socialnih oskrbovalk (tj. 20880 ur) in je znašala skupna bolniška odsotnost vseh 10 socialnih oskrbovalk 1000 ur, potem vpišite $(1000/20880) \cdot 100 = 4,7 \%$). Ločeno upoštevajte tiste socialne oskrbovalke, ki so bile bolniško odsotne do 30 dni, in tiste, ki so bile odsotne nad 30 dni.

	Vpišite odstotek
A. Bolniške odsotnosti do 30 dni:	%
B. Bolniške odsotnosti nad 30 dni (in ostale refundirane bolniške odsotnosti):	%

20. Prosimo, navedite, **koliko uporabnikov pomoči na domu, ki so imeli na dan 31. 12. 2017 sklenjen dogovor, je v vaši občini prejelo** storitev (prosimo upoštevajte, da se en uporabnik lahko šteje v več kategorijah):

	Vpišite število uporabnikov
A. Tudi popoldne	
B. Tudi ob sobotah	
C. Tudi ob nedeljah in med prazniki	
D. Koliko uporabnikov potrebuje pri izvajanju pomoči na domu vsaj občasno istočasno oskrbo dveh neposrednih socialnih oskrbovalk?	

21. Prosimo, navedite, koliko uporabnikov pomoči na domu v vaši občini, ki **so imeli na dan 31. 12. 2017 sklenjen dogovor**, bi potrebovalo izvajanje storitve **v večjem obsegu** (prosimo upoštevajte, da se en uporabnik lahko šteje v več kategorijah):

	Vpišite število
A. Dopoldne	
B. Tudi popoldne	
C. Tudi ob sobotah	
D. Tudi ob nedeljah in praznikih	

22. Ali ste **v letu 2016 zavrnil** kakšno osebo, ki je izrazila željo po storitvi pomoči na domu, **kljub temu da je bila do nje upravičena**? Če **DA**, koliko do storitve upravičenih oseb ste zavrnil ter zakaj? Označite ustrezen odgovor:

☐	A. DA
	A1. Koliko je bilo takšnih primerov? Prosimo, vpišite število oseb:
	B. NE

Če ste odgovorili z **DA**, vpišite **vzroke za zavrnitev**:

23. Ali ocenjujete, da so v vaši občini tudi osebe, ki so do storitve upravičene, pa zanjo iz različnih razlogov **ne zaprosijo**? Gre za oceno potreb na skupnostni ravni.

☐	A. DA
	A1. Koliko je bilo takšnih primerov? Prosimo, vpišite število oseb: NE MOREMO OCENITI
☐	B. NE

Prosimo, pojasnite, na kakšen način ste **prišli do ocene**:

18. V kolikor bi želeli še karkoli dodati, sporočiti, prosimo, navedite:

Za sodelovanje se vam najlepše zahvaljujemo!

1. SPLOŠNI PODATKI O ORGANIZACIJI, KI IZVAJA POMOČ NA DOMU

PODATKI O ORGANIZACIJI, KI V VAŠI OBČINI IZVAJA POMOČ NA DOMU V OKVIRU MREŽE JAVNE SLUŽBE	
Naziv izvajalca/organizacije:	
Točen naslov sedeža izvajalca:	
Spletno mesto:	
Elektronski naslov:	
Telefonska številka:	
Ime in priimek ter kontaktna številka osebe, ki izpolnjuje vnosnik (telefon):	

2. PODATKI O KADRU, KI IZVAJA POMOČ NA DOMU

KODA	KAZALNIK	ZALOGA VREDNOSTI
ID_IZVAJALCA	izpolnil IRSSV	/
ID_OBČINE	izpolnil IRSSV	/
ID_ZAPOSLENEGA	izpolnil IRSSV	/
ID	Id	Vpišite identifikator (naj ne bo EMŠO)
SPOL	Spol	1-moški, 2-ženska
LET_ROJ	Letnica rojstva zaposlenega	Vnesite letnico rojstva
ZAPOSLEN 31. 12. 2016	Oseba, zaposlena na dan 31. 12. 2016	1-da, 2-ne
ZAPOSLEN 31. 12. 2017	Oseba, zaposlena na dan 31. 12. 2017	1-da => Če ste odgovorili z "1-da", potem se vrstica (za stolpca I in J) obarva v temno rdečo barvi in vam v obarvane celice ni potrebno vnašati odgovorov. 2-ne => Če odgovorite z "2-ne", potem se vrstica (od stolpca K naprej) obarva v temno rdečo barvi in odgovarjate samo še na "RAZLOG PRENEHANJA" (stolpec I) in po potrebi "DRUGO - KAJ" (stolpec J).
PREKINITEV_RAZLOG	Vpišite razlog prekinitev delovnega razmerja	1-starostna upokožitev; 2-invalidska upokožitev; 3-menjava službe; 4-drugo
PREKINITEV_RAZLOG_KAJ	Vpišite razlog prekinitev delovnega razmerja (drugo)	Če 4-drugo: Vpišite kaj
DEL_MESTO	Delovno mesto	1-socialna oskrbovalka; 2-vodja pomoči na domu; 3-koordinator pomoči na domu; 4-drugo (vpišite)
DEL_MESTO: 4-DRUGO (VPIŠITE)	Delovno mesto (drugo)	Če 4-drugo: Vpišite
PL_RAZRED	Plačni razred (dejanski, vključno z napredovanji)	Vpišite ustrezní plačni razred. Za zaposlene preko javnih del in tiste v zasebnem sektorju zapišite oceno plačnega razreda, primerljivega s plačnimi razredi sistema plač v javnem sektorju
ZAP_STATUS	Zaposlitveni status	1-zaposlen za nedoločen čas; 2-zaposlen za določen čas; 3-zaposlen prek APZ (npr. javna dela); 4-pogodbeno (npr. podjemna pogodba, S. P.); 5-študentsko delo; 6-drugo

KODA	KAZALNIK	ZALOGA VREDNOSTI
ZAP_STATUS: 6-DRUGO (VPIŠITE)	Zaposlitveni status (drugo)	Vpišite
FTE_STROKOVNA	Delež zaposlitve za strokovno pripravo	Vpišite delež (FTE) (če je oseba zaposlena za polovični delovni čas, vpišite 0,50)
FTE_VODE_KOORD	Delež zaposlitve za vodenje in koordiniranje	Vpišite delež (FTE) (če je oseba zaposlena za polovični delovni čas, vpišite 0,50)
FTE_NEP_OSKRBA	Delež zaposlitve za neposredno oskrbo	Vpišite delež (FTE) (če je oseba zaposlena za polovični delovni čas in dela polovico časa kot vodja ter polovico časa kot socialna oskrbovalka, vpišite 0,25 pod FTE_VODENJE_KOORD in 0,25 pod FTE_NEP_OSKRBA)
IZOBRAZBA	Stopnja dosežene izobrazbe	1-osnovna šola; 2-nižja ali srednja poklicna izobrazba; 3-srednja strokovna izobrazba; 4-srednja splošna izobrazba; 5-višja strokovna izobrazba; 6-visokošolska strokovna izobrazba; 7-visokošolska univerzitetna izobrazba ali več
NAZIV_IZOBRAZBE	Naziv izobrazbe (npr. »mag. socialnega dela«, »univ. dipl. soc. del.«, »diplomirana medicinska sestra«, »magister zdravstvene nege« ipd.; podatek vnašate za osebe, ki izvajajo vodenje ali koordiniranje)	Vpišite naziv
NPK	Ima opravljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK)	1-da, 2-ne
ST_UPO_MESEC	Število različnih uporabnikov, ki jih mesečno obiskuje (Če je bila oseba delovno aktivna skozi celotno leto 2017, potem gre pri osebi za letno povprečje. V nasprotnem primeru vzamete povprečje za število mesecev, ko je bila oseba delovno aktivna)	Vpišite število uporabnikov
EFEKT_MESEC (ur)	Povprečno število opravljenih učinkovitih ur na mesec (Če je bila oseba delovno aktivna skozi celotno leto 2017, potem gre pri osebi za letno povprečje. V nasprotnem primeru vzamete povprečje za število mesecev, ko je bila oseba delovno aktivna)	Vpišite povprečno število ur
EFEKT_MESEC (minut)	Ne vpisujete ničesar	Formula avtomatsko preračuna ure v minute
ST_OBISKOV	Število vseh obiskov socialne oskrbovalke pri enem uporabniku na mesec (Če je bila oseba delovno aktivna skozi celotno leto 2017, potem gre pri osebi za letno povprečje. V nasprotnem primeru vzamete povprečje za število mesecev, ko je bila oseba delovno aktivna)	Vpišite število obiskov socialne oskrbovalke pri enem uporabniku na mesec
EFT formula	Ne vpisujete ničesar	Formula avtomatsko preračuna učinkoviti čas socialne oskrbovalke pri enkratnem obisku uporabnika

KODA	KAZALNIK	ZALOGA VREDNOSTI
DOLGOTRAJNA ODSOTNOST	Oskrbovalka je dolgotrajno odsotna (več kot 30 dni) in na dan 31. 12. 2017 ni izvajala oskrbe.	1-da, 2-ne
NADOMEŠČANJE	Prosimo, vnesite ID osebe, ki je oskrbovalko nadomeščala.	Vpišite ID
OPOMBA	V kolikor želite kaj pojasniti, prosimo, vpišite v opombo.	Vpišite morebitno pripombo

3. PODATKI O UPORABNIKIH, KI PREJEMAJO POMOČ NA DOMU

KODA	KAZALNIK	ZALOGA VREDNOSTI
ID_IZVAJALCA	izpolnil IRSSV	/
ID_OBČINE	izpolnil IRSSV	/
ID_UPORABNIKA	izpolnil IRSSV	/
ID	Id	Vpišite identifikator (naj ne bo EMŠO)
PAR	Par (kadar pri enem obisku socialna oskrbovalka oskrbi dve osebi, vendar ima z njima sklenjen le en dogovor)	1-da, 2-ne
OBCINA_STALNEGA_BIVALISCA	Občina stalnega bivališča	Vpišite občino
REGIJA_STALNEGA_BIVALISCA	Ne vpisujete ničesar	Regija se pripiše samodejno, ko vnesete občino stalnega bivališča
OBCINA_ZACASNEGA_BIVALISCA	Občina začasnega bivališča	Vpišite občino
REGIJA_ZACASNEGA_BIVALISCA	Ne vpisujete ničesar	Regija se pripiše samodejno, ko vnesete občino začasnega bivališča
SPOL	Spol	1-moški, 2-ženska
LETNICA ROJSTVA	Letnica rojstva uporabnika	Vnesite letnico rojstva
UPRAVICENOST	Upravičenost do pomoči na domu	1-osebe, stare nad 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje; 2-osebe s statusom invalida po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja – če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu; 3-druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij; 4-kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida in so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobni za samostojno življenje; 5-hudo bolni otroci ali otroci s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki niso vključeni v organizirane oblike varstva.
ZAKONSKI_STATUS	Zakonski status	1-poročen; izvenzakonska skupnost; 2-samski; 3-ovdovel; 4-ločen; 5-drugo (vpišite); 99-ne vem

KODA	KAZALNIK	ZALOGA VREDNOSTI
ZAKONSKI_STATUS: 5-DRUGO (VPIŠITE)	Zakonski status (drugo)	Vpišite
S_KOM ŽIVI	Vpišite podatek, s kom živi uporabnik v istem gospodinjstvu	1-živi sam; 2-živi v istem gospodinjstvu z zakoncem oz. partnerjem; 3-živi z družino (skupno gospodinjstvo z otrokom/ki, skupno gospodinjstvo s partnerjem + otrokom/ki); 4-drugo (živi v skupnem gospodinjstvu s starši, sestro/bratom, drugimi, ki niso sorodniki in podobno)
LETO_VKLJ	Leto vključitve v storitev pomoč na domu	Vpišite letnico
PREJEMAL PND NA DAN 31. 12. 2016	Vključenost in prejemanje storitve na dan 31. 12. 2016	1-da, 2-ne
PREJEMAL PND NA DAN 31. 12. 2017	Vključenost in prejemanje storitve na dan 31. 12. 2017	1-da => Če ste odgovorili z "1-da", potem se vrstica (za stolpca U in V) obarva v temno rdečo barvi in vam v obarvane celice ni potrebno vnašati odgovorov. 2-ne => Če odgovorite z "2-ne", potem se vrstica (od stolpca W naprej) obarva v temno rdečo barvi in odgovarjate samo še na "RAZLOG PRENEHANJA" (stolpec U) in po potrebi "DRUGO - KAJ" (stolpec V).
RAZLOG PRENEHANJA	Razlog prenehanja prejemanja oskrbe	1-odhod v institucionalno varstvo; 2-smrt; 3-prenehanje potrebe; 4-drugo
DRUGO - KAJ	Drug razlog	Vpišite razlog(e)
OPROSTITEV_UREDBA	Upravičen do oprostite plačila po Uredbi o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev	1-da, v celoti; 2-da, delno; 3-ne
OPROSTITEV_INVALIDNOST	Upravičen do oprostite plačila zaradi invalidnosti	1-da, v celoti; 2-da, delno; 3-ne
OPROSTITEV_DRUGO	Upravičen do oprostite plačila zaradi drugih razlogov (npr. občinska oprostitev)	1-da, v celoti; 2-da, delno; 3-ne
TERMIN_PREJEMANJA	Vpišite podatek, ob katerih terminih uporabnik prejema storitev	1-dopoldne; 2- popoldne; 3- dopoldne in popoldne; 4-drugo
PREJEMA_DELAVNİK	Storitve oz. posamezna opravila prejema od ponedeljka do petka (iz dogovora)	1-da, 2-ne
PREJEMA_SOBOTA	Storitve oz. posamezna opravila prejema ob sobotah (iz dogovora)	1-da, 2-ne
PREJEMA_NEDELJA	Storitve oz. posamezna opravila prejema ob nedeljah (iz dogovora)	1-da, 2-ne
PREJEMA_PRAZNIK	Storitve oz. posamezna opravila prejema med prazniki (iz dogovora)	1-da, 2-ne
ŠT_OSKRBOVALK	Koliko socialnih oskrbovalk ga obiskuje ob enem obisku (delo v paru)?	Vpišite število
ŠT_OBISKOV	Koliko obiskov na mesec prejme (iz dogovora)?	Vpišite število mesečnih obiskov

KODA	KAZALNIK	ZALOGA VREDNOSTI
OCENA_POTREB	Ocenjujete, da bi potreboval več pomoči na domu (torej storitve, ki jo izvajate vi)?	1-da; 2-ne; 99-ne vem
OCENA_POTREB_URE	Če DA, kolikor ur na teden ocenjujete, da bi potreboval?	Vpišite število ur
OCENA_POTREB_RAZLOG	Če DA, navedite razlog zakaj je ne prejema več (npr. zaradi urnika, zaradi finančnih zmožnosti ipd.)	Vpišite razlog(e)
OBSEG STORITVE V MINUTAH	Koliko minut pomoči na domu na teden prejme? (iz dogovora)	Vpišite število minut pomoči na domu na teden (pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, pomoč pri gospodinjskih opravilih, pomoč pri ohranjanju socialnih stikov)
OBSEG TEST	Ne vpisujete ničesar	Formula avtomatsko preračuna => v kolikor je rezultat FALSE, prosimo, preverite podatke
TDN	Ali v sklopu PND prejema pomoč pri temeljnih dnevni opravilih?	1-da, 2-da
TDN_MINUTE	Če DA, koliko minut v povprečju na teden (iz dogovora)? Če ne razpolagate z natančnim številom minut, naredite oceno.	Vpišite število minut na teden (iz dogovora)
A01	POMOČ PRI OBLAČENJU/SLAČENJU	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev A01
A02	POMOČ PRI UMIVANJU	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev A02
A03	POMOČ PRI HRANJENJU	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev A03
A04	POMOČ PRI OPRAVLJANJU OSNOVNIH ŽIVLJENJSKIH POTREB	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev A04
A05	VZDRŽEVANJE IN NEGA OSEBNIH ORTOPEDSKIH PRIPOMOČKOV	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev A05
A06	OSTALO	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev A06
A06_KAJ	Katero drugo storitev v sklopu temeljnih dnevni opravilih uporabnik prejema?	Vpišite, katero opravilo uporabnik prejema, če ste pod A06 vnesli vrednost 1
TDN_OPRAVILA	Ne vpisujete ničesar	Šifrant se samodejno izpiše glede na vrednosti, ki ste jih vnesli v stolpcih A01, A02, A03, A04, A05 in A06 (če ste v stolpca A01 in A03 vnesli vrednost 1, pote, se vam bo izpisal šifrant A01 A03)
GP	Ali v sklopu PND prejema gospodinjsko pomoč?	1-da, 2-ne
GP_MINUTE	Če DA, koliko minut v povprečju na teden (iz dogovora)? Če ne razpolagate z natančnim številom minut, naredite oceno.	Vpišite število minut na teden (iz dogovora)
B01	PRINAŠANJE ENEGA PRIPRAVLJENEGA OBROKA HRANE	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev B01
B02	NABAVA ŽIVIL IN PRIPRAVA OBROKA HRANE	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev B02
B03	POMIVANJE PORABLJENE POSODE	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev B03
B04	OSNOVNO ČIŠČENJE BIVALNEGA DELA PROSTOROV Z ODNAŠANJEM SMETI	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev B04
B05	POSTILJANJE IN OSNOVNO ČIŠČENJE SPALNEGA PROSTORA	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev B05

KODA	KAZALNIK	ZALOGA VREDNOSTI
B06	OSTALO	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev B06
B06_KAJ	Katero drugo storitev v sklopu gospodinskih opravil uporabnik prejema?	Vpišite, katero opravilo uporabnik prejema, če ste pod B06 vnesli vrednost 1
GP_OPRAVILA	Ne vpisujete ničesar	Šifrant se samodejno izpiše glede na vrednosti, ki ste jih vnesli v stolpcih B01, B02, B03, B04, B05 in B06 (če ste v stolpca B01 in B03 vnesli vrednost 1, pote, se vam bo izpisal šifrant B01 B03)
SS	Ali v sklopu PND prejema pomoč pri ohranjanju socialnih stikov?	1-da, 2-ne
SS_MINUTE	Če DA, koliko minut v povprečju na teden (iz dogovora)? Če ne razpolagate z natančnim številom minut, naredite oceno.	Vpišite število minut na teden (iz dogovora)
C01	POMOČ PRI OHRANJANJU SOCIALNIH STIKOV	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev C01
C02	SPREMLJANJE UPRAVIČENCA PRI OPRAVLJANJU NUJNIH OBVEZNOSTI	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev C02
C03	INFORMIRANJE USTANOV O STANJU IN POTREBAH UPRAVIČENCA	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev C03
C04	PRIPRAVA UPRAVIČENCA NA INSTITUCIONALNO VARSTVO	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev C04
C05	OSTALO	Vpišite številko 1, če uporabnik prejema storitev C05
C05_KAJ	Katero drugo storitev v sklopu socialnih stikov uporabnik prejema?	Vpišite, katero opravilo uporabnik prejema, če ste pod C05 vnesli vrednost 1
SS_OPRAVILA	Ne vpisujete ničesar	Šifrant se samodejno izpiše glede na vrednosti, ki ste jih vnesli v stolpcih C01, C02, C03, C04 in C05 (če ste v stolpca C01 in C03 vnesli vrednost 1, pote, se vam bo izpisal šifrant C01 C03)
OPOMBA	V kolikor želite kaj pojasniti, prosimo, vpišite v opombo.	Vpišite morebitno pripombo

4. DRUGI PODATKI O UPORABNIKIH POMOČI NA DOMU

Koda	Kazalnik	Zaloga vrednosti
VODENI_2017	Koliko oseb ste v celotnem letu 2017 vodili v okviru storitve pomoč na domu?	Vpišite število
NOVO_VKLJUČENI_2017	Koliko oseb se je na novo vključilo?	Vpišite število
ZAKLJUČENI_2017	Koliko oseb je v letu 2017 zaključilo s prejetjem storitve	Vpišite število
ČAKALNI_SEZNAM_31. 12. 2017	Koliko oseb se je nahajalo na čakalnem seznamu na dan 31. 12. 2017?	Vpišite število
ŠTEVILO_OSEB - ODHOD V INSTITUCIONALNO VARSTVO	Koliko oseb je s prejetjem storitve v letu 2017 prenehalo iz določenega razloga?	Vpišite število
ŠTEVILO_OSEB - SMRT		Vpišite število
ŠTEVILO_OSEB - PRENEHANJE POTREBE		Vpišite število
ŠTEVILO_OSEB - DRUGO		Vpišite število
ZAVRNITEV	Ali ste v letu 2017 zavrnilo kakšno osebo, ki je izrazila željo po storitvi pomoči na domu, kljub temu da je bila do nje upravičena? Če DA, koliko do storitve upravičenih oseb ste zavrnilo ter zakaj?	1-DA, 2-NE

Koda	Kazalnik	Zaloga vrednosti
ZAVRNITEV_DA_ŠT	Koliko do storitve upravičenih oseb ste zavrnil?	Vpišite število
ZAVRNITEV_DA_RAZLOG	Prosimo, vpišite razlog zavrnitve.	Vpišite razloge
OCENA POTREB_SKUPNOST	Ali ocenjujete, da so v vaši občini tudi osebe, ki so do storitve upravičene, pa zanjo iz različnih razlogov ne zaprosijo? Gre za oceno potreb na skupnostni ravni.	1-DA, 2-NE, 99-Ne vem
OCENA POTREB_SKUPNOST_DA	Koliko je po vaši oceni takšnih primerov?	Vpišite število
OCENA POTREB_SKUPNOST_POJASNILO	Prosimo, pojasnite, na kakšen način ste prišli do ocene	Vpišite pojasnilo